

PRILOG _ OPIS USLUGE

OSIGURANJE IMOVINE

Osiguranje pokriva uništenje, oštećenje ili nestanak osiguranih stvari zbog iznenadnih i nepredvidivih te od isključive volje osiguranika neovisnih događaja.

U Troškovniku je prikazana vrijednost imovine, generirana temeljem analitike dugotrajne imovine, te osiguratelj ima sve potrebne informacije za procjenu rizika i nije doveden u zabludu. Ulazni podaci o vrijednostima predmeta osiguranja služe za kalkulaciju i procjenu rizika i ne predstavljaju max. obvezu osiguratelja po štetnom događaju. Maksimalna obveza osiguratelja definirana je limitom određenim troškovnikom.

Osigurateljno pokriće, obveza osiguratelja počinje od dana ugovorenog kao dan početka osiguranja, neovisno o danu kada je izvršena uplata premije osiguranja.

Prilikom realizacije ugovora o osiguranju, uz uvjete i klauzule definirane ovom Dokumentacijom primjenjivati će se Opći, Posebni i Dopunski uvjeti osiguranja, bez naknadnih korekcija pokrića, odnosno isključenja, koja bi išla na štetu Naručitelju. Ukoliko su bilo koje odredbe Općih, Posebnih i Dopunskih uvjeta osiguravatelja povoljnije od onih navedenih, primjenjuju se one povoljnije za Naručitelja.

Osigurani rizici

1. Požar

Požarom se smatra vatra nastala izvan određenog vatrišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je dalje širiti se svojom vlastitom snagom, te bilo koji oblik samozapaljenja, bez obzira je li nastala djelovanjem čovjeka ili ne. U osiguranje je uključena i šteta nastala djelovanjem dima nastalog iz požara ili od dima izvan osiguranog objekta koji prolazi ventilacijskim ili klimatizacijskim sustavom, dima neposredno iz ventilacijskog ili klimatizacijskog sustava, ostale opreme, ostale elektroničke opreme, kotlovnica, agregata, peći, grijalica, opreme za kuhanje, pogona za sušenje ili drugih toplinskih sustava.

2. Udar groma

Osiguranje od udara groma obuhvaća štete koje na osiguranim stvarima prouzroči grom djelovanjem snage ili topline, kao i štete od udara predmeta srušenih gromom.

Štete na kablovima, žici i optičkoj mreži uslijed udara groma smatraju se također predmetom osiguranja ukoliko su nastala oštećenja takve prirode da predmeti osiguranja ne zadovoljavaju tehničke uvjete u smislu pozitivnih propisa i pravila struke.

3. Indirektni udar groma

Indirektni udar groma podrazumijeva prenapon ili indukciju na električnoj opremi i električnoj instalaciji nastalu kao posljedica udara groma na drugom mjestu.

Štete na osiguranim električnim strojevima, aparatima, uređajima ili električnim vodovima nastale zbog djelovanja električne energije, prenapona ili zagrijavanja zbog preopterećenja, atmosferskih utjecaja (statička opterećenja, indukcija zbog atmosferskih pražnjenja i sl.) smatraju se pogonske štete.

4. Eksplozija

Eksplozija (osim eksplozije nuklearne energije) je iznenadna manifestacija sile, koja rezultira ekspanzijom plinova ili para. Pokriće uključuje i eksplozije posuda pod pritiskom (kotlova, cijevi i sl.) i eksplozije koje nastanu u spremniku uslijed kemijske reakcije, kao i eksplozije biološkog karaktera.

5. Pad zračne letjelice

Pod padom zračne letjelice podrazumijeva se pad ili udar letjelice bilo koje vrste, njihovih dijelova ili njihovih tereta na osigurane predmete osiguranja.

Pokriće se odnosi na oštećenja imovine i to uzrokovana rizicima kako je opisano točkama 1.- 5. i uzrokovana direktnim utjecajem osiguranih rizika; proizašlih, kao neizbježna posljedica štetnog događaja; koji su u slučaju nastanka štetnog događaja uzrokovani aktivnostima gašenja požara, demoliranja ili raščišćavanja; koja su uzrokovana misterioznim nestankom prilikom nastanka štetnog događaja.

U slučaju više udara groma i oštećenja imovine u jednom nevremenu na mikrolokaciji, nastali štetni događaju promatrat će se kao jedan štetni događaj. Isto se primjenjuje i na više uzastopnih eksplozija.

6. Manifestacija, demonstracija, zlonamjerno oštećenje, štrajk i isključivanje iz rada

Manifestacijom i demonstracijom smatra se organizirano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana (brojčano nebitno koliko) prema ostalim ljudima i /ili imovini koji za posljedicu ima nastanak štete. Uz navedeno uključene su i neposredne štete zbog otimanja prilikom pljačkanja koje je u neposrednoj vezi s manifestacijom ili demonstracijom.

Zlonamjerno oštećenje je svako oštećenje ili uništenje osigurane imovine učinjeno od strane bilo koje osobe a koje se ne može okarakterizirati kao nespretnost ili nehat. Nedozvoljeno iscrtavanje grafita ili upotrebe sprejeva na osiguranoj imovini u smislu ovih tehničkih specifikacija smatra se zlonamjernim oštećenjem imovine. Troškovi koji se pokrivaju osiguranim rizikom podrazumijevaju čišćenje fasada i ostalih oštećenih površina, odnosno bojanje fasada i ostalih oštećenih površina ako se čišćenjem ne mogu ukloniti oštećenja, a s ciljem vraćanja osigurane imovine u prvobitno stanje.

Osiguratelj je u obvezi nadoknaditi i štete koje učine posjetitelji i vanjski suradnici na imovini koja je predmet osiguranja.

Štrajk podrazumijeva planirani prekid rada u kojem zajednički sudjeluju radnici u svrhu postizanja određenih ciljeva.

Isključivanje iz rada plansko je isključivanje određenog broja zaposlenika s rada samo kao odgovor na već započeti štrajk.

Osiguranje se odnosi na imovinu koja se uništi ili ošteti zbog radnji uposlenika u štrajku ili uposlenika isključenih iz rada u svezi sa štrajkom ili prilikom pružanja otpora zbog isključenja iz rada.

7. Udar motornog vozila, dim, probijanje zvučnog zida

Udarom motornog vozila obuhvaćene su štete na osiguranoj građevini ili opremi i/ili drugom osiguranom predmetu koje nastanu udarom poznatog ili nepoznatog, tuđeg ili vlastitog motornog vozila, odnosno radnog stroja, (neovisno o vlasništvu, namjeni, tehničkim karakteristikama i dr.), vozila financirana putem leasinga (cestovno ili drugo) ili njihova tereta. U slučaju udara poznatog motornog vozila, Osiguranik ima pravo naknade štete uz ustupanje prava regresa Osiguratelju.

Pod probijanjem zvučnog zida u smislu ovih definicija smatraju se oštećenja nastala ukoliko zračna letjelica uzrokuje probijanje zvučnog zida koje rezultira udarnim valom koji direktno oštećuje osiguranu imovinu.

Oštećenjem od dima se smatra svako uništenje ili oštećenje osigurane imovine uzrokovano direktnim, iznenadnim i neprikladnim izbijanjem dima iz peći, grijalica, opreme za kuhanja, pogona za sušenje ili dr. toplinskih sustava i sl. ili drugih sistema za grijanje na osiguranoj lokaciji. Pokrivene su i štete od dima koji je nastao kao posljedica nekog od osiguranih rizika (požar, eksplozije i dr.), neovisno o mjestu nastanka odnosno izvora dima. U osiguranje je uključena i šteta nastala djelovanjem dima nastalog iz požara ili od dima izvan osiguranog objekta koji prolazi ventilacijskim ili klimatizacijskim sustavom, dima neposredno iz ventilacijskog ili klimatizacijskog sustava, ostale opreme, ostale elektroničke opreme, kotlovnica, agregata, peći, grijalica, opreme za kuhanje, pogona za sušenje ili drugih toplinskih sustava.

8. Izljev vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi i ostalih cijevnih sustava te istjecanje vode i tekućine bilo koje vrste iz sprinkler sustava

Osiguratelj snosi naknadu štete za osiguranu imovinu koja se uništi, ošteti ili nestane zbog izljeva vode i/ili bilo kojeg drugog medija (tekućine, pare i sl.) iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi kao i uređaja za grijanje toplom vodom i na parno grijanje te drugih uređaja, opreme i aparata koji su priključeni na vodovodnu mrežu (npr. sustav hlađenja, uređaja za grijanje toplom vodom i na parno grijanje, sustava odvodnje oborinskih voda, postrojenja na sunčevu energiju, kao i cijevima i dijelovima sprinklerskih uređaja vodom iz vodovodne mreže), uređaja za raspršivanje vode i uređaja za gašenje požara i natapanje, cijevima grijaćih tijela i drugih uređaja ili cijevnih sustava koji su sastavni dio građevine koja se osigurava ili u kojoj se nalaze osigurane stvari (npr. cijevi za odvodnju oborinskih voda) te ostalih cijevnih sustava i spremnika.

Izlijevanje vode smatra se neočekivano izlijevanje vode iz vodovodnih i odvodnih (kanalizacijskih) cijevi, kao i iz uređaja za grijanje i/ili hlađenje toplom/hladnom vodom i na parno grijanje i drugih uređaja ili cijevnih sustava koji su sastavni dio građevine, odnosno opreme koja se osigurava ili u kojoj se nalaze osigurane stvari, zbog oštećenja (loma, puknuća ili otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost) tih cijevi i aparata. Tekućine koje prenose/odnose toplinu, kao što su slana voda, ulja, rashladna sredstva smatraju se jednaka vodi. Izlijevanje vode smatra se i izbijanje vruće vode i pare iz uređaja za toplu vodu ili za parno grijanje ili grijanje na vruću vodu.

Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranim stvarima, ako je do ostvarenja osiguranog rizika došlo i iz ostalih prostorija (neosiguranih ili u vlasništvu treće osobe) građevine u kojoj se nalaze osigurane stvari. Osiguranik ima pravo naknade štete uz ustupanje prava regresa Osiguratelju.

Osiguranje uključuje štete nastale unutar i izvan zgrade (na građevinskom objektu i/ili opremi i sl.) i to štete od oštećenja, pucanja, začepjenja ili smrzavanja na: vodovodnim i kanalizacijskim cijevima, cijevima postrojenja za grijanje/hlađenje toplom/hladnom vodom ili parom ili cijevima i dijelovima klimatizacijskih uređaja, cijevima i dijelovima postrojenja za grijanje/hlađenje s crpkama ili na sunčevu energiju kao i cijevima i dijelovima sprinklerskih uređaja, uređaja za raspršivanje vode i uređaja za gašenje i natapanje, cijevima grijaćih tijela, cijevima vanjskih sanitarnih čvorova, bazenima, WC-ima s ispiranjem, slavinama za vodu, sifonima, vodomjerima ili sličnim instalacijama.

Ukoliko su dostupne kontroli osiguranika, osiguranik je dužan brinuti se za kontrolu i održavanje vodovodne i odvodne kanalizacijske mreže, uređaja za grijanje toplom/hladnom vodom ili parno grijanje, i za njihovu zaštitu od smrzavanja. Osiguranjem nisu uključene štete nastale pucanjem ili oštećenjem zbog smrzavanja na vanjskim (izvan objekta) cijevima i ostalim uređajima ukoliko nisu poduzete razumne i struci uobičajene mjere kako do ostvarenja osiguranog rizika ne bi došlo, uz uvjet da su iste bile dostupne uobičajenoj kontroli osiguranika, osim ako je smrzavanje nastalo nekim izvanrednim događajem.

Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja, troškovi sanacije nastale štete (uključivo cijevni sustavi) te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje. Posljedična šteta – istjecanje i gubitak vode, odnosno bilo kojeg drugog oblika medija ili goriva, nastala kao posljedica pucanja vodovodnih i sl. cijevi, spremnika, uređaja i dr. nadoknadiva je u maksimalnom iznosu od 100.000 kn po štetnom događaju.

Pod vodovodnim cijevima koje su sastavni dio građevine koja se osiguravaju podrazumijevaju se cijevi do glavnog vodomjera za građevinu, bez obzira na njegovu udaljenost od građevine. Pod odvodne kanalizacijske cijevi koje su sastavni dio građevine koja se osigurava podrazumijevaju se cijevi do posljednjeg šahta prije priključka na javnu kanalizaciju uključivši i njega, odnosno do mjesta priključka kanalizacijske cijevi na septičku jamu.

Oštećenja, nestanak ili uništenje osigurane imovine nastalo uslijed iznenadnog (s ili bez razloga) istjecanja vode ili tekućina na bazi vode iz sustava sprinklera ili sistema za gašenje vatre na bazi pjene, instaliranih na osiguranoj lokaciji smatraju se oštećenjima uslijed istjecanja tekućine iz sprinklera.

Točka uliva vode, spremnik vode, alarmna mreža, mreža sprinkler cijevi i glava sprinklera zajedno s pripadajućim dijelovima koji služe za uporabu sprinklera, pripadaju sistemu sprinklera i/ili protupožarnom sistemu s pjenom.

Ne primjenjuju se odredbe vezane na otklon štete nastale zbog starosti, korozije i sl., ukoliko je oprema, odnosno infrastruktura, prilikom preuzimanja u osiguranje ispravna te spremna za rad i/ili posjeduje sve zakonom određene ateste i slične dokumente kojima se dokazuje ispravnost odnosno spremnost za rad.

9. Oluja, tuča

Olujom se smatra vjetar brzine 17,2 m/s, odnosno 62 km/h (8 stupnjeva po Beaufourtovoj skali) ili više na osiguranom području. Smatrat će se da je puhao vjetar ove brzine u kraju gdje se nalaze osigurane stvari, ako je vjetar lomio grane i/ili stabla ili oštetio redovno održavane građevinske objekte bez posebne potvrde DHMZ-a ili srodne ustanove.

Štete od oluje obuhvaćene su osiguranjem kada su prouzročena mehanička oštećenja osigurane stvari, uslijed neposrednog djelovanja oluje ili izravnim udarom predmeta oborenih ili nošenih olujom.

Tučom se podrazumijevaju oborine u obliku granula leda. Osiguranjem su obuhvaćene štete od uništenja odnosno oštećenja osiguranih stvari koje prouzrokuje tuča svojim udarom tako da stvar razbije, probije, okrhne ili osigurana stvar pukne ili promijeni oblik zbog udara. Obuhvaćene su i štete od prodiranja tuče i kiše kroz otvore nastale od padanja tuče, kao i štete nastale uslijed oborinskih voda i/ili zakišnjanja.

U osiguranje je uključena sva imovina na otvorenom ili imovina koja je pričvršćena na građevinski objekt (npr. zaštitna sjenila, reklamne ploče, antene, odašiljači i srodna oprema, tende, solarni kolektori i dr.) kao i objekti poput šupa, spremnika te tende i dr. Štete od oluje naknađuju se bez primjene franšize.

10. Pritisak snijega i snježna lavina, odron kamenja, klizanje tla

Snježnom se lavinom smatra snježna masa ili led u pokretu koji se otkida s planinskih obronaka. Osiguranjem su obuhvaćene i štete prouzročene djelovanjem zračnog tlaka od snježne lavine. Pritiskom snijega smatra se djelovanje snježnih i ledenih masa na osigurani objekt, opremu i dr. Podrazumijevat će se da je do oštećenja ili uništenja od pritiska snijega (snježne mase) i/ili leda došlo uslijed prirodno nakupljene mase snijega ili leda zbog neprekidnog padanja snijega u trajanju dužem od 48 sati, kao i naglim promjenama temperatura koje uzrokuju otapanje pa leđenje nakupine snježne - ledene mase koja pritiskom i kretanjem stvara štetu, a koju osiguranik nije mogao spriječiti. Osiguranje se odnosi i na djelovanje snježnih i ledenih masa u slučaju pada s jednog predmeta osiguranja na drugi te na naknadu tako nastalih oštećenja.

Osiguranjem od pritiska snijega i leda obuhvaćene su i štete na brisolejima, nadstrešnicama, staklenicama, zračnim priključcima (vodičima) električne i telekomunikacijske mreže, pad drveća ili njihovih dijelova na osiguranu imovinu te oštećenja raznih folija od umjetnog materijala, a koje služe za pokrivanje neposredno ili u obliku tunela, i svih zračnih žičnih vodova, dalekovoda, kablova i mreža te ostalih objekata/opreme i od same prekomjerne težine snježne mase odnosno leda.

Odron kamenja podrazumijeva odronjavanje i pad mase kamenja na osiguranu građevinu, opremu i dr. Klizanje tla podrazumijeva podzemno kretanje mase zemlje ili kamenja uzduž putanje locirane ispod površine s jasnim pojavama lomova na površini tla i/ili srozavanja, koji s pojavom deformacija i pukotina na građevinskim objektima nastaju u kratkom razdoblju, neovisno o uzroku.

11. Poplava, bujica, visoka voda

Poplavom se smatra stihijsko neočekivano poplavljanje terena od stalnih voda (rijeka, jezera, mora i dr.) zbog toga što se voda izlila iz korita na bilo koji način ili preplavila/probila obrambeni nasip ili branu te iz bilo kojeg razloga uključivo ali ne ograničavajući na nagla stvaranja velike količine vodene mase; korozije zemlje (i drugog materijala) korita, nasipa ili brane s tim da osiguratelj zadržava pravo regresa od strane odgovorne strane; izlivanje vode zbog izvanredne plime i valova na moru i jezerima neuobičajene jačine, i od nadolaska vode iz umjetnih jezera kao i dizanje podzemnih i zaobalnih voda uslijed neočekivano visokog vodostaja.

Poplavom se smatra i poplavljanje terena zbog naglog stvaranja velike količine vodene mase koja je nastala kao posljedica proloma oblaka, a koje prelaze kapacitete odvoda ili ne mogu oteći. Terenom se smatraju i ravni i kosi krovovi, terase, te ostale ravne površine na građevinskim objektima koje se smatraju predmetom osiguranja. Štete od prodora vode u građevinski objekt izgrađen prema standardu gradnje za podneblje na kojem se nalazi, a koje su nastale uslijed ekstremnih vremenskih uvjeta, pokrivene su ovim uvjetima pa čak i kada nema vidljivog oštećenja na objektu.

Bujicom se smatra stihijsko poplavljanje terena vodenom masom koja se stvara na nizbrdnim i ostalim terenima zbog jakih atmosferskih oborina i slijevanja ulicama, putovima (asfaltiranim ili ne), šumskim putovima, trasama, mjestima prolaska plinovoda i dr.

Visokim vodama smatraju se izuzete pojave neuobičajenog porasta vodostaja uzrokovano ekstremnim kišnim oborinama, topljenjem snijega ili olujom kao i podzemne vode (neočekivan prodor vode u građevinski objekt) kao posljedica visoke vode.

U slučaju poplave i bujice uključene su štete od poplavljanja vode izlute iz kanalizacijske mreže.

Osiguranjem su obuhvaćene štete od visokih voda na vodnim građevinama, putevima kao i štete na raznim kanalima, tunelima, cjevovodima (podzemnim i nadzemnim) od tlaka prouzročene poplavom.

Osiguranjem je pokriven i rizik oborinskih voda za posredne i neposredne štete na predmetu osiguranja koji se uništi, ošteti i nestane zbog oborinskih voda. Oborinske vode su vode nastale padom iz oblaka.

Osiguranje navedenih rizika odnosi se na cjelokupnu imovinu osiguranika bez obzira radi li se o podzemno ili nadzemno postavljenoj imovini.

Osiguranje pokriva štete na poluproizvodima, gotovim proizvodima, robi i materijalu koji su uskladišteni sukladno uobičajenom (pogodnom) načinu za određen tip, odnosno uobičajeno poslovnoj praksi osiguranika.

Osiguranje uključuje i troškove pronalaženja mjesta štete, sanacije štete i dovođenja u prvobitno stanje predmeta osiguranja odnosno pripadajuće lokacije, nastale kao posljedica nekog od imenovanih rizika bez obzira je li prilikom nastanka štetnog događaja došlo do oštećenja osigurane imovine.

12. Lom stakla

Lom stakla podrazumijeva uništenje ili oštećenje zbog ostvarenja bilo kojeg rizika, staklene površine (bilo koje vrste), svjetlećih reklama i reklamnih panela i natpisa, informacijski paneli, neonskih cijevi i ostalih svjetlećih cijevi (sa svim pripadajućim uređajima) i natpisa, natpisa i ukrasa izrađenih na osiguranim staklima, slikama, natpisima i ukrasima, kao i štetu na samoj osiguranoj stvari na kojoj se nalazi

natpis, slika ili ukras, mramornih ploča i umjetnog kamena na stolovima, pultovima i regalima, sanitarne keramike (umivaonici, zahodske školjke s opremom i dr.), uličnih zrcala (za reguliranje prometa), staklenih fasada, pregrada, staklenih nadstrešnica, kulturnih, povijesnih spomenika od kamena, betona i kovine, neonskih i ostalih svjetlećih cijevi, nastalo ostvarenjem bilo kojeg rizika kojem su izložene osigurane stvari.

U osiguranje su uključene sve unutarnje i vanjske ostakljene površine bez obzira na pojedinačnu staklenu površinu. Oštećenje stakla kao posljedica demonstracije, zlonamjernih radnji, vandalizma, štrajka ili isključivanja iz rada, ratnih operacija, potresa ne isključuje se iz osigurateljnog pokrivača.

Osiguratelj je u obvezi nadoknaditi i troškove za eventualno privremeno najnužnije zastakljenje, troškove skidanja i ponovnog namještanja predmeta koji smetaju pri postavljanju novog stakla (npr. zaštitne rešetke, zaštitne šipke, zaklon od sunca i dr.) kao i troškove koje osiguranik ima za otklanjanje i smanjenje štete učinjene kada je osigurani slučaj nastao, pa i onda kada te mjere nisu bile uspješne. Osiguratelj je u obvezi isplatiti osigurninu i za štetu na imovini osiguranika, oštećenju ili uništenju od izravnog udara razbijenog stakla. Kod posljedice štete u navedenom slučaju ne obračunava se amortizacija na oštećenom predmetu.

13. Provalna krađa uključujući vandalizam i razbojstvo

Ovom vrstom osiguranja pokrivena je šteta od odošenja, utaje, uništenja kod izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe, otimanja, oštećenja ili zamjene osiguranih stvari, poput opreme (strojeva, uređaja i instalacija, transportnih sredstava), svih vrsta zaliha, svih vrsta zaliha uključno vodu iz sustava, sitnog inventara, materijala, sirovina, dijela građevine (npr. olukova, tenda, gromobranske zaštite i sl), telekomunikacijske, audio i video opreme, umjetničkih predmeta, raznih dokumenata, zbirki, poslovnih knjiga, novca, vrijednosnih papira, biljega, poštanskih maraka, poslovnih knjiga i/ili druge imovine, kao i šteta prouzročena oštećenjem građevinskih dijelova prostorija, instalacija i opreme (oštećenje zidova, stropova, vrata, stakala, brava i dr.) u kojima se nalaze osigurane stvari prilikom izvršenja ili pokušaja izvršenja provalne krađe, razbojstva i vandalizma.

Ovom vrstom osiguranja, osigurane su i stvari radnika koji obavljaju posao na mjestu osiguranja, kao i stvari trećih osoba primljenih radi obavljanja registrirane djelatnosti.

Osiguranje se također odnosi i na novac, i druga sredstva plaćanja i dragocjenosti za vrijeme dok je isti pohranjen u zaključanim blagajnama i/ili manipulacije s njima na blagajnama, šalterima i/ili uplatno-isplatnim mjestima, bankomatima kao i u sefovima u kojima su spremljeni. Novac, vrijednosni papiri osigurani su od opasnosti provalne krađe samo ako se i dok se nalaze u zaključanom spremištu (uključujući, ali ne limitirajući na ormariće, ladice, željezne blagajne, pancir blagajne, trezore i druga spremišta). Izvan posebnog spremišta plemenite kovine i predmeti od plemenitih kovina osigurani su samo za vrijeme trajanja procesa nužne manipulacije. Osigurateljno pokrivaču obuhvaća i novac, druga sredstva plaćanja i dragocjenosti za vrijeme manipulacije na blagajni, šalteru, bankomatima i uplatnom-isplatnom i prodajnom mjestu od rizika razbojstva. Štetni događaj uslijed ostvarenja rizika razbojstva obuhvaća novac, druga sredstva plaćanja i dragocjenosti za vrijeme pohrane u blagajni (neovisno je li ista otključana ili zaključana) i manipulacije, ukoliko je rizik razbojstva nastao na način određen ovim uvjetima.

Osiguranjem su obuhvaćene i štete od razbojstava nad osobom kojoj je povjeren prijenos ili prijevoz novca, vrijednosnih papira, čekova, mjenica, uložnih knjižica, potvrde depozita i dragocjenosti i dr.

Osiguranjem su pokrivena i štete koje nastaju za vrijeme prijenosa odnosno prijevoza bez krivnje osoba, kojima je povjeren prijevoz odnosno prijenos zbog prijevara koja je učinjena ovim osobama u smislu pojma prijevara iz Kaznenog zakona, zbog krađe osiguranih vrijednosti dostavljaču dok se nalazi pod izravnom tjelesnom zaštitom ovlaštenih osoba kao i gubitka vrijednosti.

Novac, vrijednosni papiri, čekovi, mjenice, uložne knjižice, potvrde depozita i dragocjenosti i dr. osigurane su i za vrijeme prijevoza motornim ili tračnim vozilom od rizika razbojstva, kao i od nestanka i oštećenja odnosno uništenja u slučaju prometne nezgode. Pod prometnom se nezgodom u navedenom slučaju smatra prevrnuće, sudar, udar, iskliznuće, rušenje motornog ili tračnog vozila kojim se obavlja prijevoz vrijednosti kao i sva ostala oštećenja prouzročena iznenadnim vanjskim događajima po učinkom mehaničke sile, a neovisno o volji ugovaratelja osiguranja, osiguranika odnosno vozača, kao i oštećenja prouzročena iznenadnim termičkim ili kemijskim djelovanjem.

Obveza osiguratelja za svaki pojedini slučaj prijenosa ili prijevoza novca ili drugih vrijednosti počinje u trenutku kada je dostavljač ili zaposlenik osiguranika preuzeo novac ili druge vrijednosti i traje, na određenom putu prema nalogu osiguranika (uključno interne transporte do glavne blagajne) ili na putu dostavljača ili zaposlenika do banke/FINA-e, sve dotle dok novac odnosno druge vrijednosti

ne preda na određenom mjestu. Osigurateljno pokriće odnosi se i na opasnost provalne krađe u automobil kao i obične ili provalne krađe za vrijeme prometne nezgode i to za svu pokretnu telekomunikacijsku, računalnu, video, audio i sl. opremu.

Materijalna šteta uključujući i troškove čišćenja i sl. ili pretrpljena materijalna šteta pokradenih osoba također se smatra predmetom ovog osiguranja.

Osiguratelj je u obvezi nadoknaditi štetu osiguraniku na njegovoj imovini (kao i na imovini za koju je odgovoran) i u slučaju obične krađe (otuđenje imovine s ciljem da se protupravno prisvoji, uz izostanak elemenata i karakteristika provalne krađe i razbojništva), oštećenja koja učine posjetitelji/komitenti, kao i štete odnosno oštećenja prilikom organizacije organiziranih javnih događanja i sl. i to do maksimalne naknade po štetnom događaju u visini 20.000 Kn.

U osiguranje su uključene osigurane stvari - roba, oprema i zalihe i druga imovina, koje osiguranik drži na otvorenom prostoru, ukoliko je prostor ograđen održavanom ogradom i/ili uz uvjet da postoji čuvarska, ophodarska ili nadzorna služba bilo koje vrste.

Osiguranje se također odnosi i na novac, druga sredstva plaćanja i dragocjenosti za vrijeme pohrane i/ili manipulacije s njima na blagajnama, šalterima, uplatno-ispllatnim i prodajnim mjestima.

Provalnom krađom smatra se ako njen izvršitelj:

- Provali u prostorije u kojima se nalaze osigurane stvari razbijanjem ili obijanjem vrata i prozora ili provaljivanjem stropa, zidova ili podova
- Otvori mjesto osiguranja lažnim ključem ili kojim drugim sredstvom koje nije namijenjeno redovnom otvaranju
- Provali u zaključano spremište u mjestu osiguranja, u kojem se nalaze osigurane stvari, ako je do spremišta došao na jedan od načina koji je kvalificiran kao provalna krađa
- Neprimjetno se uvuče u mjesto osiguranja ili se u njemu sakrije i izvrši krađu u vrijeme kad je mjesto osiguranja bilo zaključano
- Otvori mjesto osiguranja ili spremište pravim ključem ili njegovim duplikatom, ako je do ključa došao jednom od radnji spomenutih u točki 1, 2, 3, 4 ili 6. ove definicije ili razbojstvom ili prijevaram (bez obzira na lokaciju).
- Uđe u mjesto osiguranja ili mu predmet osiguranja postane dostupan svladavanjem prepreka i ulascima na način koji nije predviđen za ulazak u zgradu odnosno mjesto osiguranja, odnosno ulazak ili dostupnost bilo kojem drugom predmetu osiguranja
- Za stvari na otvorenom – odnese osigurane stvari, uništi ili ošteti ili odnese osiguranu imovinu s mjesta osiguranja razbijanjem ili obijanjem ili skidanjem (podesnim ili kojim drugim alatom) ili otvori krivotvorenim ključem ili otvori ključem do kojeg je došao na jedan od način kvalificiranih kao provalna krađa
- Provalnom krađom smatra se pokušaj krađe plina iz infrastrukture sustava na bilo koji način. Štetom se smatra krađa plina ili šteta nastala pokušajem krađe (oštećenja plinovoda, sanacija i sl.)

U osiguranje su uključene osigurane stvari - roba, oprema i zalihe i druga imovina, koje osiguranik drži na otvorenom prostoru, ukoliko je prostor ograđen održavanom ogradom i/ili uz uvjet da postoji čuvarska, ophodarska ili nadzorna služba bilo koje vrste i/ili kontrola bilo kojeg djelatnika propisana internim aktima ili dana bilo kojom vrstom naloga.

Materijalna šteta uključujući i troškove čišćenja i sl. ili pretrpljena materijalna šteta pokradenih osoba također se smatra predmetom ovog osiguranja.

Vandalizam je zlonamjerno oštećenje imovine nastalo nakon što je izvršitelj provalio u osigurane prostorije u smislu i na način opisan pod provalnom krađom.

Razbojstvom se smatra oduzimanje osiguranih stvari upotrebom sile (ugrožavanje opasnošću po život i zdravlje) protiv osiguranika ili njegovih zaposlenika ili ostalih osoba koje se nađu na mjestu razbojstva ili prijetnjom da će se neposredno napasti život ili tijelo ovih osoba. Smatra se da postoji upotreba sile i onda kada su upotrijebljena sredstava za onemogućavanje otpora.

14. Lom stroja

Osiguranje se odnosi na svu opremu osiguranika, strojeve, uređaje, instalacije zajedno s punjenjem, postoljem ležištem i temeljem, kompletnu infrastrukturu (sve vrste), vodovodnu i kanalizacijsku mrežu, dalekovode, kabelaške vodove – podzemne i nadzemne, razne

cjevovode, toplovode, kompletnu električnu napojnu mrežu s pripadajućim uređajima, instalacije centralnog grijanja, antenske stupove sa svom opremom, prometnu signalizaciju bilo koje vrste, elektronička računala i druga računalna i procesna oprema, različite spremnike, krupni alat i sl., bez obzira gdje se nalazili. U osiguranje je uključena i mehanička oprema građevinskih objekata (vodovodna mreža, kanalizacija, plin, telefonija, internet i sl., klimatizacija, kotlovnice, liftovi i ostalo) a koja nije posebno iskazana u osnovnim sredstvima osiguranika.

Lom stroja je oštećenje ili uništenje osigurane stvari zbog nezgode u pogonu, operativnih pogrešaka, nespretnosti, nepažnje, nehata ili namjere radnika ili neke druge osobe, pada ili udara stranog predmeta, udara električne energije na električnu opremu (direktno ili indirektno) - povećanje jačine struje, povećanje napona, kratki spoj, pogreške u kontaktu, pogrešno mjerenje, uslijed greške regulacijske i sigurnosne opreme, oštećenja uslijed povećanja napona ili indukcije kao posljedice udara groma (na istom ili drugom mjestu, odnosno direktnog ili indirektnog udara) ili atmosferskih utjecaja (statička opterećenja, indukcija zbog atmosferskih pražnjenja i sl.) ili atmosferskog naboja i dr. Osiguranje se također odnosi na štete nastale uslijed grešaka u konstrukciji, proračunima, materijalu, montaži, dinamičkog vitlanja rotacijskih dijelova strojeva-turbina, generatora, pucanja uzrokovanog centrifugalnom silom, manjka vode u opremi, prevelikog tlaka, nedovoljnog funkcioniranja hlađenja sistema za hlađenje odnosno grijanje, kao i sistema mjerenja, regulatora sigurnosti i kontrole, smrzavanja i direktnog utjecaja nanosa leda, implozije ili drugih efekata slabog pritiska i dr. Pod nezgodom u pogonu podrazumijevaju se događaji koji nastaju nepredviđeno i iznenada u svezi s uporabom osigurane stvari.

Štete na osiguranim električnim strojevima, aparatima, uređajima ili električnim vodovima nastale zbog djelovanja električne energije, prenapona ili zagrijavanja zbog preopterećenja, atmosferskih utjecaja (statička opterećenja, indukcija zbog atmosferskih pražnjenja i sl.) smatraju se pogonske štete osigurane prema ovim uvjetima.

Također se pokrivaju štete na dijelovima strojeva opreme koji su izloženi ubrzanom trošenju i periodičkoj zamjeni ukoliko je uzrok štete ostvarenje osiguranog rizika (npr. pad ili udar nekog predmeta) koji za posljedicu ima oštećenje gore navedenih dijelova. Kao što je prethodno navedeno pokrivena je šteta nastala uslijed grešaka u konstrukciji, proračunima, sirovini/materijalu koji stroj obrađuje, materijalu koja ima za posljedicu neuobičajeno ubrzano trošenje pojedinih dijelova stroja odnosno trošenja bržeg od onog kojeg je predvidio proizvođač.

Za osiguranje elektroničkih uređaja i aparata ne zahtijeva se dokaz vizualne prepoznatljivosti štete izazvane djelovanjem električne energije (atmosferski elektricitet = indirektni udar groma, smetnje u javnoj i/ili vlastitoj opskrbi električnom energijom), padom ili udarom osiguranog predmeta (kada uslijed pada ili udara dođe do prekida rada uređaja bez vanjskog fizičkog oštećenja), oscilacijom napona i sl. Osigurateljno pokriva se i na štetu na pokretnoj opremi nastalu kao posljedica prometne nezgode, odnosno za vrijeme prijevoza opreme.

Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja bez obzira na njihov obujam i prirodu kao i svi ostali troškovi koji nastaju zbog sanacije štete (zemljani radovi, asfaltiranje, popločavanje i sl.), troškovi sanacije nastale štete (uz rastavljanje i sastavljanje) te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje (troškovi raščišćavanja i čišćenja, građevinski radovi i sl.,) kao i nužni troškovi potrebni da se izvrši sigurna sanacija štete (npr. trošak ispiranja vodovoda i sl.) kao i zakonom propisani posljedični troškovi (troškovi vatrogasaca, nadzora i sl.). Uz navedeno, pokriveni su troškovi naknade štete trećim osobama (npr. uništeni usjevi uslijed sanacije štete) i/ili dovođenje imovine treće osobe u prvobitno stanje ukoliko je moguće. Osiguratelj je u obvezi nadoknaditi osiguraniku i troškove izlaska i defektaže učinjene od strane servisera, kako bi se detektirao prijavljeni nastanak osiguranog slučaja i ukoliko se isti nije ostvario (situacija kada kontrolni mehanizmi ukazuju na nastanak štetnog događaja, a izlaskom na teren i pregledom se utvrđuje da nije došlo do oštećenja ili uništenja osiguranog predmeta). Ukoliko se ukaže potrebnim, prilikom sanacije štete u obračun se prihvaća satnica ovlaštenog inozemnog servisera kao i nabava zamjenskih dijelova iz inozemstva uključujući sve potrebne troškove za njihovu nabavu na mjesto štete, kao i troškovi popravka zbog prekovremenog nedjeljnog, prazničkog i noćnog rada. Osiguranje nadoknađuje i nužne troškove koji su nastali razumnim pokušajem osiguranika da, kad osigurani slučaj nastane, poduzme mjere zbog otklanjanja i smanjenja štetnih posljedica nastajanja osiguranog slučaja, čak i kada ono ne uspije. U troškove popravka ubrajaju se i troškovi montaže, prijevoza, pokusa i sl. troškovi kao i troškovi nastali zbog posebnog uništavanja i odvoza oštećenih strojeva i uređaja, a koje je potrebno radi zaštite okoline.

Visina osigurnine u slučaju oštećenja osigurane stvari ne umanjuje se za iznos procijenjene istrošenosti odnosno amortizacije.

Smatra se da su na takav način osigurani svi strojevi, uređaji, aparati i računalna oprema koji se vode kao zaliha sitnog inventara u poslovnim knjigama ugovaratelja osiguranja. Minimalna tehnička vrijednost osigurane stvari (stvarna vrijednost) po ovoj vrsti osiguranja iznosi 40% od nove vrijednosti osigurane stvari ukoliko je ista u upotrebi.

Sva računala (uključujući prijenosna računala) su, uz standardna pokrića po uvjetima osiguranja, osigurana i u slučaju pada ili udara stranog predmeta.

Kod osiguranja elektroničke opreme predviđa se i naknada troškova na ime ponovnog unosa podataka te troškova spašavanja podataka i to do 50.000,00 kn.

Osigurateljno pokriće odnosi se i na štetu na pokretnoj i sl. opremi nastalu kao posljedica prometne nezgode, odnosno za vrijeme prijevoza.

Ukoliko se šteta dogodi uslijed osiguranog rizika (npr. pad, udar i sl.), ista je u pokriću iako je predmet osiguranja podložan periodičkim izmjenama zbog ubrzanog trošenja i habanja.

Ako je neki predmet osiguranja opravdano prisutan tijekom rada s izotopima, tada će osiguravatelj biti u obvezi za štetu koja na osiguranim stvarima nastane od izotopa, ukoliko je tako nastala šteta posljedica štetnog događaja koji je u pokriću u smislu ovih ugovorenih uvjeta osiguranja. Također se nadoknađuju i troškovi za dekontaminaciju osiguranih stvari. Ne primjenjuju se odredbe koje obvezuju osiguratelja za isplatu štete samo do vrijednosti oštećenog odnosno uništenog dijela osigurane stvari (svođenje djelomične štete na totalnu štetu dijela predmeta osiguranja), već se popravak predmeta osiguranja smatra opravdanim sukladno kriterijima navedenim u poglavlju Vrijednost osigurane stvari i visina naknade iz osiguranja, primjenjujući vrijednost cjelokupnog predmeta osiguranja bez obzira na samostalno funkcioniranje dijela predmeta osiguranja.

Ne primjenjuju se odredbe vezane na otklon štete nastale zbog starosti, korozije i sl., ukoliko je oprema, infrastruktura, prilikom preuzimanja u osiguranje ispravna te spremna za rad i/ili posjeduje sve zakonom određene ateste i slične dokumente kojima se dokazuje ispravnost odnosno spremnost za rad.

Pokriveni su troškovi privremene sanacije štete (najam opreme i uređaja, uspostava privremene funkcionalnosti i dr.) kako bi se osiguralo nesmetano poslovanje i rad čak i kada takvi troškovi predstavljaju povećanje ukupnog iznosa štete. Troškovi privremene sanacije smiju povećati iznos ukupne štete i plativi su do maksimalno 50.000 kn. Otkupljena je franšiza kod djelomičnih i totalnih šteta, kao i amortizacija kod djelomičnih šteta.

15. Neimenovani rizici

Gubici osigurane imovine koja je oštećena uslijed direktnog, iznenadnog i nepredvidivog događaja, smatraju se neimenovani rizici. Osiguranjem nisu obuhvaćeni imenovani rizici od točke 1 do točke 15.

Osigurateljno pokriće primijeniti će se na oštećenja imovine uzrokovana direktnim utjecajem osiguranog rizika na osiguranu imovinu na osiguranoj lokaciji kao i na oštećenja uzrokovana nepoznatim uzrokom ili nestankom osigurane imovine tijekom štetnog događaja.

Ovo osiguranje se ne odnosi na gubitke uzrokovane: pronevjerom, utajom, prijevaram, iznudom, gubitke utvrđene inventarnom kontrolom, razlikama u inventuri, gubitke robe koja se nalazi na otvorenom nastale uslijed vremena ili raznih vremenskih promjena ili odstupanja u okolini, gubitke nastale uslijed zapljene, eksproprijacije ili oštećenja imovine zbog naloga Vlade i drugih organa vlasti. Osiguranje se također ne odnosi na oštećenja na zgradama, dijelovima zgrada, na nogostupima ili cesti nastala uslijed raspadanja, skupljanja ili razvlačenja, na štete nastale kontaminacijom, infekcijama, pokvarenom robom, biljkama, štete nastale klimatskim promjenama u temperaturi, sušom ili vlagom. Gore navedeni isključeni rizici su ipak osigurani, ukoliko nastanu kao neizbježna posljedica osiguranog slučaja definiranog odredbama o osiguranju od neimenovanih rizika.

16. Osiguranje od potresa

Potres je prirodno izazvano potresanje ili pomicanje tla koje nastaje zbog geofizičkih procesa u unutrašnjosti zemlje. Osiguratelj je dužan nadoknaditi štetu uzrokovanu potresom jačine 5 (pet) stupnjeva po Mercalli-Cancani-Siebergovoj ljestvici i više.

Osiguratelj je u obvezi nadoknaditi uništenu ili oštećenu imovinu uslijed direktnog udara potresa ili požara ili eksplozije ili koje druge pojave nastale kao posljedice potresa kao i pada dijelova zgrada ili drugih objekata ili stvari na osiguranu imovinu uslijed nastanka osiguranog slučaja.

Pod jednim osiguranim slučajem smatraju se sve štete uzrokovane potresom, a koje su nastale unutar razdoblja od 72 (sedamdesetdva) uzastopna sata, računajući od početka potresanja tla.

Uz osiguranje svih građevina sa pripadajućom opremom, infrastrukture, opreme, stvari, zaliha i dr., u osiguranje su uključena i ostakljena bilo koje vrste.

Osiguranjem su uključeni troškovi nastali pregledom osigurane imovine (utvrđivanjem sposobnosti za rad sustava, troškovi temeljem zakonskih propisa i sl.) i ukoliko nije došlo do oštećenja osigurane imovine te su isti potrebni kako bi došlo do ponovne uspostave sustava na siguran način.

Osiguranik ima pravo na troškove poduzetih mjera u cilju sprečavanja ili smanjenja osiguranih gubitaka, pa čak i u slučajevima kada isti ne uspiju.

Uz gore naveden troškove te troškove osigurani su i slijedeći troškovi:

- Troškovi gašenja požara, npr. troškovi vatrogasnih postrojbi uključujući i vlastite vatrogasne postrojbe
- Troškovi premještanja i zaštite, npr. troškovi koji nastaju radi zamjene osigurane imovine zbog neizbježnog premještanja, izmjene ili zaštite njenog sadržaja.
- Troškovi hitnog ostakljiavanja, a naročito troškovi demontaže i ponovne montaže strojeva i opreme, kao i troškovi radi probijanja, rušenja ili ponovne izgradnje dijelova zgrade
- Troškovi rušenja i raščišćavanja ostataka, npr. troškovi radnji na osiguranom mjestu ukoliko su povezani sa osiguranom imovinom i troškovi za neophodna rušenja preostalih dijelova, oštećenih uslijed osiguranog slučaja, kao i troškovi raščišćavanja ostataka, uključujući i sortiranja otpada.
- Troškovi uklanjanja ostataka, npr. troškovi istrage, uklanjanja i odvoza osigurane imovine (ogorina, štuta i mulj i dr.) oštećene uslijed nastanka osiguranog slučaja na mjesto dopuštenog istovara. Navedeni troškovi odnose se i na ostatke vezane na zemlju.
- Troškovi neophodnog popunjavanja novom zemljom smatraju se osiguranim prema ovim uvjetima. Ukoliko je prilikom nastanka osiguranog slučaja došlo do zagađenja zemlje i/ili ostataka pokriveni su i troškovi nadgledanja (službene osobe i dr.), osiguranja, i/ili tretiranja i prilagođavanja za odvoz na deponij.
- Troškovi odlaganja otpada – troškovi odlaganja uključujući i davanja koja se moraju platiti na ime odlaganja otpada.
- Troškovi prinudnog skladištenja – pokriveni su do svote osiguranja, maksimalno do 6 mjeseci trajanja.
- Dodatni troškovi temeljem zakonskih propisa – troškovi koji prate nastali osiguran slučaj uslijed zakonskih odredbi
- Gubitak plina prilikom izljeva iz cijevi, spremnika, sustava i sl. i svi vezani troškovi uz to do 1.000.000,00 kn po štetnom događaju

Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja bez obzira na njihov obujam i prirodu kao i svi ostali troškovi koji nastaju zbog sanacije štete (zemljani radovi, asfaltiranje, popločavanje i sl.), troškovi sanacije nastale štete (uz rastavljanje i sastavljanje) te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje (troškovi raščišćavanja i čišćenja) kao i nužni troškovi potrebni da se izvrši sigurna sanacija štete kao i zakonom propisani posljedični troškovi. Ukoliko se ukaže potrebnim, prilikom sanacije štete u obračun se prihvaća satnica ovlaštenog inozemnog serviseru kao i nabava zamjenskih dijelova iz inozemstva uključujući sve potrebne troškove za njihovu nabavu na mjesto štete, kao i troškovi popravka zbog prekovremenog nedjeljnog, prazničkog i noćnog rada. Osiguranje nadoknađuje i nužne troškove koji su nastali razumnim pokušajem osiguranika da, kad osigurani slučaj nastane, poduzme mjere zbog otklanjanja i smanjenja štetnih posljedica nastajanja osiguranog slučaja.

Osiguranje se ne odnosi na štete nastale:

- a) od potresa izazvanih ljudskom djelatnošću kao što su eksplozije klasičnih ili nuklearnih naprava
- b) na freskama, mozaicima i drugim ukrasnim dodacima na građevinama
- c) koje su prouzročene, neposredno ili posredno, bilo kojim od slijedećih događaja: ratom, revolucijom, ustankom, minama, torpedima, bombama, ili drugim ratnim oružjem, sabotažom ili terorizmom počinjenim iz političkih pobuda, građanskim nemirima, konfiskacijom, rekvizicijom ili ostalim sličnim mjerama koje provodi neka vlast ili druga slična organizacija
- d) koje su prouzrokovane djelovanjem nuklearne energije i radioaktivne kontaminacije
- e) koje su prouzrokovane zagađenjem stvari nekim opasnim tvarima koje su ispuštene, odnosno istjecale, te troškovi čišćenja takvih zagađenja
- f) od potresa koje su nastale u rudnicima
- g) nastale uslijed političkih rizika
- h) uslijed podzemnih radova, na tunelima, galerijama
- i) od odgovornosti prema trećim osobama

Osigurana imovina

Osigurana je imovina osiguranika navedena u dokumentaciji o nabavi, odnosno prema poslovnim knjigama osiguranika i/ili financijskoj evidenciji, bez obzira na vrstu i razradu po lokacijama ili teritorijalnoj rasprostranjenosti (uključivo Europa u geografskom smislu), a koja je u vlasništvu osiguranika, koja mu je prodana, dana na upravljanje ili predana u posjed uz pridržavanje prava vlasništva ili koju je uzeo ili dao u zakup/najam ili predao trećoj osobi na uporabu ili čuvanje, izvanknjižno vlasništvo, izvanknjižno suvlasništvo te imovina za koju osiguranik može biti odgovoran te ima interes da se ne dogodi osigurani slučaj jer bi inače pretrpio neki materijalni gubitak.

Osiguranje se odnosi na cjelokupnu imovinu (uključivo ograde, potporne zidove, ceste, putove, šumske puteve, pločnike, popločena i nasipana dvorišta, razne šumske privremene i stalne građevine, žičane mreže sa stupovima, podzemne, nadzemne i podvodne razne mreže, voda u sustavu, samohodne strojeve, informacijski drveni i dr. paneli, antenski i srodni uređaji, hortikulturu, šume, stvari radnika koji obavljaju djelatnost i sl.), vlastitu ili zakupljenu ili po kojoj drugoj osnovi u njegovu posjedu, koja služi za djelatnost kojom se ugovaratelj bavi, sitni inventar i zalihe osiguranika (do visine svakovremene stvarne vrijednosti), izvanbilančnoj opremi, opremi koja je unesena u dugotrajnu imovinu i nema nikakvu procijenjenu vrijednost, investicije u tijeku (dovršene, a neupisane u dugotrajnu imovinu) kao i zalihe tuđe robe (maksimalno do 30% prosječne vrijednosti zaliha osiguranika na ukupnoj razini Naručitelja), Obavljene adaptacije, dogradnja, nabavljeni objekti, oprema i uređaji tijekom godine, odnosno tijekom razdoblja osiguranja, bez obzira radi li se o vlastitoj imovini, imovini u najmu ili imovini za koju osiguranik ima osigurljiv interes, obuhvaćeni su osiguranjem i smatraju se osiguranim i u slučaju da nisu uknjiženi u materijalnu imovinu i sredstva osiguranika. Zahtijeva se automatizam pokriva materijalne imovine nabavljene tijekom osigurateljnog razdoblja (bez limita) s uključenim konačnim obračunom.

Osigurava se imovina navedena u poslovnim knjigama kao i drugim evidencijama Naručitelja, kao i ona koja u istima nije navedena.

Osiguranje se odnosi na cjelokupnu imovinu uključivo sitni inventar i zalihe osiguranika), kao i zalihe tuđe robe do visine svakovremene stvarne vrijednosti , bez obzira na mjesto osiguranja, eventualne nove lokacije imovine osiguranika kao i lokacije koje Naručitelj koristi za obavljanje svoje djelatnosti neovisno o geografskom položaju – bez obzira radi li se o vlastitim ili zakupljenim predmetima osiguranja ili su po kojoj dugoj osnovi u njegovu posjedu, a koji služe za djelatnost kojom se ugovaratelj bavi. Osiguranje se odnosi na imovinu po lokacijama navedenim u ovoj DON i Troškovniku, kao i na svim novim lokacijama koje će se koristiti u poslovne svrhe tijekom razdoblja osiguranja. Imovina koja se zbog nekog nastalog ili neposredno predstojećeg osiguranog slučaja udalji sa osiguranog mjesta ili se u vrijeme premještanja ili zbog toga ošteti ili uništi ili pak nestane, osigurana je.

Kod osiguranja građevinskih objekata i drugih nepokretnih stvari smatraju se osiguranima svi dijelovi građevina, temelji, podrumski zidovi, sve ugrađene instalacije, sva ugrađena oprema (dizala, sustavi grijanja i hlađenja – npr. centralno grijanje s cisternom za gorivo, bojleri, uređaji za klimatizaciju, hlađenje i grijanje, hidrofoni, alarmni uređaji, video nadzor i dr.) na ili u građevinskom objektu, vanjska stepeništa, dvorišta, nadstrešnice, parkovi, terase, ograde i drugo, čak i ako nisu posebno iskazani u poslovnim knjigama. Vrijednost mehaničke i ostale opreme ugrađene u objekte sadržana je u vrijednosti objekata ako ista nije posebno zavedena u poslovnim knjigama Naručitelja.

Također u osiguranje je uključena imovina na otvorenome ili imovina koja je pričvršćena na građevinski objekt (npr. reklamne ploče, antene, tende i dr.), kao i objekti poput šupa, spremnika.

Opremu čini sva oprema iz poslovnih knjiga i drugih evidencija Naručitelja: aparati, strojevi, uređaji, sistemi, elektronička i komunikacijska oprema, računalna oprema, oprema nadzora i zaštite, namještaj, instalacije i mreže, alati, punjenja (uklj. kristale, plinove i sva sl. punjenja potrebna za regularno funkcioniranje stroja i/ili dijela stroja bez obzira na način knjiženja istih), postolja, ležišta i temelji, antenski stupovi te ostala oprema i inventar.

Predmet osiguranja su i novac i vrijednosni papiri, kao i one stvari koje pripadaju zaposlenicima osiguranika ukoliko je uobičajeno da se one nalaze na mjestu osiguranja ili koje se tamo nalaze na zahtjev poslodavca.

Kod osiguranja zaliha predmet osiguranja mogu biti sve vrste zaliha: sirovine, polugotovi i gotovi proizvodi, potrošni materijal, hrana i piće, sitni inventar , vrijednosnice, roba na skladištima, trgovačka roba, poštanske marke, komisiona roba, rezervni dijelovi, inventar, otpad koji se može reciklirati, brošure i prospekti, pomoćni materijali svih vrsta, otapala, sredstva za podmazivanje, materijali za zagrijavanje i goriva, tehnički plinovi, građevinski materijali, kao i sve ostale zalihe koje osiguranik u obavljanju svoje djelatnosti može imati, smještene na mjestu osiguranja.

Kod osiguranja pokretnih stvari smatra se da su osigurane sve stvari koje se nalaze na mjestu osiguranja, a pripadaju osiguranj skupini, kao i stvari/oprema koje se prenose (pri obavljanju djelatnosti Naručitelja kako one koje su postojale u trenutku zaključenja ugovora o

osiguranju tako i one koje se naknadno unesu u tu skupinu. Ista su pokrivena od šteta uzrokovanih oštećenjem ili gubitkom osiguranog predmeta u i izvan lokacije ugovaratelja osiguranja ili osiguranika. Osiguranje vrijedi neprekidno, kako za vrijeme uporabe i prijevoza osiguranog predmeta za kojeg ugovaratelj ima osigurljiv interes, tako i za vrijeme kada se osigurani predmet nalazi u mirovanju. Osiguranje vrijedi i onda kada je osigurani predmet predan trećoj osobi na prijevoz, uporabu, čuvanje ili korištenje.

Osigurane su i one stvari koje pripadaju zaposlenicima osiguranika ukoliko je uobičajeno da se one nalaze na mjestu osiguranja ili koje se tamo nalaze na zahtjev poslodavca.

Osiguranje se odnosi i na imovinu trećih osoba primljene radi popravka, prerade, obrade, čuvanja, prodaje, u zalog, najam i poslugu, ukoliko se naknada iz bilo kojeg razloga ne može zatražiti na temelju nekog drugog ugovora o osiguranju. Prilikom određivanja vrijednosti osiguranja tuđih stvari odlučujući su samo interesi vlasnika.

Obavljene adaptacije, dogradnja, nabavljeni objekti, oprema i uređaji te druga imovina, kao i imovina uzeta u najam/zakup tijekom godine, odnosno tijekom osigurateljnog razdoblja osiguranja, obuhvaćeni su osiguranjem i smatraju se osiguranim neovisno o tome jesu li uknjiženi u materijalnu imovinu i sredstva osiguranika ili ne, odnosno da se vode na investicijama u tijeku i/ili izvanbilančno iz nekog razloga.

Zahtijeva se automatizam pokrića materijalne imovine nabavljene tijekom osigurateljnog razdoblja (bez limita) s uključenim konačnim obračunom. Konačan obračun premije izvršit će se po isteku osigurateljnog razdoblja uz primjenu 50% primijenjene stope osiguranja po pojedinim stavkama.

Opće odredbe te odredbe o podoosiguranju

Nakon sklapanja ugovora o osiguranju, načelo razmjera kao posljedica podoosiguranja neće se primjenjivati. Odnos između vrijednosti stvari i visine osiguranog iznosa nema značaja za određivanje iznosa osiguranine niti kod jedne skupine osiguranja.

Za cijelu grupu imovinskih osiguranja (tamo gdje je primjenjivo) ne primjenjuju se odredbe vezane na otklon štete nastale zbog starosti, korozije, prekomjernih vibracija i dotrajalosti kao i zbog neposredne posljedice trajnih kemijskih, toplinskih, mehaničkih, atmosferskih i drugih utjecaja, ukoliko je oprema prilikom preuzimanja u osiguranje ispravna te spremna za rad i/ili posjeduje sve zakonom određene ateste i slične dokumente kojima se dokazuje ispravnost odnosno spremnost za rad neovisno o tome da li je oprema dostupna ili nedostupna kontroli osiguranika. Ukoliko je šteta posljedica bilo kojih trajnih utjecaja ili uzroka, datumom nastanka štete smatra se dan utvrđenja posljedice štete bez obzira na početak nastajanja uzroka štete ukoliko osiguranik nije imao saznanja da se uzrok osiguranog slučaja već dogodio slijedom čega će osiguratelj biti dužan isplatiti osigurninu i ako je uzrok štete nastao ili je bio u nastajanju i u razdoblju 24 mjeseca prije sklapanja ugovora o osiguranju (čl.922 st.4 ZOO). Ukoliko osiguratelj ne može dokazati početak nastanka osiguranog slučaja smatra se da je on nastao u razdoblju unutar prethodna 24 mjeseca.

Ne primjenjuju se odredbe koje obvezuju osiguratelja za isplatu štete samo do vrijednosti oštećenog odnosno uništenog djela osigurane stvari (svođenje djelomične štete na totalnu štetu dijela predmeta osiguranja), već se popravak predmeta osiguranja smatra opravdanim sukladno kriterijima navedenim u poglavlju Vrijednost osigurane stvari i visina naknade iz osiguranja, primjenjujući vrijednost cjelokupnog predmeta osiguranja bez obzira na samostalno funkcioniranje dijela predmeta osiguranja. Utvrđivanje osigurnine sprovodi se po principu vraćanja predmeta oštećenja u stanje prije nastanka štetnog događaja (kompletno uspostavljanje i funkcioniranje predmeta oštećenja), odnosno sukladno kriterijima navedenim u poglavlju Vrijednost osigurane stvari i visina naknade osiguranja, osim u slučaju kada Naručitelj nema namjeru dalje koristiti predmet popravka (u tom slučaju naknada će se izvršiti bez računa popravka). Prilikom obračuna štete nastale na infrastrukturnoj opremi obračunavati će se stopa amortizacije primjenjiva na građevinski objekt, sastavni dio čega je infrastrukturna oprema i u čijoj vrijednosti je ista sadržana.

U slučaju ostvarenja bilo kojeg imovinskog rizika pravo prvenstva naknade štete ostvarivati će se po ugovorenoj polici osiguranja i kondicijama dokumentacije Naručitelja, uz zadržavanje prava subrogacije osiguratelja prema stvarnom krivcu za nastanak štetnog događaja (odgovornoj osobi) do iznosa isplaćene osigurnine. Ponuditelj se obvezuje riješiti štetu kako po računu popravka tako i po realnoj ponudi Naručitelju prihvatljivog servisera – dobavljača opreme sukladno standardu Naručitelja za popravak štete, a sve sukladno Zapisniku o izvidu i procjeni štete. U slučaju rješavanja odštetnog zahtijeva po ponudi Naručitelju prihvatljivog servisa, ponuditelj se obvezuje priznati nesporni dio u iznosu min. 70% cijene iz ponude.

U slučaju materijalnih šteta, čija očekivana visina ne prelazi 10.000,00kn štete će se likvidirati u skladu sa sljedećom procedurom:

- 1) Osiguranik će odmah, u skladu sa uvjetima osiguranja i ugovorom o osiguranju, izvijestiti osiguratelja o nastaloj šteti
- 2) Osiguranik će započeti sa popravkom štete uključujući i raščičavanje bez čekanja na izvid štete.
- 3) Osiguranik će pripremiti osiguratelju svaki dokument potreban da bi se utvrdila visina odštete, tj.
  - a) Popis nastalih oštećenja koja su u vezi sa štetnim događajem
  - b) Točan opis štetnog događaja
  - c) Fotografije sa mjesta štetnog događaja, dokument o stanju osigurane stvari odmah nakon nastanka štetnog događaja .
  - d) Kopije ponuda popravka i računa popravka oštećene stvari u svrhu dovođenja stvari u prvobitno stanje prije nastanka štete (ovjerene kopije), od ovlaštenog servisa.
  - e) Kopije računa koje dokumentiraju svaki drugi trošak nastao u vezi sa štetnim događajem (ovjerena kopija)
  - f) Kopije računa za kupnju oštećene ili izgubljene imovine i dokumenti koji potvrđuju da je ta imovina bila uvedena u knjigama kao osnovno sredstvo (ovjerena kopija)
  - g) U slučaju kada je oštećena imovina u leasingu, kopiju ugovora o leasingu
  - h) U slučaju izlivanja vode, izvještaj sastavljen sa najmoprimac / najmodavac

U slučaju provalne krađe i razbojstva potrebno je dostaviti dodatnu dokumentaciju:

- i) Potvrđenu prijavu policijskoj stanici
  - j) Informaciju policije o rezultatima istrage
  - k) Kopiju dnevnika koji vodi služba za sigurnost objekta, izjavu sastavljenu zajedno sa predstavnikom agencije za sigurnost ili uprave zgrade i kopiju ugovora sa agencijom za pružanje usluge zaštite objekta ukoliko objekt štiti agencija za sigurnost.
  - l) Kopiju ugovora za instaliranje i održavanje alarmnog sustava, ispis iz alarmnog sustava, izvještaj zadnjeg pregleda sustava ukoliko objekt ima alarmni sustav
- 4) Zajedno sa gore navedenim dokumentima, osiguranik će navesti bankovni račun na koji će odšteta biti plaćena.
  - 5) U koliku temeljem dostavljenih dokumenata neće biti moguće utvrditi okolnosti nastanka štete ili iznosa odštete, u roku od 7 dana od dana zaprimanja dokumentacije osiguratelj će zatražiti osiguranika za dodatnu dokumentaciju.

Na temelju dostavljene dokumentacije i objašnjenja, osiguratelj će osiguraniku priopćiti svoju odluku o likvidaciji štete unutar vremenskog roka navedenog u odredbama iz ugovora.

Osiguratelj neće osporavati i odbijati isplatu naknade štete u slučaju kad osiguranik prijavi nastanak osiguranog slučaja nakon 3 dana od dana saznanja za štetu.

Isplata osigurina osim uobičajenih isplata na račun oštećenika obavljat će se i cesijama ili trojnim kompenzacijama sa serviserima, radionicama i ostalim stranama koje će izvršiti popravak ili drugu uslugu korisnicima na osnovi nastalog štetnog događaja, i to temeljem pojedinačnih zahtjeva korisnika po štetnim događajima. Interni servis i radionice korisnika (osiguranika) tretirat će se jednako kao i servisi, radionice ili drugo bilo koje treće osobe.

Ukoliko se ukaže potrebnim, prilikom sanacije štete u obračun se prihvaća satnica ovlaštenih inozemnih serviseri kao i nabava zamjenskih dijelova iz inozemstva uključujući sve potrebne troškove za njihovu dopremu na mjesto štete, kao i troškovi popravka zbog prekovremenog nedjeljnog, prazničkog i noćnog rada. Osiguranje nadoknađuje i nužne troškove koji su nastali razumnim pokušajem osiguranika da, kad osigurani slučaj nastane, poduzme mjere zbog otklanjanja i smanjenja štetnih posljedica nastajanja osiguranog slučaja pa čak i kad ono ne uspije. Kada štetu otklanja vanjski izvođač, ponuditelj se obvezuje na priznavanje troškova u punom iznosu, odnosno u slučaju javnog naručitelja sukladno normativima Izvođača prihvaćenog putem postupka javne nabave – i u slučaju ugovora o održavanju i ugovora vezanih za izvanredne sanacije.

Ponuditelj se obvezuje na priznavanje jediničnih troškova Naručiteljevih transportnih i radnih resursa prilikom otklanjanja štete prema važećem cjeniku Naručitelja. Vrijednost ostatka kod totalne štete će se isplatiti Osiguraniku u slučaju da isti odluči ne zadržati taj ostatak.

Vrijednost satnice i troškova prijevoza su podložni promjeni sukladno odlukama regulatora.

Kada štetu otklanja vanjski izvođač, ponuditelj se obvezuje na priznavanje troškova u punom iznosu a sukladno normativima Izvođača prihvaćenog putem postupka javne nabave.

Evidencija šteta će se voditi od strane ponuditelja te je obvezan najmanje kvartalno izvještavati Naručitelja o štetama po vrstama osiguranja i rizicima, a najmanje: broj police, vrsta osiguranja, rizik osiguranja, datum nastanka štete, datum prijave štete, datum likvidacije štete, iznos likvidirane štete, datum isplate štete, iznos isplaćene štete, iznos rezervirane štete, uzrok štete, oštećenik (naziv/ ime i prezime, OIB), regres (da/ne).

Plaćanje troškova popravaka, servisa i dr. (prilikom isplate osigurnine) vršit će se u najvećem dijelu putem ugovorenih trgovačkih društava za preventivno redovno tehničko upravljanje i održavanje, a s kojima osiguranici imaju sklopljene ugovore o pružanju usluga preventivnog redovnog tehničkog upravljanja i održavanja. Osiguratelj ne može uvjetovati popravak od strane drugog servisa niti umanjiti iznos naknade u odnosu na satnice određene troškovnicima kao sastavnim dijelovima ugovora o pružanju usluga preventivnog redovnog tehničkog upravljanja i održavanja.

VRIJEDNOST OSIGURANE STVARI I VISINA NAKNADE IZ OSIGURANJA

Pojmovi:

Nova vrijednost predmeta osiguranja je njegova vrijednost nabave ili izgradnje novog predmeta osiguranja istih ili sličnih karakteristika kao i uništen predmet osiguranja (kod totalne štete), odnosno iznosu koji je potreban da bi se oštećeni osigurani predmet doveo u stanje u kojem je bio uoči nastanka osiguranog slučaja (kod djelomične štete) - bez odbitka amortizacije, tj. bez umanjenja za istrošenost predmeta osiguranja.

Nabavna knjigovodstvena vrijednost je vrijednost nabave te knjiženja predmeta osiguranja u poslovne knjige osiguranika. Knjigovodstvena sadašnja vrijednost je nabavna knjigovodstvena vrijednost umanjena za knjigovodstvenu istrošenost (amortizaciju), te ona u pojedinim slučajevima može biti 0,00.

Stvarna vrijednost predmeta osiguranja je njegova nova vrijednost umanjena za iznos procijenjene istrošenosti. Sukladno ovim uvjetima podrazumijeva se da je minimalna, upotrebna, stvarna vrijednost svakog predmeta osiguranja minimalno 40% nove vrijednosti, bez obzira na knjigovodstvenu sadašnju vrijednost. Kod određivanja stvarne vrijednosti osigurane stvari, osiguratelj prihvaća stope amortizacije određene od strane osiguranika.

Procijenjena stvarna vrijednost osigurane stvari je nabavna knjigovodstvena vrijednost umanjena za knjigovodstvenu istrošenost (amortizaciju), s tim da procijenjena vrijednost iznosi minimalno 40% nabavne knjigovodstvene vrijednosti.

Ugovorena vrijednost je sporazumna vrijednost materijalne imovine utvrđena između osiguratelja i ugovaratelja osiguranja te predstavlja novu zamjensku vrijednost. Kod na taj način osiguranih predmeta osiguranja osiguratelj i ugovaratelj osiguranja sporazumno dogovaraju svotu osiguranja – davanjem ponude smatra se da se ponuditelj sporazumio oko vrijednosti tih predmeta osiguranja koje Naručitelj navodi u ovoj dokumentaciji o nabavi. Štete se nadoknađuju u stvarnom iznosu bez primjene podosiguranja ili nadosiguranja te odbitka amortizacije kod djelomične ili totalne štete.

Flotantna vrijednost podrazumijeva prosječnu godišnju vrijednost predmeta osiguranja kod kojih dolazi do većih oscilacija u vrijednostima tijekom osigurateljnog razdoblja (zalihe) čime se garantira osigurateljno pokriće aktualnog stanja zaliha robe po cijenama koje osiguranik vodi. Osiguranje zaliha na flotantnoj osnovi se ugovara jer postoji oscilacija vrijednosti zaliha tijekom osigurateljne godine te postoji više vrsta zaliha na više lokacija. Zalihe su osigurane do visine stvarne vrijednosti evidentirane u poslovnim knjigama osiguranika u trenutku nastanka štete – bez određivanja gornjeg limita pokrića.

Osiguranje na 1. rizik - Kod osiguranja na prvi rizik nije važan odnos između svote osiguranja i osigurane vrijednosti. U slučaju nastupa osiguranog slučaja iznos osiguranja jednak je iznosu štete koju pokriva osiguranje, ali samo ako je svota osiguranja jednaka ili viša od nastale štete. Ukoliko je šteta koju pokriva osiguranje viša od iznosa svote osiguranja, odšteta je jednaka iznosu svote osiguranja.

Za vanbilanču imovinu, imovinu koja nije uknjižena u aktivna osnovna sredstva ni druge financijske knjige, osiguranik je prilikom likvidacije štete dužan dokumentirati osigurljiv interes. Osiguratelj će nadoknaditi stvarnu vrijednost predmeta osiguranja (nova vrijednost umanjena za iznos procijenjene istrošenosti. Sukladno ovim uvjetima podrazumijeva se da je minimalna, upotrebna, stvarna vrijednost svakog predmeta osiguranja minimalno 40% nove vrijednosti, bez obzira na knjigovodstvenu sadašnju vrijednost.)

Za tuđu imovinu, imovinu u najmu ili dobivenu na upravljanje primjenjuje se odredbe kao za vlastitu imovinu osiguranu na uvjete nove vrijednosti, pri čemu osiguratelj prihvaća stope amortizacije određene od strane osiguranika (stvarnog vlasnika predmeta osiguranja), ukoliko Naručitelj može doći u posjed navedenog, ukoliko ne može primjenjuju se odredbe kao za vanbilančnu imovinu, imovinu koja nije uknjižena u aktivna sredstva ni druge financijske knjige.

Totalnom štetom na kablovima i sl. predmetima osiguranja smatra se izmjena cijele trase kabla od mjesta prvog do mjesta drugog čvorišta, dok se zamjena kabla duljine manjega od trase smatra djelomičnom štetom i naknada štete obračunava se u cijelosti prema računu za sanaciju određenog dijela kabla.

Način osiguranja:

Osiguranje je sklopljeno na novu vrijednost za sve građevinske objekte, opremu, strojeve, uređaje, instalacije, inventar i ostalo pod uvjetom da je njihova stvarna vrijednost veća ili jednaka od 40% nabavne knjigovodstvene vrijednosti u vrijeme sklapanja ugovora o osiguranju. U ostalim slučajevima osiguranje je sklopljeno na stvarnu vrijednost.

Novac i novčane vrijednosti, vrijednosni papiri – nominalna vrijednost - iskazana vrijednost na nekom vrijednosnom papiru, ili iskazana vrijednost sredstava i obveza u poslovnim knjigama, koja se može podudarati sa stvarnom vrijednošću, a drugi vrijednosni papiri na zamjensku vrijednost (vrijednost tiskanja).

Umjetnički predmeti, eksponati, kolekcije, zlatni i drugi nakit, glazbala i slično - taksirana (sporazumno ugovorena vrijednost) – kod ovih predmeta osiguranja osiguratelj i ugovaratelj osiguranja sporazumno dogovaraju svotu osiguranja – davanjem ponude smatra se da se ponuditelj sporazumio oko vrijednosti tih predmeta osiguranja koje naručitelj navodi u ovoj dokumentaciji o nabavi.

Zalihe su osigurane na flotantnoj osnovi do visine svakovremene stvarne vrijednosti, ali najviše do visine vrijednosti tih sredstava na dan štete iskazane u knjigama Naručitelja.

Vrijednost ostatka kod totalne štete će se isplatiti Osiguraniku u slučaju da isti odluči ne zadržati taj ostatak – ova odredba vrijedi za sve vrste predmeta osiguranja

Prema ovim uvjetima građevinski objekti i oprema se mogu osigurati na novu vrijednost samo ako njihova stvarna vrijednost nije manja od 40% od nove vrijednosti u vrijeme sklapanja ugovora o osiguranju. Imovina čija je stvarna vrijednost manja od 40% nove vrijednosti u vrijeme sklapanja ugovora o osiguranju, osigurava se na 40% njene nove vrijednosti (procijenjena stvarna vrijednost) i osigurnina prije odbitka franšize (ako je franšiza ugovorena) ne može iznositi manje od 40% nove vrijednosti predmeta osiguranja.

Sukladno ovim uvjetima vrijednost osiguranih stvari, ujedno i osnovica za obračun premije:

1. kod osiguranja na novu vrijednost, ovisno o predmetu osiguranja određuje se:
  - za građevine – cijena izgradnje nove građevine prema cijenama na mjestu gdje se građevina nalazi (nova vrijednost), uključujući troškove konstituiranja, projektiranja i pripreme
  - za strojeve, uređaje i instalacije, inventar i ostalo – nabavna cijena novih stvari iste vrste i kvalitete
2. kod osiguranja na stvarnu vrijednost, ovisno o predmetu osiguranja određuje se:
  - za građevinske objekte – cijena izgradnje novog objekta, prema cijenama na mjestu gdje se objekti nalaze, umanjena za iznos procijenjene istrošenosti, minimalno 40% nabavne vrijednosti;
  - za strojeve, uređaje i instalacije, transportna sredstva i sredstva veze, kućanske predmete i inventar – nabavna cijena novih stvari umanjena za iznos procijenjene istrošenosti (tehničke i ekonomske), minimalno 40% nabavne vrijednosti.
3. kod osiguranja na ugovornu vrijednost, ovisno o predmetu osiguranja:
  - za građevinske objekte – sporazumna vrijednost materijalne imovine utvrđena između osiguratelja i ugovaratelja osiguranja te predstavlja novu zamjensku vrijednost
  - Za strojeve, uređaje i instalacije, inventar i ostalo - sporazumna vrijednost materijalne imovine utvrđena između osiguratelja i ugovaratelja osiguranja te predstavlja novu zamjensku vrijednost.
4. Vrijednost osiguranih zaliha i sitnog materija:
  - za zalihe roba, plina u sustavu, materijala i sirovina – nabavna/proizvodna vrijednost uvećana za zavisne troškove (prijevoz, skladištenje), ali ne više od tržišne
  - za sitni inventar – nabavna vrijednost

Osiguranje svih rizika osim loma stroja – način određivanja visine osigurnine

Visina osigurnine za građevine, strojeve, uređaje i instalacije, inventar i sl., utvrđuje se ovisno o knjigovodstvenoj sadašnjoj vrijednosti osigurane stvari prema dva kriterija:

- 1) Knjigovodstvena sadašnja vrijednost osigurane stvari veća je od 40% knjigovodstvene nabavne vrijednosti
  - 1.1) U slučaju uništenja: Prema vrijednosti osigurane stvari (nova vrijednost) u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjenoj za vrijednost ostatka (ukoliko postoji i Naručitelj ga želi preuzeti)
  - 1.2) U slučaju oštećenja: U visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti ili poboljšanja koja su nastali zbog popravka oštećenog osiguranog predmeta.

- 2) Knjigovodstvena sadašnja vrijednost osigurane stvari manja je ili jednaka 40% knjigovodstvene nabavne vrijednosti
  - 2.1) U slučaju uništenja: Prema minimalnoj, upotrebnoj, stvarnoj vrijednosti osigurane stvari u vrijeme nastanka osiguranog slučaja (minimalno 40% od nove vrijednosti), umanjenoj za vrijednost ostatka (ukoliko postoji i Naručitelj ga želi preuzeti)
  - 2.2) U slučaju oštećenja: U visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti ili poboljšanja koja su nastali zbog popravka oštećenog osiguranog predmeta.

U oba slučaja popravak predmeta osiguranja (slučaj oštećenja) smatra se opravdanim ukoliko iznos troškova popravka da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja, zajedno s iznosom ostatka ne prelazi stvarnu vrijednost osigurane stvari, min.40% nove vrijednosti.

Osiguranje loma stroja – način određivanja visine osigurnine

Stvarna vrijednost predmeta osiguranja je njegova nova vrijednost umanjena za iznos procijenjene istrošenosti. Sukladno ovim uvjetima podrazumijeva se da je minimalna, upotrebna, stvarna vrijednost svakog predmeta osiguranja minimalno 40% nove vrijednosti, bez obzira na knjigovodstvenu sadašnju vrijednost. Kod određivanja stvarne vrijednosti osigurane stvari, osiguratelj prihvaća stope amortizacije određene od strane osiguranika.

Procijenjena stvarna vrijednost osigurane stvari je nabavna knjigovodstvena vrijednost umanjena za knjigovodstvenu istrošenost (amortizaciju), s tim da procijenjena vrijednost iznosi minimalno 40% nabavne knjigovodstvene vrijednosti.

Visina osigurnine za predmete osiguranja prema ovim odredbama, utvrđuje se ovisno o knjigovodstvenoj sadašnjoj vrijednosti osigurane stvari prema dva kriterija:

- 3) Knjigovodstvena sadašnja vrijednost osigurane stvari veća je od 40% knjigovodstvene nabavne vrijednosti
  - 3.1. U slučaju uništenja: Prema vrijednosti osigurane stvari (nova vrijednost) u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, umanjenoj za vrijednost ostatka (ukoliko postoji i ukoliko je isti tehnički moguće utržiti u prihvatljivom roku)
  - 3.2. U slučaju oštećenja: U visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti ili poboljšanja koja su nastali zbog popravka oštećenog osiguranog predmeta (poboljšanjem se smatra dovođenje osnovnog sredstva u funkciju s raspoloživim materijalom i dijelovima). U slučaju oštećenja ili gubitka robe koja predstavlja osiguranu cjelinu, osiguratelj isplaćuje naknadu osiguraniku za ukupnu štetu ako je popravak ili zamjena nemoguća ili nesvrhovita.

- 4) Knjigovodstvena sadašnja vrijednost osigurane stvari manja je ili jednaka 40% knjigovodstvene nabavne vrijednosti
  - 4.1. U slučaju uništenja: Prema minimalnoj, upotrebnoj, stvarnoj vrijednosti osigurane stvari u vrijeme nastanka osiguranog slučaja (minimalno 40% od nove vrijednosti), umanjenoj za vrijednost ostatka (ukoliko postoji i ukoliko je isti tehnički moguće utržiti u prihvatljivom roku)
  - 4.2. U slučaju oštećenja: U visini troškova popravka potrebnih da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti ili poboljšanja (poboljšanjem se smatra dovođenje osnovnog sredstva u funkciju s raspoloživim materijalom i dijelovima) koja su nastali zbog popravka oštećenog osiguranog predmeta. U slučaju oštećenja ili

gubitka robe koja predstavlja osiguranu cjelinu, osiguratelj isplaćuje naknadu osiguraniku za ukupnu štetu ako je popravak ili zamjena nemoguća ili nesvrhovita.

U oba slučaja popravak predmeta osiguranja (slučaj oštećenja) smatra se opravdanim ukoliko iznos troškova popravka da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja, zajedno s iznosom ostatka ne prelazi stvarnu vrijednost osigurane stvari. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti ili poboljšanja koja su nastali zbog popravka oštećenog osiguranog predmeta.

Opće odredbe vezane uz vrijednost osigurane stvari i visina naknade iz osiguranja

Za izvanbilančnu imovinu, imovinu koja nije uknjižena u aktivna osnovna sredstva ni druge financijske knjige, osiguranik je prilikom likvidacije štete dužan dokumentirati osigurljiv interes. Osiguratelj će nadoknaditi stvarnu vrijednost predmeta osiguranja (nova vrijednost umanjena za iznos procijenjene istrošenosti). Sukladno ovim uvjetima podrazumijeva se da je minimalna, upotrebna, stvarna vrijednost svakog predmeta osiguranja minimalno 40% nove vrijednosti, bez obzira na knjigovodstvenu sadašnju vrijednost.

Za tuđu imovinu, imovinu u najmu ili dobivenu na upravljanje primjenjuje se odredbe kao za vlastitu imovinu osiguranu na uvjete nove vrijednosti, pri čemu osiguratelj prihvaća stope amortizacije određene od strane osiguranika (stvarnog vlasnika predmeta osiguranja), ukoliko Naručitelj može doći u posjed navedenog, ukoliko ne može primjenjuju se odredbe kao za izvanbilančnu imovinu, imovinu koja nije uknjižena u aktivna sredstva ni druge financijske knjige.

Visina naknade štete ne ograničava se visinom nabavne knjigovodstvene vrijednosti, odnosno stvarnom knjigovodstvenom vrijednošću, već je pojedinačni limit naknade štete, ovisno o gore navedenim kriterijima, nova, odnosno stvarna vrijednost.

Totalnom štetom na optičkim kablovima i sl. predmetima osiguranja smatra se izmjena cijele trase kabla od mjesta prvog do mjesta drugog čvorišta, dok se zamjena kabla duljine manjega od trase smatra djelomičnom štetom i naknada štete obračunava se u cijelosti prema računu za sanaciju određenog dijela kabla.

Prilikom obračuna štete načelo razmjera kao posljedica podosiguranja neće se primjenjivati. Odnos između vrijednosti stvari i visine osiguranog iznosa nema značaja za određivanje iznosa osiguranine.

Prilikom obračuna štete nastale na infrastrukturnoj opremi obračunavati će se stopa amortizacije primjenjiva na građevinski objekt, sastavni dio čega je infrastrukturna oprema i u čijoj vrijednosti je ista sadržana.

U oba slučaja popravak predmeta osiguranja (slučaj oštećenja) smatra se opravdanim ukoliko iznos troškova popravka da se osigurani predmet dovede u stanje u kojem je bio prije oštećenja, zajedno s iznosom ostatka ne prelazi stvarnu vrijednost osigurane stvari. Naknada se ne umanjuje za iznos procijenjene istrošenosti.

U slučaju oštećenja ili uništenja osigurane stvari / osigurane imovine na taksiranu (ugovorenu) osiguratelj i ugovaratelj osiguranja sporazumno dogovaraju svotu osiguranja – davanjem ponude smatra se da se ponuditelj sporazumio oko vrijednosti tih predmeta osiguranja koje Naručitelj navodi u ovoj DON. Štete se nadoknađuju u stvarnom iznosu bez primjene podosiguranja ili nadosiguranja te odbitka amortizacije kod djelomične ili totalne štete.

Za osigurane stvari knjigovodstvene nabavne vrijednosti do 1.000.000,00 kn, maksimalna obveza osiguratelja iznosi novu vrijednost odnosno stvarnu vrijednost osigurane stvari (ovisno o načinu obračuna osigurnine). Za osigurane stvari knjigovodstvene nabavne vrijednosti veće od 1.000.000,00 kn, maksimalna obveza osiguratelja iznosi novu vrijednost odnosno stvarnu vrijednost osigurane stvari (ovisno o načinu obračuna osigurnine), a maksimalno peterostruku (5X) vrijednost knjigovodstvene nabavne vrijednosti.

Osigurani troškovi

Osiguranik ima pravo na troškove poduzetih mjera u cilju sprečavanja ili smanjenja osiguranih gubitaka pa čak i u slučajevima kada isti ne uspiju.

Uz gore navedene troškove nastale poduzimanjem mjera s ciljem sprečavanja ili smanjenja štete, te troškove određene kod pojedinih imenovanih rizika, osigurani su i slijedeći troškovi nastali u vezi sa osiguranim slučajem:

- Troškovi gašenja požara, npr. troškovi vatrogasnih postrojbi uključujući i vlastite vatrogasne postrojbe (tj. osim ako vatrogasna postrojba pruža uslugu besplatno ili se financira na drugi način), troškovi premještanja i zaštite, skladištenja, transporta, ograđivanja

i čuvanja, npr. troškovi koji nastaju radi zamjene osigurane imovine zbog neizbježnog premještanja, izmjene ili zaštite njenog sadržaja.

- Također su uključeni i troškovi hitnog ostakljivanja, odnosno troškovi drugih hitnih privremenih sanacija (npr. postavljanje cerada ili drugih zaštita, premosnica i sl.), a naročito troškovi demontaže i ponovne montaže strojeva i opreme, kao i troškovi radi probijanja, rušenja zbog sprečavanja ili smanjenja štete ili ponovne izgradnje dijelova zgrade;
- Troškovi rušenja i raščišćavanja ostataka, npr. troškovi radnji na osiguranom mjestu ukoliko su povezani s osiguranom imovinom i troškovi za neophodna rušenja preostalih dijelova, oštećenih uslijed osiguranog slučaja, kao i troškovi raščišćavanja ostataka, uključujući i sortiranja otpada.
- Troškovi uklanjanja ostataka, npr. troškovi istrage, uklanjanja i odvoza osigurane imovine (ogorina, štuta i mulj i dr.) oštećene uslijed nastanka osiguranog slučaja na mjesto dopuštenog istovara. Navedeni troškovi odnose se i na ostatke vezane na zemlju i tekućine (vodu, gorivo i drugo). Troškovi neophodnog popunjavanja novom zemljom smatraju se osiguranim prema ovim uvjetima. Ukoliko je prilikom nastanka osiguranog slučaja došlo do zagađenja zemlje i/ili ostataka pokriveni su i troškovi nadgledanja (službene osobe i dr.), osiguranja, i/ili tretiranja i prilagođavanja za odvoz na deponij.
- Troškovi ponovnog unosa podataka na unutarnje, vanjske medije i procesna računala (samostalna i ugrađena u pojedine strojeve) za pohranjivanje podataka te troškovi ponovnog unosa i instaliranja i programske opreme kao i ponovni unos i priključenje programske opreme (instaliranje diskovnih polja, programa za arhiviranje, programa za komunikaciju s UPS-om), instaliranje mrežnog operativnog sustava, instaliranje novih komunikacijskih programa na lokalnim postajama kao zamjena mrežnih kartica, programiranje ostale komunikacijske opreme, usmjerivača, mostova
- Troškovi odlaganja otpada – troškovi odlaganja uključujući i davanja koja se moraju platiti na ime odlaganja otpada.
- Troškovi prinudnog skladištenja – pokriveni su do svote osiguranja, maksimalno do 6 mjeseci trajanja.
- Dodatni troškovi temeljem zakonskih propisa – troškovi uzrokovani usklađenjem sa zakonom i propisima kao i troškovi vještačenja
- Honorari arhitekata, inženjera, nadzornika, drugih stručnjaka (uključujući izdatke vlastitog stručnog osoblja u skladu s utvrđenom tarifom)
- Troškovi provizije dizajniranja, projektiranja i tehničke inspekcije
- Troškovi gubitka vode, medija i sl. prilikom izljeva iz cijevi, spremnika, sustava i sl. do 50.000 kn po štetnom događaju
- Gubitak vode prilikom izljeva iz cijevi, spremnika, sustava i sl. i svi vezani troškovi uz to do 1.000.000,00 kn po štetnom događaju

Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi pronalaska mjesta nastanka osiguranog slučaja bez obzira na njihov obujam i prirodu kao i svi ostali troškovi koji nastaju zbog sanacije štete (zemljani radovi, asfaltiranje, popločavanje i sl.), troškovi sanacije nastale štete (uz rastavljanje i sastavljanje) te troškovi dovođenja mjesta štete u prvobitno stanje (troškovi raščišćavanja i čišćenja) kao i nužni troškovi potrebni da se izvrši sigurna sanacija štete kao i zakonom propisani posljedični troškovi.

Ukoliko se ukaže potrebnim, prilikom sanacije štete u obračun se prihvaća satnica ovlaštenog inozemnog servisera kao i nabava zamjenskih dijelova iz inozemstva uključujući sve potrebne troškove za njihovu nabavu na mjesto štete, kao i troškovi popravka zbog prekovremenog nedjeljnog, prazničkog i noćnog rada.

Ponuditelj se obvezuje na priznavanje jediničnih troškova prilikom otklanjanja štete u tuđem i/ili vlastitom aranžmanu min. kako slijedi:

Osobni automobil – 4 kn/km

Teretni automobil – 6 kn/km

Prilikom obračuna osigurarine primjenjuju se sljedeće satnice prema cjeniku sanacije.

Obračun putnih naloga: priznaju se troškovi dnevnica i hotelski trošak.

Za rad na terenu priznaje se kao redovan rad 10 sati rada dnevno.

Ako je prisutno više uvjeta istodobno, primjenjivat će se jedan najpovoljniji za osiguranika, bez napomene za rad na terenu.

LIMIT NAKNADE I FRANŠIZE

Osiguratelj snosi naknadu štete po osiguranom slučaju do iznosa osigurane svote po pojedinim stavkama odnosno rizicima. Ukupan iznos naknada (agregatni limit) predstavlja maksimalnu obvezu osiguratelja za ugovoreni period osiguranja. Plaćanje troškova vezanih na

ostvareni osigurani slučaj ne uključuje se u agregatni limit po pojedinom osiguranom riziku. Ukupan iznos naknade za plaćanje troškova će uz ugovorenu svotu osiguranja, iznositi dodatnih 30% - ukupna obaveza osiguratelja će iznositi 130%.

Ako je ugovoreno da osiguranik sam snosi dio štete (ugovoreni samopridržaj, franšiza), naknada će se, ako nastupi osigurani slučaj, utvrditi tako da se iznos štete umanjuje za ugovoreni dio samopridržaja odnosno franšize., ne uzimajući u obzir iznose troškova.

Pod samopridržajem se smatra sudjelovanje osiguranika u šteti izražen u postotnom udjelu od štete, odnosno u apsolutnom iznosu od štete.. Pod franšizom se smatra sudjelovanje osiguranika u šteti izražen u postotnom udjelu od svote osiguranja, odnosno u apsolutnom iznosu ukoliko je tako ugovoreno.

Ulazni podaci o vrijednostima novca po lokaciji služe za okvirnu kalkulaciju i procjenu rizika i ne predstavljaju max. obvezu osiguratelja po štetnom događaju. Maksimalna obaveza osiguratelja definirana je limitom određenim troškovnikom.

OSIGURANJE OD JAVNE ODGOVORNOSTI I ODGOVORNOSTI PREMA DJELATNICIMA

Prilikom realizacije ugovora o osiguranju, uz uvjete i klauzule definirane ovom Dokumentacijom primjenjivati će se Opći, Posebni i Dopunski uvjeti osiguranja, bez naknadnih korekcija pokrića, odnosno isključenja, koja bi išla na štetu Naručitelju. Ukoliko su bilo koje odredbe Općih, Posebnih i Dopunskih uvjeta osiguravatelja povoljnije od onih navedenih, primjenjuju se one povoljnije za Naručitelja.

Osiguranjem su obuhvaćeni osigurani rizici i osigurani slučajevi koji nastanu na području Republike Hrvatske, Europske unije, odnosno Europe u geografskom smislu.

Osigurateljno pokriće, obveza osiguratelja počinje od dana ugovorenog kao dan početka osiguranja, neovisno o danu kada je izvršena uplata premije osiguranja.

Osigurateljno pokriće po polici osiguranja odgovornosti (opće odgovornosti i odgovornosti prema zaposlenicima) treba biti na snazi za sve štete koje nastanu tijekom ugovorenog razdoblja osiguranja, a neovisno o datumu prijave štete koji može nastupiti i nakon isteka perioda pokrića, ali unutar zastarnih rokova određenih mjerodavnim zakonima.

Osiguratelj isplaćuje naknadu iz osiguranja na temelju:

- priznanja koje je dao ili odobrio, ili
- nagodbe koje je zaključio ili odobrio, ili
- sudske odluke

Osiguratelj je ovlašten na ime naknade osiguraniku položiti svotu osiguranja te se u tom slučaju oslobađa svih obveza i postupaka u svezi s osiguranim slučajem.

Osiguratelj sudjeluje u deponiranju, radi osiguranja i naknade štete koje bi osiguranik bio dužan deponirati na osnovi zakonskih propisa ili sudske odluke, i to najviše do iznosa visine njegove obveze na naknadu štete.

Ako se osiguratelj usprotivi osiguranikovu prijedlogu da se o zahtjevu za naknadu štete nagodi, u slučaju pravomoćne sudske presude protiv osiguranika, osiguratelj je dužan platiti naknadu, kamate i troškove koji zbog toga nastanu, i onda kada isti premašuju svotu osiguranja.

JAVNA ODGOVORNOST PREMA TREĆIMA I PREMA VLASTITIM DJELATNICIMA

Predmet osiguranja je građansko – pravna izvanugovorna odgovornost osiguranika za štetu uslijed smrti, povrede tijela ili zdravlja te oštećenja ili uništenja stvari treće osobe.

Treća osoba je svaka osoba različita od Naručitelja, pa i osnivač, vlasnik, sestrinska društva i povezana društva, odnosno svaka osoba s osobnim identifikacijskim brojem (OIB) različitim od OIB-a Naručitelja.

Ovim osiguranjem pokrivena je odgovornost osiguranika, koja proizide iz obavljanja njegove registrirane djelatnosti, vlasništva, posjedovanja, upravljanja ili određenog svojstva stvari kao izvora opasnosti te pravnog odnosa. Pokrivena je i odgovornost poslodavca/osiguranika za štetu uslijed smrti, povrede tijela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari vlastitih djelatnika.

Ovim osiguranjem pokriveni su osiguranikovi djelatnici zaposleni temeljem ugovora o radu na određeno i neodređeno vrijeme, kao i djelatnici na privremenom radu i osobe koje rade kod osiguranika temeljem ugovora o djelu (honorarno zaposleni djelatnici- a konačni obračun premije će se izvršiti krajem osigurateljne godine. Zaposlenici naručitelja (mogu se pojaviti kao osiguranici ili kao oštećenici).

U okviru osiguranog izvora opasnosti iz obavljanja djelatnosti obuhvaćena je i odgovornost osiguranika koja proističe iz:

- korištenja, odnosno posjedovanja, zakupa ili uživanja: zemljišta, zgrada i prostorija kao i opreme koje se isključivo koriste za potrebe registrirane djelatnosti ili zanimanja, te razne infrastrukturne podzemne i nadzemne mreže,
- pokriće za štete nastale upotrebom vodova i cjevovoda svih vrsta i spremnika,
- štete proizišle iz posjedovanja zemljišta, zgrada, opreme i sl. čak i kada su u cijelosti ili djelomično iznajmljeni ili dani u zakup ili se koriste u druge tuđe svrhe, ukoliko ugovorom sa zakupoprimcem nije definirano da zakupoprimac osigurava tu imovinu od navedenih rizika;
- djelatnosti davanja i/ili uzimanja objekata i/ili opreme u najam, i za štete na tuđim stvarima koje je osiguranik uzeo u zakup, na poslugu, zajam, u ostavu, radi prijevoza i slično te štete na trećim osobama predane drugima na upotrebu,
- štete koje su nastale zbog čuvanja ili pohrane pokretnih ili nepokretnih stvari trećih osoba po bilo kojoj osnovi,
- upotrebe i korištenja objekata koji služe djelatnicima osiguranika i/ili trećim osobama (npr.: restorana društvene prehrane, kupališta, odmarališta, športskih igrališta i sl.), a proizlazi iz posjedovanja ili upravljanja tim objektom od strane osiguranika,
- uporabe dizala (liftova) namijenjenih za prijevoz osoba i tereta, ukoliko su to liftovi koji se nalaze u prostorijama gdje se obavlja osigurana djelatnost,
- uskladištenja materijala za loženje i pogon koji se isključivo koristi za obavljanje osigurane djelatnosti ili zanimanja,
- djelatnosti osiguranika kao investitora građevinskih i montažnih radova kao i svih ostalih radova za koje su osposobljene osobe koje za njega rade;
- za štete nastale od strane izvođača radova koje mogu uzrokovati radnici osiguranika ili izvođač radova prilikom obavljanja svoje djelatnosti za štete na imovini ili zdravlju trećih osoba,
- za štete na onim dijelovima nekretnina koje su neposredno predmet obrade, korištenja ili neke druge djelatnosti,
- za štete na osobama i imovini izvođača radova, ukoliko te osobe nisu same odgovorne za nastalu štetu zbog njihovih postupaka ili propusta,
- krađe ili nestanka stvari za osobnu uporabu osiguranikovih djelatnika uz uvjet da su stvari smještene u zaključanim prostorijama ili zaključanim ostavama, osim novca, fotoaparata, satova, vrijednosnih papira, svih vrsta dragocjenosti, te drugih isprava bilo koje vrste,
- pokriće za štete nastale upotrebom samohodnih strojeva, uređaja i drugih alata (automatizmom pokrivena odgovornost za sve novonabavljene i novoevidentirane samohodne strojeve, uređaje i dr. alate),
- posjedovanje garaža ili parkirališta, koje se nalaze na, odnosno uz ili u osiguranim nekretninama ako se ne radi o garaži za iznajmljivanje uz naknadu (oštećenja, totalna šteta, gubitak, nestanak na vozilima, stvarima u vozilu i na pojedinim dijelovima vozila ukoliko je vozilo smješteno u garaži i/ili na parkiralištu osiguranika),

Osiguranje se također odnosi na odgovornost za štetu nastalu zbog:

- povećanja opasnosti ili proširenja osiguranog izvora opasnosti do kojih je došlo tijekom trajanja osiguranja, uz korekciju premije krajem osigurateljne godine
- novih izvora opasnosti koji se mogu pojaviti nakon sklapanja ugovora o osiguranju, ukoliko za ovaj novonastali izvor opasnosti nije sklopljeno posebno osiguranje, uz korekciju premije temeljem ukupnog prihoda krajem osigurateljne godine. Za nove izvore opasnosti vrijedi svota osiguranja po svakom ugovorenom riziku iz police. Pokriće iz osiguranja proširuje se i na odgovornost iz novih izvora opasnosti. Osigurateljno pokriva počinje odmah s pojavom novog izvora opasnosti.
- štete proizašle uslijed krađe ili nestanka stvari za osobnu uporabu osiguranikovih djelatnika uz uvjet da su stvari smještene u zaključanim prostorijama ili zaključanim ostavama, osim novca, fotoaparata, satova, vrijednosnih papira, svih vrsta dragocjenosti te drugih isprava bilo koje vrste.
- štete koje nisu nastale ni povredom osobe ni oštećenjem odnosno uništenjem stvari tzv. "čisto imovinska šteta"
- osigurane su štete proizašle iz upotrebe strojeva, aparata i uređaja koji se nalaze u posjedu osiguranika temeljem sklopljenog ugovora o najmu pod uvjetom da je istim ugovorom osiguranik, u svojstvu najmodavca ili najmoprimca, preuzeo ugovornu obvezu popravka i redovitog održavanja stvari u najmu kao i štete na osobama i materijalne štete povezane sa stanjem u kojem se nalaze radni strojevi, aparati i uređaji koje je osiguraniku ustupio temeljem ugovora ili nekog drugog dokumenta ustupio njegov podizvođač pod uvjetom da je osiguranik preuzeo obavezu redovnog održavanja i popravka radnih strojeva, aparata, uređaja koji su predmetom sklopljenog ugovora između osiguranika i podizvođača
- uključene su u pokriće i štete koje trećim osobama i vlastitim djelatnicima mogu nastati na parkiralištima Naručitelja (za štete koje mogu nastati iz djelatnosti ili posjeda Naručitelja)

- zbog iznenadnog onečišćenja tla i vode nastalog propustom osiguranika iz njegove registrirane djelatnosti, uključivo i djelatnosti zbrinjavanja i gospodarenja otpadom, za štete zbog smrti i/ili tjelesne ozljede trećih osoba, pri čemu se naknađuju i troškovi uklanjanja nastalog onečišćenja

U osigurateljnu zaštitu uključena je/su i:

1. obveze naknade šteta nastalih od strane podizvođača kojega je u tom svojstvu ovlastio osiguranik, ali samo u slučaju da za to ne postoji drugačija osigurateljna zaštita.
2. odgovornost za štete na osobama i materijalna šteta, koje su povezane sa stanjem u kojem se nalaze radni strojevi i uređaji koje je osiguraniku ustupio njegov podizvođač, te za koje je taj podizvođač jamčio kao njihov vlasnik
3. štete nastale gubitkom, oštećenjem ili nestankom unesenih stvari (osim vozila i plovila) na osiguranu zatvorenu lokaciju osiguranika pod stalnim nadzorom bilo koje vrste,
4. štete nastale iznajmljivanjem odnosno davanjem na korištenje uređaja

Čisto imovinske štete

Osiguranje se odnosi i na odgovornost za "čisto imovinske štete", tj. štete koje nisu nastale ni povredom tijela ili zdravlja neke osobe, ni oštećenjem odnosno uništenjem stvari.

Smatra se da je osigurani slučaj nastao onda kada je napravljen propust pri obavljanju djelatnosti označene u polici, posjedovanja neke stvari i dr. (izvor opasnosti) kojim je prouzročena čisto imovinska šteta u širem smislu nekoj osobi.

Osiguranjem je obuhvaćena odgovornost za štete kojima je uzrok (radnja ili propust) nastao za vrijeme trajanja osiguranja.

Kod štete zbog povrede zdravlja koje nastaju postupno, u slučaju sumnje, smatra se da je štetni događaj nastao onda kada je prvi put nalazom liječnika utvrđena povreda zdravlja, a koja je u uzročno-posljedičnoj vezi sa štetnim događajem.

Odgovornost prema trećim osobama i prema vlastitim djelatnicima ugovara se bez franšize, karence ili samopridržaja.

Uključuje se pokriće za odštetne zahtjeve HZMO-a s naslova isplata za smrt ili tjelesnu ozljedu zaposlenika ili treće osobe uzrokovane štetnim događajem za koji postoji odgovornost osiguranika kao i pokriće za odštetne zahtjeve zaposlenika ili treće osobe s naslova razlike plaće i naknade HZMO na osnovi utvrđene trajne nesposobnosti za rad uzrokovane štetnim događajem za koji postoji odgovornost osiguranika.

Svota osiguranja je gornja granica osigurateljeve obveze po jednom osiguranom slučaju (štetnom događaju) pa i onda kada za štetu odgovara više osoba kojih je odgovornost pokrivena ovim osiguranjem.

Osiguratelj je obvezan nadoknaditi troškove nagodbe, naknada za štete na osobama i/ili stvarima - materijalne i nematerijalne štete prema osnovanom zahtjevu za naknadu štete, obrane (osiguratelj će ako je potrebno i akontirati troškove obrane prije pravomoćne presude), sudski troškovi, troškovi vještaka, svjedoka, putni troškovi i troškovi smještaja, troškovi utvrđivanja štete, pravne pomoći i druge troškove koje je osiguranik dužan snositi u vezi s kaznenim, prekršajnim i disciplinskim postupcima, uključujući i istražne postupke, a u kojima osiguranik sudjeluje kao: svjedok, osumnjičenik, okrivljenik, optuženik ili u drugom svojstvu. Pokriće troškova pravne zaštite ne odnosi se na novčane i druge kazne.

Uz osiguranu svotu, naknada iz ugovora o osiguranju uvećati će se za troškove odvjetnika, vještaka, svjedoka, suda, putne troškove, troškove utvrđivanja štete kao i za izdatke za otklanjanje ili smanjenje štete prilikom ili nakon nastupanja štetnog događaja i kamate. Navedeni troškovi ne ulaze u svotu osiguranja i agregatni limit ostvarenog rizika, već se isplaćuju u punom iznosu.

Obveza osiguratelja na pružanju pravne zaštite obuhvaća:

- ispitivanje odgovornosti osiguranika za nastalu štetu,
- troškove branitelja u kaznenom postupku u kojem se odlučuje o krivnji osiguranika
- vođenje spora u ime osiguranika ako oštećeni ostvaruje pravo na naknadu štete u parničnom postupku (samo ako je tužba podnesena protiv osiguravatelja)

- davanje u ime osiguranika svih izjava koje smatra korisnim za zadovoljenje ili obranu od neosnovanog ili pretjeranog zahtjeva za naknadu štete.

Osiguratelj isplaćuje naknadu iz osiguranja na temelju:

- priznanja koje je dao ili odobrio, ili
- nagodbe koje je zaključio ili odobrio, ili
- sudske odluke.

Osiguratelj je ovlašten na ime naknade osiguraniku položiti svotu osiguranja te se u tom slučaju oslobađa svih obveza i postupaka u svezi s osiguranim slučajem.

Osiguratelj sudjeluje u deponiranju, radi osiguranja, naknade štete koje bi osiguranik bio dužan deponirati na osnovi zakonskih propisa ili sudske odluke, i to najviše do iznosa visine njegove obveze na naknadu štete. Ako se osiguratelj usprotivi osiguranikovu prijedlogu da se o zahtjevu za naknadu štete nagodi, u slučaju pravomoćne sudske presude protiv osiguranika, osiguratelj je dužan platiti naknadu, kamate i troškove koji zbog toga nastanu, i onda kada isti premašuju svotu osiguranja.

Osiguratelj ima obvezu sudjelovati u parničnom postupku u svojstvu umješaka na strani osiguranika .

Osiguratelj naknađuje sve troškove parničnog postupka ukoliko je sam vodio spor ili je dao suglasnost osiguraniku na vođenje spora pa i onda kada zahtjev za naknadu štete nije bio osnovan. Ako je parnica vođena bez znanja i suglasnosti osiguratelja, osiguratelj je u obvezi naknaditi troškove parničkih postupaka, ali u okviru limita osiguranja odgovornosti.

Opće odredbe uz osiguranje od odgovornosti

Osiguratelj se obvezuje pravovremeno na dokaziv način izvijestiti osiguranika i ovlaštenog posrednika osiguranika ukoliko visina isplaćenih i rezerviranih šteta po polici dostigne 70% ukupnog agregatnog limita predmetne police. Osiguratelj je obvezan na dokaziv način bez odgađanja obavijestiti osiguranika i ovlaštenog posrednika osiguranika i o okolnostima da je limit po jednom štetnom događaju ili agregatni limit po polici potrošen. U jednom i u drugom slučaju osiguratelj će omogućiti osiguraniku sklapanje nove police koja će obuhvaćati ranije ugovorena pokrića po postojećoj polici.

Za rizike po osnovi osiguranja od odgovornosti, a u okviru ovih tehničkih specifikacija, konačan obračun premije osiguranja izvršit će se istekom osigurateljne godine temeljem stvarnih podataka (ostvarenog prihoda, broja radnika i neto platnog fonda) koristeći 50% premijske stope koja se primjenjivala za obračun premije osiguranja u slučaju povećanja vrijednosti. Osiguranik u isplati štete ne sudjeluje s franšizom ili samoprdržajem. Osiguranjem su obuhvaćeni osigurani rizici i osigurani slučajevi koji nastanu na području Republike Hrvatske.

Svota osiguranja gornja je granica osigurateljeve obveze po jednom osiguranom slučaju sukladno troškovniku. Troškovi parničnog i/ili krivičnog postupka, trošak odvjetnika, vještačenja, kamata i drugih troškova vezanih uz sam postupak naknade štete, ne ulaze u osiguranu svotu već se isti plaćaju i onda kad premašuju svotu osiguranja. Agregatni limit police predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sve osigurane slučajeve ostvarene unutar jedne osigurateljne godine sukladno definiranom limitu u okviru troškovnika.

Klauzula automatizma pokriva

Automatizmom je pokrivena odgovornost za sve radnike naknadno zaposlene te sve novonabavljene i novevidentirane samohodne radne strojeve, opremu, uređaje i druge alate, a konačni obračun izvršiti će se istekom osigurateljne godine. Svi novozaposleni radnici automatski će biti u pokriću temeljem kadrovske evidencije osiguranika po osnovi osiguranja opće odgovornosti i odgovornosti prema radnicima.

KOMBINIRANO KOLEKTIVNO OSIGURANJE RADNIKA OD POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA

Prilikom realizacije ugovora o osiguranju, uz uvjete i klauzule definirane ovom Dokumentacijom primjenjivati će se Opći, Posebni i Dopunski uvjeti osiguranja, bez naknadnih korekcija pokrića, odnosno isključenja, koja bi išla na štetu Naručitelju. Ukoliko su bilo koje odredbe Općih, Posebnih i Dopunskih uvjeta osiguravatelja povoljnije od onih navedenih, primjenjuju se one povoljnije za Naručitelja.

Nesretnim slučajem smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisan događaj koji, djelujući uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika, ima za posljedicu njegovu smrt, potpuni ili djelomični invaliditet, privremenu nesposobnost za rad ili narušenje zdravlja koje zahtjeva liječničku pomoć.

U smislu prethodne točke smatraju se nesretnim slučajem naročito slijedeći događaji: gaženje, sudar, udar kakvim predmetom ili o kakav predmet, udar električne struje ili groma, pad, okliznuće, pad u provaliju, ranjavanje oružjem ili raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijalima, ubod kakvim predmetom, udar ili ugriz životinje i ubod insekata osim ako je takvim ubodom prouzročena kakva infektivna bolest.

Kao nesretni slučaj smatra se i sljedeće:

- trovanje hranom ili kemijskim sredstvima iz neznanja osiguranika osim u slučaju profesionalnih bolesti;
- infekcija ozljede prouzročene nesretnim slučajem;
- trovanje zbog udisanja plinova ili otrovnih para;
- opekline vatrom ili električitetom, vrućim predmetom, tekućinama ili parom, kiselinama, lužinama i sl.
- davljenje i utapljanje;
- gušenje ili ugušenje zbog zatrpavanja (zemljom, pijeskom i sl.);
- istegnuće mišića, istegnuće i pucanje ligamenata s ili bez operacije, iščašenje, uganuće, prijelom kostiju koji nastanu uslijed naglih tjelesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja izazvanih nepredviđenim vanjskim događajima ukoliko je to nakon ozljede utvrđeno u bolnici ili drugoj zdravstvenoj ustanovi;
- djelovanje svjetlosti, sunčevih zraka, temperature ili lošeg vremena, ako im je osiguranik bio izložen neposredno uslijed jednog prije toga nastalog nesretnog slučaja, ili se našao u takvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao spriječiti ili im je bio izložen radi spašavanja ljudskog života;
- djelovanje ionizirajućeg zračenja, ako nastupi naglo ili iznenada, osim u slučaju profesionalne bolesti

Pod djelatnicima osiguranim od posljedica nesretnog slučaja podrazumijevaju se svi zaposlenici Naručitelja koji su na dan stupanja na snagu ugovora o osiguranju bili zaposleni kod Naručitelja, na neodređeno ili određeno vrijeme u zemlji ili inozemstvu, bilo da rade ili su na čekanju. Osiguranje se odnosi i na honorarne suradnike bez obzira na dob te osobe na stručnom usavršavanju.

Osiguranici koji se kod Naručitelja zaposle i/ili sklope ugovor nakon početka važenja ugovora o osiguranju u pokriću su s danom samog zaposlenja/početka rada. Osiguranici koji s Naručiteljem prekinu radni odnos nakon zaključenja ugovora o osiguranju izvan su pokrića od dana prekida radnog odnosa. Osigurane su sve osobe sukladno kadrovskoj evidenciji, odnosno sve osobe koje su u nekoj vrsti ugovornog odnosa sa Naručiteljem bez obzira na njihovo zdravstveno stanje, starosnu dob i radnu sposobnost.

Korisnici za slučaj smrti: bračni drug, izvanbračni drug, životni partner, neformalni životni partner ako ga nema osiguranikova djeca, ako nema djece osiguranikovi roditelji, ako nema roditelja ostali zakonski nasljednici.

Po riziku trajnog invaliditeta, u slučaju trajnog invaliditeta preko 50%, osiguratelj nadoknađuje dvostruki postotak od osnovice trajnog invaliditeta za svaki postotak koji prelazi 50%, odnosno za slučaj 100%-tnog invaliditeta naknada iz osiguranja iznosi 150% od osnovice rizika trajnog invaliditeta.

Ponuditelj neće umanjivati naknadu za slučaj smrti uslijed bolesti, koji se dogodio u prvih šest mjeseci trajanja osiguranja odnosno u prvih šest mjeseci nakon pristupa pojedinog osiguranika u osiguranje niti će korisniku osiguranja uskratiti isplatu osigurarine za smrt uslijed bolesti ukoliko je bolest osiguranika nastala prije početka trajanja ovog ugovora o osiguranju. Ponuditelj ne može korisniku osiguranja uskratiti, umanjiti ili odgoditi isplatu naknade za osigurane slučajeve nastale za vrijeme važenja ugovora o osiguranju zbog neispunjavanja ugovornih obveza Naručitelja prema Ponuditelju.

Osiguranje radnika

Osiguravaju se svi radnici ugovaratelja koji su na dan stupanja na snagu ugovora o osiguranju bili zaposleni kod ugovaratelja, na neodređeno ili određeno vrijeme u zemlji ili inozemstvu, bilo da rade ili su na čekanju. Osiguranje se odnosi i na honorarne suradnike bez obzira na dob.

Osiguranici koji se kod Naručitelja zaposle nakon početka važenja ugovora o osiguranju u pokriću su s danom samog zaposlenja. Osiguranici koji s Naručiteljem prekinu radni odnos nakon zaključenja ugovora o osiguranju izvan su pokrića od dana prekida radnog odnosa. Osigurane su sve osobe sukladno kadrovskoj evidenciji, odnosno sve osobe koje su u nekoj vrsti ugovornog odnosa sa Naručiteljem bez obzira na njihovo zdravstveno stanje i radnu sposobnost.

Radnici se osiguravaju za rizike nesretnog slučaja s pokrićem 24 sata/7 dana u tjednu, odnosno za vrijeme i izvan obavljanja posla. Amatersko i rekreativno bavljenje svim sportovima uključeno je u pokriće.

Osiguratelj ne može uvjetovati isplatu naknade za osigurani slučaj dostavom izvornih liječničkih isprava ozlijeđenog osiguranika, jer su iste vlasništvo osiguranika, a ne Naručitelja, nego će mu biti dostatne preslike takvih isprava ovjereni od strane Naručitelja

Osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nesretnog slučaja za vrijeme upravljanja i vožnje motornim i drugim vozilima

Osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nesretnog slučaja za vrijeme upravljanja i vožnje motornim i drugim vozilima sklapa se bez naznake imena osiguranika. Osigurane su stoga osobe označene u polici kao vozač, putnici i radnici, koje se prevoze vozilom opisanim u specifikaciji predmeta osiguranja.

Ako prilikom nastanka nesretnog slučaja, ne uzimajući pri tome u obzir vozača vozila, broj osoba u vozilu bude veći od broja osoba označenih u polici, osigurani iznos ne smanjuju se razmjerno broju osoba koje su bile u vozilu u trenutku nastanka osiguranog slučaja prema broju osoba naznačenih u polici. Vozačem će se smatrati osoba koja je vozilom upravljala u trenutku nastanka nesretnog slučaja. Osiguratelj je u obvezi kad nesretni slučaj nastane pri vožnji, pri utovaru, istovaru robe u vozilo bilo koje vrste vozila, pri manipulacijama vozilom koje su u neposrednoj vezi s prometom, pri radu na vozilu ili stroju priključenom na vozilo koje mu daje pogonsku snagu vožnje i ostalim radnjama vozača i putnika u neposrednoj blizini vozila a vezanim na radnju upravljanja vozilom, i to sve neposredno prije početka vožnje pri ulasku u vozilo, za vrijeme vožnje, pri izlasku iz vozila i ulasku u vozilo, odnosno neposredno poslije završetka vožnje pri izlasku iz vozila.

Osiguratelj je u obvezi kad nesretni slučaj nastane samo pri vožnji ili upravljanju vozilom i to:

1. za vozača pri upravljanju vozilom;
2. za putnika samo za vrijeme vožnje;
3. za radnike - pri vožnji, pri utovaru i istovaru robe s teretnog vozila ili prikolice, te pri radu na priključnom stroju, ako mu pogonsku snagu daje vozilo navedeno u tehničkoj dokumentaciji. Pod istovarom i utovarom robe smatra se samo radnja vezana neposredno uz vozilo.
4. neposredno prije početka vožnje pri ulasku u vozilo, za vrijeme vožnje pri izlasku iz vozila i ulasku u vozilo, odnosno neposredno poslije završetka vožnje pri izlasku iz vozila.

Osiguratelj neće umanjivati naknadu za slučaj smrti uslijed bolesti, koji se dogodio u prvih šest mjeseci trajanja osiguranja odnosno u prvih šest mjeseci nakon pristupa pojedinog osiguranika u osiguranje niti će korisniku osiguranja uskratiti isplatu osigurnine za smrt uslijed bolesti, ako je bolest osiguranika nastala prije početka trajanja ovog ugovora.

Osiguratelj ne može korisniku osiguranja uskratiti, umanjiti ili odgoditi isplatu naknade za osigurane slučajeve nastale za vrijeme važenja ugovora o osiguranju/police kao ni lista pokrića zbog neispunjavanja ugovornih obveza Naručitelja prema osiguratelju i/ili internih ograničenja vezanih uz likvidaciju šteta po listu pokrića.

Osiguratelj će naknadu za slučaj smrti zbog bolesti i za slučaj smrti zbog nezgode isplatiti u roku od 48 sati računajući od trenutka kada mu je pismeno priopćeno, uz nužnu dokumentaciju, da se osigurani slučaj dogodio. Naručitelj jamči povrat isplaćene naknade iz prethodnog stavka u roku 48 sati od kada se dokaže da je smrt nastupila kao posljedica događaja koji sukladno općim i posebnim ugovorenim uvjetima osiguratelja nisu pokriveni.

Osiguranje počinje u 00,00 sati onog dana koji je označen u polici kao početak osiguranja i prestaje u 00,00 sati onog dana koji je u polici označen kao dan prestanka osiguranja te uključuje 24 satno pokriće za vrijeme trajanja osiguranja.

U okviru osiguranog slučaja smrti uslijed bolesti osiguratelj je u obvezi isplatiti odštetu za sve slučajeve smrti uslijed bolesti (iznenadne ili ne) uključujući i bolesti koje se vode prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti pod šiframa I, C, J.:

(I00-I99) Bolesti cirkulacijskog (krvožilnog) sustava

(I00-I02) Akutna reumatska groznica

(I05-I09) Kronične reumatske bolesti srca

(I10-I15) Hipertenzivne bolesti

(I20-I25) Ishemične bolesti srca

(I26-I28) Plućne bolesti srca i bolesti plućnih krvnih žila

(I30-I52) Ostali oblici bolesti srca

(I30-I32) Perikard

(I33-I39) Endokard (uključujući valvule)

(I40-I43) Miokard / kardiomiopatija

(I44-I49) Sustav električnog provođenja srca

(I50-I52) Ostalo

(I60-I69) Cerebrovaskularne bolesti

(I70-I79) Bolesti arterija, arteriola i kapilara

(I80-I89) Bolesti vena, limfnih žila i limfnih čvorova, neklasificirane drugdje

(I95-I99) Ostale i nespecificirane bolesti cirkulacijskog sustava

(C00-D48) Neoplazme (novotvorine / novotvorenine)

(C00-C97) Zloćudne novotvorine

(C00-C14) Zloćudne novotvorine na usni, usnoj šupljini i ždrijelu

(C15-C26) Zloćudne novotvorine probavnih organa

(C30-C39) Zloćudne novotvorine u dišnom sustavu i intratorakalnim organima

(C40-C41) Zloćudne novotvorine kosti i zglobne hrskavice

(C43-C44) Zloćudne novotvorine kože

(C45-C49) Zloćudne novotvorine vezivnoga i mekoga tkiva

(C50-C58) Zloćudne novotvorine dojke i ženskih spolnih organa

(C60-C63) Zloćudne novotvorine muških spolnih organa

(C64-C68) Zloćudne novotvorine mokraćnih organa

(C69-C72) Zloćudne novotvorine živčanog sustava

(C73-C75) Zloćudne novotvorine endokrinih žlijezda i srodnih struktura

(C76-C80) Zloćudne novotvorine, sekundarne i nespecificirane

(C81-C96) Zloćudne novotvorine specificirane primarno limfnoga, hematopoeznoga i srodnih tkiva

(C97) Zloćudne novotvorine neovisnih (primarnih) višestrukih sijela

(J00-J99) Bolesti dišnog (respiracijskog) sustava

(J00-J06) Akutne infekcije gornjega dišnog sustava

(J09-J18) Influenca i pneumonija

(J20-J22) Ostale akutne infekcije donjega dišnog sustava

(J30-J39) Druge bolesti gornjega dišnog sustava

(J40-J47) Kronične bolesti donjega dišnog sustava

(J60-J70) Plućne bolesti zbog vanjskih uzročnika

(J80-J84) Ostale dišne bolesti koje primarno napadaju intersticij

(J85-J86) Gnojna i nekrotična stanja donjeg dišnog sustava

(J90-J94) Ostale bolesti pleure

(J95-J99) Ostale bolesti respiratornog sustava

Osiguratelj je u obvezi i ukoliko nesretni slučaj nastupi za vrijeme bavljenja sportom osiguranika, i to za vrijeme rekreativnog i/ili amaterskog bavljenja sportom.

**TABLICA ZA ODREĐIVANJE POSTOTKA TRAJNOG INVALIDITETA
KAO POSLJEDICE NESRETNOG SLUČAJA (NEZGODE)**

Ova Tablica za određivanje postotka trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode) (u daljnjem tekstu: Tablica invaliditeta) sastavni je dio Općih i Posebnih uvjeta i svakog pojedinog ugovora o osiguranju osoba od posljedica nesretnog slučaja po kojima je sklopljeno osiguranje za trajni invaliditet kao posljedice nesretnog slučaja.

Konačni se invaliditet na udovima i kralježnici određuje najranije tri mjeseca poslije završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije osim kod amputacija i točaka Tablice invaliditeta gdje je drukčije određeno.

Rehabilitacija je obvezni dio liječenja.

Pseudoartroze i kronični fistulozni osteomielitis ocjenjuju se nakon definitivnog operativnog i fizikalnog liječenja. Ako se to ne završi ni u roku od tri godine od dana ozljede, onda se kao konačno uzima stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje postotak invaliditeta.

Kod natučanja koštano mišićnih struktura i sindroma prenaprezanja invaliditet se ne određuje.

Kod višestrukih ozljeda pojedinog uda, kralježnice ili organa, ukupni invaliditet na određenom udu, kralježnici ili organu određuje se tako da se za najveću posljedicu oštećenja uzima postotak predviđen u Tablici invaliditeta, od sljedeće najveće posljedice uzima se polovina postotka predviđenog u Tablici invaliditeta redom 1/4, 1/8, itd. Ukupan postotak ne može biti veći od postotka koji je određen Tablicom invaliditeta za potpuni gubitak toga uda ili organa.

Za određivanje umanjene pokretljivosti udova obvezno je komparativno mjerenje pokreta artrometrom u svim ravninama.

Invaliditet zbog umanjene pokretljivosti na velikim zglobovima udova ne ocjenjuje se ako je funkcija umanjena do 10 stupnjeva.

U osiguranju osoba od posljedica nesretnog slučaja kod ocjene invaliditeta primjenjuje se isključivo postotak određen ovom Tablicom invaliditeta.

Ocjene invaliditeta za različite posljedice na jednom zglobu se ne zbrajaju, a invaliditet se određuje po onoj točki koja daje najveći postotak.

Prilikom primjene određenih točaka iz Tablice invaliditeta, za jednu posljedicu, primjenjuje se za iste organe ili udove ona točka koja određuje najveći postotak, odnosno nije dozvoljena primjena dvije točke za isto funkcionalno oštećenje, odnosno posljedicu.

U slučaju gubitka ili oštećenja više udova ili organa uslijed jednog nesretnog slučaja, postoji invaliditet za svaki pojedini ud ili organ zbrajaju se, ali ne mogu iznositi više od 100%.

Ako neko oštećenje nije u Tablici invaliditeta predviđeno, postotak invaliditeta određuje se u skladu sa sličnim oštećenjima koja su navedena u Tablici invaliditeta, ali ne može biti veći od postotka one točke s kojom se uspoređuje.

Ako je kod osiguranika postojao trajni invaliditet prije nastanka nesretnog slučaja, obveza osiguratelja se određuje prema novom invaliditetu, neovisno od ranijeg, osim u sljedećim slučajevima:

- ako je prijavljeni nesretni slučaj prouzročio povećanje dotadašnjeg invaliditeta, obveza osiguratelja utvrđuje se prema razlici između ukupnog postotka invaliditeta i ranijeg postotka;
- ako osiguranik prilikom nesretnog slučaja izgubi ili ozlijedi jedan od ranije ozlijeđenih udova ili organa, obveza osiguratelja utvrđuje se samo prema povećanom invaliditetu;
- ako ranije degenerativne bolesti zglobno-koštanog sustava utječu na povećanje invaliditeta nakon nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti razmjerno stanju bolesti za jednu polovinu ili jednu trećinu;
- ako se dokaže da osiguranik boluje od šećerne bolesti, bolesti centralnog i perifernog nervnog sustava, gluhoće, slabovidnosti, bolesti krvožilnog sustava ili kronične plućne bolesti, te ako te bolesti utječu na povećanje invaliditeta nakon nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti za jednu polovinu;
- ako je ranija kronična bolest uzrok nastanka nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti za jednu polovinu.

Subjektivne tegobe u smislu smanjenja motorne snage mišića, bolova i otoka na mjestu ozljede ne uzimaju se u obzir pri određivanju postotka trajnog invaliditeta. Individualne sposobnosti, socijalni položaj ili zanimanje (profesionalna sposobnost) ne uzimaju se u obzir pri određivanju postotka invaliditeta.

TABLICA ZA ODREĐIVANJE POSTOTKA TRAJNOG INVALIDITETA KAO POSLJEDICE NESRETNOG SLUČAJA (NEZGODE)

1. Ova Tablica za određivanje postotka trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode) (u daljnjem tekstu: Tablica invaliditeta) sastavni je dio ugovora o osiguranju osoba od posljedica nesretnog slučaja po kojem je sklopljeno osiguranje za rizik trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja (nezgode).

2. Nesretnim slučajem smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisni događaj koji, djelujući uglavnom izvana i naglo na tijelo osiguranika, ima za posljedicu njegovu smrt, potpuni ili djelomični invaliditet, privremenu nesposobnost za rad ili narušavanje zdravlja koje zahtijeva liječničku pomoć.

U smislu prethodnog stavka smatraju se nesretnim slučajem naročito sljedeći događaji: gaženje, sudar, udar kakvim predmetom ili o kakav predmet, udar električne struje ili groma, pad, okliznuće, pad u provaliju, ranjavanje oružjem ili raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijalima, ubod kakvim predmetom, udar ili ujed životinje i ubod insekata osim ako je takvim ubodom prouzročena kakva infektivna bolest.

Kao nesretni slučaj smatra se i sljedeće:

- trovanje hranom ili kemijskim sredstvima iz neznanja osiguranika osim u slučaju profesionalnih bolesti;
- infekcija ozljede prouzročene nesretnim slučajem;
- trovanje zbog udisanja plinova ili otrovnih para;
- opekline vatrom ili elektricitetom, vrućim predmetom, tekućinama ili parom, kiselinama, lužinama i sl.;
- davljenje i utapljanje;
- gušenje ili ugušenje zbog zatrpavanja (zemljom, pijeskom i sl.);
- istegnuće mišića, iščašenje, uganuće, prijelom kostiju koji nastanu uslijed naglih tjelesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja izazvanih nepredviđenim vanjskim događajima ukoliko je to nakon ozljede utvrđeno u bolnici ili drugoj zdravstvenoj ustanovi;
- djelovanje svjetlosti, sunčevih zraka, temperature ili lošeg vremena, kojem djelovanju je osiguranik bio izložen neposredno / uslijed nastalog nesretnog slučaja, ili se našao utakvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao spriječiti ili im je bio izložen radi spašavanja ljudskog života;
- djelovanje rendgenskih ili radijskih zraka, ako nastupi naglo ili iznenada, osim u slučaju profesionalne bolesti.

Ne smatraju se nesretnim slučajem:

- zarazne, profesionalne i ostale bolesti kao i posljedice psihičkih utjecaja;
- trbušne kile, kile na pupku, vodene ili ostale kile, osim onih koje nastanu zbog izravnog oštećenja trbušnog zida pod neposrednim djelovanjem vanjske mehaničke sile natrbušni zid, ukoliko je nakon ozljede utvrđena traumatska kila kod koje je klinički uz kilu utvrđena ozljeda mekih dijelova trbušnog zida u tom području;
- infekcije i bolesti koje nastanu zbog raznih alergija, rezanja ili kidanja žuljeva ili drugih izraslina tvrde kože;
- anafilački šok, osim ako nastupi pri liječenju radi nastalog nesretnog slučaja;
- hernija disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, sakralgija, miofascitis, kokcigodinja, ishialgija, fibrozitis, fascitis i sve patoanatomske promjene slabinsko krštačne regije označene analognim terminima;
- odljepljenje mrežnice (ablatio retinae) prethodno bolesnog ili degenerativno promijenjenog oka, dok se priznaje odljepljenje mrežnice prethodno zdravog oka, ukoliko postoje znakovi izravne vanjske ozljede očne jabučice utvrđene u zdravstvenoj ustanovi;
- posljedice koje nastanu zbog delirijum tremensa i djelovanja droga;
- posljedice medicinskih, naročito operativnih zahvata, koji se poduzimaju u svrhu liječenja ili preventive radi sprečavanja bolesti, osim ako je do tih posljedica došlo zbog dokazane greške medicinskog osoblja (vitium artis);

9. patološke promjene kostiju i patološke epifizioloze;
10. sustavne neuromuskularne bolesti i endokrine bolesti;
3. Ne ocjenjuje se invaliditet kao posljedica nesretnog slučaja za:
1. posljedice nesretnog slučaja (nezgode) koje su u okviru ovih Tablica invaliditeta izrijekom isključene;
  2. natučnja koštano – mišićnih struktura i sindrome prenaprezanja;
  3. smanjenja pokretljivosti do 10 stupnja na velikim zglobovima: zglob ramena, zglob lakta, ručni zglob na gornjim udovima, zglob kuka, zglob koljena, nožni zglob na donjim udovima, ukoliko je utvrđeni invaliditet <1%;
  4. subjektivne tegobe oštećene osobe (osiguranika) u smislu pretrpljenog straha, bolova, smanjenja mišićne snage, natučnja i otoka na mjestu ozljede, trnaca, smetnji psihičke naravi koje su nastale nakon nesretnog slučaja (posttraumatski stresni poremećaj, strah od vožnje bilo kojim prijevoznim sredstvom, strah od visine, strah od zatvorenog prostora, promijene raspoloženja, pojava nesanicе i druge smetnje).
  4. Ukoliko je nesretni slučaj (nezgoda), prema prijavi osiguranika nastupio kao posljedica ozljede na radu, a osiguranik nema za isto potvrdu HZZO-a da je nesretni slučaj (nezgoda) priznat kao ozljeda na radu, osiguratelj je u obvezi isplatiti utvrđenu naknadu u ukupnom iznosu.
  5. Konačni postotak invaliditeta određuje se prema Tablici invaliditeta poslije završenog liječenja u vrijeme kad je kod osiguranika u odnosu na ozljede i nastale posljedice nastupilo stanje ustaljenosti, tj. kada se prema liječničkom predviđanju ne može očekivati da će se stanje pogoršati ili poboljšati. Ako to stanje ne nastupi ni po isteku treće godine od dana nastanka nesretnog slučaja, kao konačno stanje uzima se stanje po isteku toga roka i prema njemu se određuje postotak invaliditeta. Ako nije moguće poslije nastanka nesretnog slučaja utvrditi konačni postotak invaliditeta, osiguratelj je dužan na zahtjev osiguranika isplatiti iznos koji nesporno odgovara postotku invaliditeta za koji se već tada može na temelju medicinske dokumentacije utvrditi da će trajno ostati. Ako osiguranik umre prije isteka godine dana od dana nastanka nesretnog slučaja od posljedica toga nesretnog slučaja, a konačni postotak invaliditeta je bio već utvrđen, osiguratelj isplaćuje iznos koji je utvrđen za slučaj smrti odnosno razliku između osigurane svote za slučaj smrti i iznosa koji je bio prije toga isplaćen na ime invaliditeta, ukoliko takva razlika postoji. Ako konačni postotak invaliditeta nije bio utvrđen, a osiguranik umre zbog istog nesretnog slučaja, osiguratelj isplaćuje osiguranu svotu određenu za slučaj smrti, odnosno samo razliku između te svote ili eventualno već isplaćenog dijela (akontacije), ali samo tada ako je osiguranik umro najkasnije u roku od 3 godine od dana nastanka nesretnog slučaja. Ako prije utvrđenja konačnog postotka invaliditeta u roku od 3 (tri) godine od dana nastanka nesretnog slučaja nastupi smrt osiguranika iz bilo kojeg drugog uzroka, visinu obveze osiguratelja iz osnova invaliditeta utvrđuje liječnik na temelju postojeće medicinske dokumentacije.
  6. Konačni se invaliditet na udovima, kralježnici i/ili organima određuje najranije tri mjeseca poslije završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije osim kod amputacija i točaka Tablice invaliditeta gdje je drukčije određeno. Rehabilitacija je obvezni dio liječenja. Pseudoartroze i kronični fistulozni osteomielitis ocjenjuju se nakon definitivnog operativnog i fizikalnog liječenja. Ako se to ne završi ni u roku od tri godine od dana ozljede, onda se kao konačno uzima stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje postotak invaliditeta. Kod natučnja koštano mišićnih struktura i sindroma prenaprezanja invaliditet se ne određuje.
  7. Kod višestrukih ozljeda pojedinog uda, kralježnice ili organa, ukupni invaliditet na određenom udu, kralježnici ili organu, određuje se tako da se za najveću posljedicu oštećenja uzima postotak predviđen u Tablici invaliditeta, od slijedeće najveće posljedice uzima se polovina postotka predviđenog u Tablici invaliditeta redom 1/4, 1/8, itd. Ukupan postotak ne može biti veći od postotka koji je određen Tablicom invaliditeta za potpuni gubitak toga uda ili organa. Za određivanje umanjene pokretljivosti udova obvezno je komparativno mjerenje pokreta artrometrom u svim ravninama.
  8. U osiguranju osoba od posljedica nesretnog slučaja kod ocjene invaliditeta primjenjuje se isključivo postotak određen ovom Tablicom invaliditeta.

9. Ocjene invaliditeta za različite posljedice na jednom zglobu se ne zbrajaju, a invaliditet se određuje po onoj točki koja daje najveći postotak.

Prilikom primjene određenih točaka iz Tablice invaliditeta, za jednu posljedicu, primjenjuje se za iste organe ili udove ona točka koja određuje najveći postotak, odnosno nije dozvoljena primjena dvije točke za isto funkcionalno oštećenje, odnosno posljedicu.

10. U slučaju gubitka ili oštećenja više udova ili organa uslijed jednog nesretnog slučaja, postoci invaliditeta za svaki pojedini ud ili organ zbrajaju se, ali ne mogu iznositi više od 100%.

11. Ako neko oštećenje nije u Tablici invaliditeta predviđeno, postotak invaliditeta određuje se u skladu sa sličnim oštećenjima koja su navedena u Tablici invaliditeta, ali ne može biti veći od postotka one točke s kojom se uspoređuje.

12. Ako je kod osiguranika postojao trajni invaliditet prije nastanka nesretnog slučaja, obveza osiguratelja se određuje prema novom invaliditetu, neovisno od ranijeg, osim uslijedećim slučajevima:

- a) ako je prijavljen nesretni slučaj prouzročio povećanje dotadašnjeg invaliditeta, obveza osiguratelja utvrđuje se prema razlici između ukupnog postotka invaliditeta i ranijeg postotka;
- b) ako osiguranik prilikom nesretnog slučaja izgubi ili ozlijedi jedan od ranije ozlijeđenih udova ili organa, obveza osiguratelja utvrđuje se samo prema povećanom invaliditetu;
- c) ako ranije degenerativne bolesti zglobno-koštanog sustava utječu na povećanje invaliditeta nakon nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti razmjerno stanju bolesti za jednu polovinu ili jednu trećinu;
- d) ako se dokaže da osiguranik boluje od šećerne bolesti, bolesti centralnog i perifernog nervnog sustava, gluhoće, slabovidnosti, bolesti krvožilnog sustava ili kronične plućne bolesti, te ako te bolesti utječu na povećanje invaliditeta nakon nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti za jednu polovinu;
- e) ako je ranija kronična bolest uzrok nastanka nesretnog slučaja, osiguratelj će konačni invaliditet iz Tablice invaliditeta umanjiti za jednu polovinu.

13. Subjektivne tegobe u smislu smanjenja motorne snage mišića, bolova i otoka na mjestu ozljede ne uzimaju se u obzir pri određivanju postotka trajnog invaliditeta. Individualne sposobnosti, socijalni položaj ili zanimanje (profesionalna sposobnost) ne uzimaju se u obzir pri određivanju postotka invaliditeta.

14. Konačni postotak invaliditeta utvrđuje se nakon završenog liječenja i rehabilitacije koja je sastavni dio liječenja i to na temelju:

- a) cjelovite medicinske dokumentacije, uključujući i sve rendgenske snimke koju je osiguranik dužan podnijeti osiguratelju na uvid uz prijavu osiguranog nesretnog slučaja;
- b) liječničkog pregleda kojeg obavlja osiguratelj ili liječnik cenzor i/ili vještak. Liječnik cenzor prije donošenja ocjene o konačnom invaliditetu, dužan je u obzir uzeti i činjenice o prethodnom zdravstvenom stanju osiguranika, načinu nastanka nesretnog slučaja i uzročno posljedične veze, postavljenoj dijagnozi te tijeku liječenja i rehabilitacije osiguranika.

I. GLAVA

1. Žarišna oštećenja mozga s klinički utvrđenom slikom dekortikacije odnosno decerebracije:

- hemiplegija inveteriranog tipa s afazijom i agnozijom;
- dekortikacije / decerebracije;
- trajno vegetativno stanje;
- demencija (Korsakovljev sindrom);
- obostrani Parkinsonov sindrom s izraženim rigorom;
- kompletna hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija;
- epilepsija s demencijom i psihičkom deterioracijom; psihoza nakon organske ozljede mozga 100%

2. Oštećenje mozga s klinički utvrđenom slikom:

- hemipareza s jako izraženim spasticitetom;
- ekstrapiramidalna simptomatologija (nemogućnost koordinacijepokreta ili postojanje grubih nehotičnih pokreta);
- pseudobulbama paraliza s pislilim plaćem ili smijehom;
- oštećenje malog mozga s izraženim poremećajima ravnoteže boda i koordinacije pokreta. 90%

3. Pseudobulbama sindrom, paraplegija 80%

4. Posttraumatska epilepsija s učestalim napadima i karakternim pomjenama ličnosti, bolnički evidentirana nakon bolničkog liječenja s odgovarajućim ispitivanjima s:

- učestalim „Grand mal“ napadajima i posttraumatskim karakterološkim promjenama 70%
- učestalim „Grand mal“ napadajima 60%
- rijetkim „Grand mal“ napadajima 30%
- učestalim žarišnim napadajima, bez gubitka svijesti 20%
- rijetkim žarišnim napadajima, bez gubitka svijesti 10%

5. Žarišna oštećenja mozga s bolnički evidentiranim posljedicama psihoorganskog sindroma, s nalazom psihijatra i psihologa nakon bolničkog liječenja s odgovarajućim ispitivanjima

- a) u lakom stupnju do 40%
- b) u srednjem stupnju do 50%
- c) u jakom stupnju 60%

6. Hemipareza ili disfazija

- a) u lakom stupnju 30%
- b) u srednjem stupnju 40%
- c) u jakom stupnju 60%

7. Oštećenje malog mozga s adiadohokinezom i asinergijom 40%

8. Posttraumatska epilepsija s rijetkim napadima uz medikaciju do 20%

9. Postkontuzijski sindrom uz postojanje objektivnog neurološkog nalaza poslije bolnički utvrđene kontuzije mozga do 15%

10. Operirani intracerebralni hematomi bez neurološkog ispada 10%

11. Stanje poslije trepanacije svoda lubanje i/ili prijeloma baze lubanje - svoda lubanje, rendgenološki verificirano bez neuroloških ispada 5%

POSEBNE ODREDBE

1. Za kraniocerebralne ozljede koje nisu bolnički utvrđene i liječene neposredno nakon ozljede, ne priznaje se invaliditet po točkama od 1 do 11.

2. Svi oblici epilepsije moraju biti bolnički utvrđeni uz primjenu suvremenih dijagnostičkih metoda.

3. Kod različitih posljedica kraniocerebralnih ozljeda zbog jednog nesretnog slučaja postotci se za invaliditet ne zbrajaju, već se postotak određuje samo po točki koja je najpovoljnija za osiguranika.

4. Trajni invaliditet za točke 1 do 11 određuje se najranije godinu dana poslije ozljede, a za traumatske epilepsije dvije godine poslije ozljede.

12. Gubitak vlasišta:

- a) trećina površine vlasišta 5%
- b) polovina površine vlasišta 15%
- c) čitavo vlasište 30%

II. OČI

13. Potpuni gubitak vida oba oka 100%

14. Potpuni gubitak vida jednog oka 33%

15. Oslabljenje vida jednog oka:

- za svaku desetinu smanjenja 3,3%

16. U slučaju da je na drugom oku vid oslabljen za više od tri desetine, za svaku desetinu smanjenja vida ozlijeđenog oka 6,6%

17. Diplopija kao trajna i ireparabilna posljedica ozljede oka:

- a) ekstemaftalmoplegija 10%
- b) totalna oftalmoplegija 20%

18. Gubitak očne leće:

- a) afakija jednostrana 15%
- b) afakija obostrana 30%

19. Djelomična oštećenja mrežnice i staklastog tijela:

- a) djelomični ispad vidnog polja kao posljedica posttraumatske ablacije retine do 5%
- b) opacitates corporis vitrei kao posljedica traumatskog krvarenja u staklastom tijelu oka 5%

20. Midrijaza kao posljedica direktnog udara oka 5%

21. Nepotpuna unutarnja oftalmoplegija 10%

22. Ozljeda suznog aparata i očnih kapaka:

- a) epifora, 5%
- b) entropijum, ektropijum 5%
- c) ptoza kapka 5%

23. Koncentrično suženje vidnog polja na preostalom oku:

- a) do 60 stupnjeva do 10%
- b) do 40 stupnjeva do 30%
- e) do 20 stupnjeva do 50%
- d) do 5 stupnjeva do 60%

24. Jednostrano koncentrično suženje vidnog polja:

- a) do 50 stupnjeva do 5%
- b) do 30 stupnjeva do 15%
- c) do 5 stupnjeva do 30%

25. Homonimna hemianopsija 30%

POSEBNE ODREDBE

1. Invaliditet se nakon ablacije retine određuje po točkama 14., 15., 16. ili 19. najranije mjesec dana od ozljede ili operacije

2. Ozljeđa očne jabučice koja je uzrokovala ablaciju retine mora biti bolnički dijagnosticirana.
3. Oštećenja oka ocjenjuju se po završenom liječenju osim po točkama 17. do 25. za koje minimalni rok iznosi godinu dana nakon ozljede.
4. Invaliditet po točki 20. ocjenjuje se Maškeovim tablicama uz primjenu točke 15. Tablice invaliditeta.
5. Invaliditet po točkama 23. do 25. se ne određuje ako se radi o posljedici potresamozga ili o posljedici ozljede mekih struktura vrata.
6. Invaliditet po točkama 23. i 24. ocjenjuje se nakon roka iz točke 3. ovih Posebnih odredbi, uz nove nalaze VP i EVP
- III. UŠI
26. Potpuna gluhoća na oba uha s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnogorgana 40%
27. Potpuna gluhoća na oba uha s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibulamogorgana 60%
28. Oslabljen vestibularni organ s urednim sluhom do 5%
29. Potpuna gluhoća na jednom uhu s urednom kaloričkom reakcijomvestibularnog organa 15%
30. Potpuna gluhoća na jednom uhu s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa na tom uhu 20%
31. Obostrana naglušost s urednom kaloričkom reakcijom vestibulamog organaobostrano; ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
- a) 20 - 30% do 5%
- b) 31- 60% do 10%
- e) 61- 85% do 20%
32. Obostrana naglušost s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibulamog organa; ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:
- a) 20 - 30% do 10%
- b) 31- 60% do 20%
- e) 61 - 85% do 30%
33. Jednostrana teška naglušost s urednom kaloričkom reakcijom vestibularnogorgana; gubitak sluha na razini 90 - 95 decibela 10 %
34. Jednostrana teška naglušost s ugaslom kaloričkom reakcijom vestibulamogorgana; gubitak sluha na razini 90 - 95 decibela 12,5 %
35. Ozljeđa ušne školjke:
- a) djelomičan gubitak ili djelomično unakaženje 3 %
- b) potpuni gubitak ili potpuno unakaženje 10%
- POSEBNE ODREDBE
1. za sve slučajeve iz ove Glave određuje se invaliditet poslije završenog liječenja, ali ne ranije od 6 mjeseci nakon ozljede, osim točke 35. koja se ocjenjuje po završenom liječenju.
2. Ako je kod osiguranika utvrđeno oštećenje sluha po tipu akustične traume zbogprofesionalne izloženosti buci, gubitak sluha nastao zbog traume po Fowler-Sabine umanjuje se za jednu polovinu.
3. Invaliditet po točkama 26. do 34. se ne određuje ako se radi o posljedici potresamozga ili posljedici ozljede mekih struktura vrata.
- IV. LICE
36. Ožiljno deformirajuća oštećenja lica praćena funkcionalnim smetnjama i/ili posttraumatski deformiteti kostiju lica:
- a) u lakom stupnju 6%
- b) u srednjem stupnju 15%
- e) u jakom stupnju 25%
- f) gubitak donje čeljusti 30%
- 36.1. Posttraumatske anomalije zagriza, ovisno o utjecaju na sposobnost žvakanja
- a) lakom stupnja 6%
- b) srednjeg stupnja 10%
- c) jakom stupnja 15%
37. Ograničeno otvaranje usta (razmak gornjih i donjih zubi):
- a) Ograničeno otvaranje usta jednako ili manje od 10 mm 30%
- b) Ograničeno otvaranje usta između 10 i 30 mm 15%
- c) Ograničeno otvaranje usta između 30 i 40 mm 6%
38. Defekti na čeljusnim kostima, na jeziku ili nepcu s funkcionalnim smetnjama:
- a) u lakom stupnju 5%
- b) u srednjem stupnju do 15%
- c) u jakom stupnju 27%
- 38.1. Amputacija pokretnog dijela jezika
- a) Amputirana 1/3 jezika 10%
- b) Amputirane 2/3 jezika 20%
- c) Amputiran cijeli pokretni dio jezika 30%
39. Gubitak stalnih zubi koji se ne mogu nadomjestiti.:
- a) za svaki zub 1%

- b) za pretkutnjak ili kutnjak 1,5%
40. Pareza facijalnog živca poslije prijeloma sljepoočne kosti ili ozljede odgovarajuće parotidne regije:
- a) u lakom stupnju 5%
- b) u srednjem stupnju 10%
- c) u jakom stupnju s kontrakturom i tikom mimičke muskulature 20%
- d) paraliza facijalnog živca 30%
- POSEBNE ODREDBE
- Invaliditet po točki 40. određuje se poslije završenog liječenja, ali ne ranije od dvije godine poslije ozljede.
- Za kozmetičke i estetske ožiljke na licu ne određuje se invaliditet.
- Za gubitak zubi pri jelu ne određuje se invaliditet po točki 39.
- V. NOS
41. Djelomičan gubitak nosa 15%
42. Gubitak čitavog nosa 30%
43. Anosmia kao posljedica verificiranog prijeloma gornjeg unutarnjeg dijela nosnih kostiju do 5%
44. Otežano disanje nakon prijeloma nosnog septuma koji je utvrđenkličički i rendgenološki neposredno nakon ozljede 5%
- POSEBNE ODREDBE
- Kod različitih posljedica ozljeda nosa zbog jednog nesretnog slučaja postotci se za invaliditet ne zbrajaju, već se invaliditet određuje samo po točki najpovoljnijoj za osiguranika.
- VI. DUŠNIK I JEDNJAK
45. Ozljeđa dušnika:
- a) stanje nakon traheotomije zbog vitalnih indikacija nakon ozljede 5%
- b) stenoza dušnika poslije ozljede grkljana i početnog dijela dušnika 10%
46. Stenoza dušnika radi koje se mora trajno nositi kanila 60%
47. Trajna organska promuklost nakon ozljede:
- a) slabijeg intenziteta 5%
- b) jačeg intenziteta do 10%
48. Suženje jednjaka rendgenološki verificirano:
- a) u lakom stupnju 5%
- b) u srednjem stupnju do 15%
- c) u jakom stupnju 30%
49. Potpuno suženje jednjaka s trajnom gastrostomom 80%
- VII. PRSNI KOŠ
50. Ozljeđe rebara:
- a) prijelom dva rebra ako je zacijeljen s pomakom ili prijelom prsne kosti zacijeljen s pomakom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa rendgenološki verificirano 3%
- b) prijelom tri ili više rebra zacijeljen s pomakom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa 5%
51. Stanje nakon torakotomije 5%
52. Oštećenje plućne funkcije restriktivnog tipa zbog prijeloma rebara,penetrantnih ozljeda prsnog koša, posttraumatskih adhezija, hematotoraksa i pneumotoraksa:
- a) vitalni kapacitet umanjen za 20 - 30% do 10%
- b) vitalni kapacitet umanjen za 31 - 50% do 30%
- c) vitalni kapacitet umanjen za 51 % i više 50%
53. Fistula nakon empijema 15%
54. Kronični plućni apsces 15%
55. Gubitak jedne dojke:
- a) do 50 godina života 15%
- b) preko 50 godina života 10%
- c) teško oštećenje dojke do 50 godina života 5%
56. Gubitak obje dojke:
- a) do 50 godina života 30%
- b) preko 50 godina života 15%
- c) teško oštećenje obje dojke do 50 godina života 10%
57. Posljedice penetrantnih ozljeda srca i velikih krvnih žila prsnog koša:
- a) srce s normalnim elektrokardiogramom i ultrazvukom do 30%
- b) srce s promijenjenim elektrokardiogramom i ultrazvukom:prema težini promjene do 60%
- c) oštećenje velikih krvnih žila 15%
- d) aneurizma aorte s implantatom 40%
- POSEBNE ODREDBE

1. Kapacitet pluća određuje se ponovljenom spirometrijom, a po potrebi idetaljnom pulmološkom obradom i ergometrijom.
2. Ako su stanja iz točaka 50., 51., 53. i 54. praćena poremećajem plućne funkcije restriktivnog tipa, onda se invaliditet ne ocjenjuje po navedenim točkama, već po točki 52.
3. Po točkama 52., 53. i 54. invaliditet se ocjenjuje nakon završenog liječenja; ali ne ranije od jedne godine od dana ozljede.
4. Za prijelom jednog rebra ne određuje se invaliditet.
5. Ako je spirometrijskom pretragom registriran miješani poremećaj plućne funkcije (opstruktivni i restriktivni), invaliditet se umanjuje razmjerno ispadu funkcije zbog bolesti.

VIII. KOŽA

58. Dublji ožiljci na tijelu nakon opekotina ili ozljeda bez smetnje motiliteta, a zahvaćaju:

- a) do 10% površine tijela do 5%
- b) do 20% površine tijela do 15%
- c) preko 20% površine tijela 30%

59. Duboki ožiljci na tijelu nakon opekotina ili ozljeda, a zahvaćaju:

- a) do 10% površine tijela do 5%
- b) do 20% površine tijela do 15%
- c) preko 20% površine tijela 30%

POSEBNE ODREDBE

1. Slučajevi iz točaka 58. i 59. izračunava ju se primjenom pravila devetke (shema se nalazi na kraju Tablice).
2. Dublji ožiljak nastaje nakon interdermaine opekotine - opekotine II stupnja/ili ozljede s većim defektom kože.
3. Duboki ožiljak nastaje nakon opekotine III ili IV stupnja i/ili velike ozljede kožnog pokrivača,
4. Za posljedice epidermalne opekotine, I stupanj invaliditet se ne određuje.
5. Funkcionalne smetnje (motilitet) izazvane opekotinama ili ozljedama iz točke 59. ocjenjuju se prema odgovarajućim točkama Tablice invaliditeta.

IX. TRBUŠNI ORGANI

60. Traumatska hernija verificirana u bolnici neposredno poslije ozljede, ako je istovremeno bila pored hernije verificirana ozljeda mekih dijelova trbušnog zida u tom području 5%

61. Ozljeda ošita:

- a) stanje nakon prsnuća ošita verificiranog u bolnici neposredno nakon ozljede ikirurški zbrinuto 15%
- b) dijafragmalna hernija - recidiv nakon kirurški zbrinute dijafragmalne traumatske hernije 27%

62. Ožiljak od eksplorativne laparotomije 5%

63. Ozljeda crijeva ili želuca

- a) s resekcijom do 20%
- b) bez resekcije, uključujući i privremenu kolostmu 10%
- c) resekcija nakon ozljeda debelog crijeva s trajnom kolostmom 50%

64. Ozljeda jetre s resekcijom do 30%

65. Gubitak slezene (splenektomija):

- a) do 20 godina starosti 20%
- b) preko 20 godina starosti 10%

66. Ozljeda gušterače prema funkcionalnom oštećenju do 20%

67. Anus praeternaturalis - trajni 50%

68. Sterkoralna fistula 25%

69. Incontinentio alvi trajna:

- a) djelomična do 27%
- b) potpuna 60%

X. MOKRAĆNI ORGANI

70. Gubitak jednog bubrega uz normalnu funkciju drugog 30%

71. Gubitak jednog bubrega uz oštećenje funkcije drugog:

- a) u lakom stupnju do 30 % oštećenja funkcije do 40%
- b) u srednjem stupnju do 50 % oštećenja funkcije do 55%
- c) u jakom stupnju preko 50% oštećenja funkcije 80%

72. Funkcionalna oštećenja jednog bubrega:

- a) u lakom stupnju do 30 % oštećenja funkcije do 10%
- b) u srednjem stupnju do 50% oštećenja funkcije do 15%
- c) u jakom stupnju preko 50% oštećenja funkcije 30%

73. Funkcionalna oštećenja oba bubrega:

- a) u lakom stupnju do 30% oštećenja funkcije do 30%
- b) u srednjem stupnju do 50 % oštećenja funkcije do 45%
- c) u jakom stupnju preko 50% oštećenja funkcije 65%

74. Poremećaj ispuštanja mokraće zbog ozljede uretre graduirane po Charriereu:

- a) u lakom stupnju ispod 18 CH do 10%
- b) u srednjem stupnju ispod 14 CH do 20%
- c) u jakom stupnju ispod 6 CH 35%

75. Ozljeda mokraćnog mjehura sa smanjenim kapacitetom:

- za svaku 1/3 smanjenog kapaciteta 10%

76. Potpuna inkontinencija urina:

- a) kod muškaraca 40%
  - b) kod žena 50%
- 76.1. Djelomična inkontinencija urina 5%

77. Urinarna fistula:

- a) uretralna 30%
- b) perinealna i vaginalna 30%

XI. GENITALNI ORGANI

78. Gubitak jednog testisa do 60 godina života 15%

79. Gubitak jednog testisa preko 60 godina života 5%

80. Gubitak oba testisa do 60 godina života 50%

81. Gubitak oba testisa preko 60 godina života 30%

82. Gubitak penisa do 60 godina života 60%

83. Gubitak penisa preko 60 godina života 30%

83.1. Gubitak i penisa i testisa preko 60 godina života 50%

84. Deformacija penisa s onemogućenom kohabitacijom do 60. godine života 50%

85. Deformacija penisa s onemogućenom kohabitacijom preko 60. godine života 25%

86. Gubitak maternice i jajnika do 55. godine života:

- a) gubitak maternice 50%
- b) gubitak jednog jajnika 15%
- c) gubitak oba jajnika 50%

87. Gubitak maternice i jajnika preko 55. godine života:

- a) gubitak maternice 10%
- b) gubitak jednog jajnika 5%
- c) gubitak oba jajnika 10%

88. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju do 60. godine života 50%

89. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju preko 60. godine života 25%

XII. KRALJEŽNICA

90. Ozljeda kralježnice s trajnim potpunim oštećenjem hrptene moždine ili perifernih živaca (tetraplegija, triplegija, paraplegija) s gubitkom kontrole defekacije i uriniranja 100%

91. Ozljeda kralježnice s potpunom paralizom donjih ekstremitetabezsmetnje defekacije i uriniranja 80%

92. Ozljeda kralježnice s trajnim djelomičnim oštećenjem hrptenemoždine ili perifernih živaca (tetrapareza, tripareza) bez gubitka kontrole defekacije i uriniranja, verificirana EMG-om, nakon završenog liječenja 50%

93. Ozljeda kralježnice s parezom donjih ekstremiteta, verificiranaEMG-om nakon završenog liječenja 40%

94. Posljedice prijeloma kralješka, rendgenološki dokazano, uz promjenu krivulje kralježnice (kifoza, skolioza):

- a) u lakom stupnju do 10%
- b) u srednjem stupnju do 20%
- c) u jakom stupnju 38%

95. Umanjena pokretljivost vratne kralježnice, nakon rendgenološkiodokazanog prijeloma:

- a) u lakom stupnju (smanjenje do 1/3 opsega pokreta do 5%
- b) u srednjem stupnju (smanjenje do 2/3 opsega pokreta do 10%)c) u jakom stupnju (smanjenje preko 2/3 opsega pokreta 15%

96. Umanjena pokretljivost kralježnice poslije rendgenološki dokazane ozljede koštanog dijela grudnog segmenta 10%

97. Umanjena pokretljivost kralježnice poslije rendgenološki dokazane ozljede koštanog dijela slabinskog segmenta:

- a) u lakom stupnju (smanjenje do 1/3 opsega pokreta do 10%
- b) u srednjem stupnju (smanjenje do 2/3 opsega pokreta do 20%)c) u jakom stupnju (smanjenje preko 2/3 opsega pokreta 35%

98. Serijski prijelom spinalnih nastavaka tri ili više kralješka 5%

99. Serijski prijelom poprečnih nastavaka tri ili više kralješka 5%

POSEBNE ODREDBE

1. Oštećenja koja spadaju pod točke 90. i 91. ocjenjuju se po utvrđivanju ireparabilnih neuroloških lezija, a točke 92. i 93. ocjenjuju se po završenom liječenju, ali ne ranije od 2 godine od dana ozljede.
2. Invaliditet zbog umanjene pokretljivosti vratne kralježnice nakon ozljede mekih struktura vrata se ne određuje.
3. Za retroleksiju vratne kralježnice koja je iznad 12 cm invaliditet se ne određuje.
4. Po točkama 94., 95., 96. i 97. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.
5. Invaliditet zbog instabiliteta kod ozljede kralježnice, bez prijeloma i neuroloških ispada se ne određuje.
6. Hernija disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondilolisteza, spondiloliza, sakralgija, miofascitisa, kokcigodinja, ishialgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promjene slabinsko-krstačne regije označene analognim terminima, nisu obuhvaćene osiguranjem.

XIII. ZDJELICA

100. Višestruki prijelom zdjelice uz težu deformaciju ili denivelaciju akroiliakalnih zglobova ili simfize 30%
101. Simfizeoliza s horizontalnim i/ili vertikalnim pomakom:
  - a) veličine 1 cm 5%
  - b) veličine 2cm 15%
  - c) veličine preko 2 cm 20%
102. Prijelom jedne crijevne kosti saniran uz pomak 10%
103. Prijelom obje crijevne kosti saniran uz pomak 15%
104. Prijelom stidne ili sjedne kosti saniran uz pomak 5%
105. Prijelom dvije kosti: stidne, sjedne, ili stidne i sjedne uz pomak do 10%
106. Prijelom krstačne kosti, saniran uz pomak 5%
107. Operativno odstranjena trtična kost 5%

POSEBNE ODREDBE

1. Za prijelom kostiju zdjelice koje su zarasle bez pomaka i bez objektivnih funkcionalnih smetnji ne određuje se invaliditet.
2. Za prijelom trtične kosti ne određuje se invaliditet.

XIV. RUKE

108. Gubitak obje ruke ili šake 100%
109. Gubitak ruke u ramenu (eksartikulacija) 70%
110. Gubitak ruke u području nadlaktice 65%
111. Gubitak ruke ispod lakta s očuvanom funkcijom lakta 60%
112. Gubitak šake 55%
113. Gubitak svih prstiju:
  - a) na obje šake 90%
  - b) na jednoj šaci 45%
114. Gubitak palca ili prve metakarpalne kosti s gubitkom funkcije prsta 20%
115. Gubitak kažiprsta 12%
116. Gubitak:
  - a) srednjeg prsta 6%
  - b) domalog ili malog, za svaki prst 3%
117. Gubitak druge metakarpalne kosti palca 4%
118. Gubitak metakarpalne kosti kažiprsta 3%
119. Gubitak metakarpalne kosti srednjeg, domalog i malog prsta, za svaku kost 3%

POSEBNE ODREDBE

1. Za gubitak jednog članka palca određuje se polovina, a za gubitak jednog članka ostalih prstiju određuje se trećina postotka određenog za gubitak tog prsta.
2. Djelomični gubitak koštano-dijela članka, određuje se kao potpuni gubitak članka tog prsta.

120. Potpuna ukočenost ramenog zgloba:

- a) u funkcionalno nepovoljnom položaju (abdukcija od 20 do 40 stupnjeva 35%)
  - b) u funkcionalno povoljnom položaju (abdukcija do 20 stupnjeva 25%)
121. Rendgenološki dokazani prijelomi u području ramena zarasli s pomakom ili intrartikulami prijelomi uz urednu funkciju ramenog zgloba 5%
  122. Umanjena pokretljivost ruke u ramenom zglobu nakon rendgenološkog dokazanog prijeloma, komparirano sa zdravom:
    - a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba do 5%
    - b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba do 10%
    - c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba

20% POSEBNE ODREDBE

Po točkama 120., 121. i 122. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

123. Posttraumatsko iščašenje ramenog zgloba 5%

124. Labavost ramenog zgloba s koštanim defektom zglobnih tijela do 27%
125. Nepravilno zarastao prijelom ključne kosti 5%
126. Endoproteza ramenog zgloba 30%
127. Pseudoartroza nadlaktične kosti 30%
128. Kronični osteomielitis kostiju ruke s fistulom 10%
- 128.1. Cirkulatorne promjene nakon oštećenja velikih krvnih žila ruku 15%
129. Paraliza živca akcesoriusa 15%
130. Paraliza brahijalnog plexusa 60%
131. Djelomična paraliza brahijalnog plexusa (ERE - gornji dio ili KLUMPKE - donji dio 35%)
132. Paraliza aksilarnog živca 15%
133. Paraliza radijalnog živca 30%
134. Paraliza živca medianusa 35%
135. Paraliza živca ulnarisa 30%
136. Paraliza dva živca jedne ruke 50%
137. Paraliza tri živca jedne ruke 60%

POSEBNE ODREDBE

1. Za iščašenje akromioklavikularnog zgloba ili sternoklavikularnog zgloba ne određuje se invaliditet.
2. Za parezu živca određuje se maksimalno do 2/3 invaliditeta određenog z aparatu tog živca.
3. Za slučajeve od točke 129. do 137. ocjenjuje se invaliditet nakon završenog liječenja i rehabilitacije, ali ne prije dvije godine poslije ozljede, uz obveznu verifikaciju ozljede živca EMG nalazom, učinjenim nakon završenog liječenja.
138. Potpuna ukočenost zgloba lakta, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:
  - a) u funkcionalno nepovoljnom položaju 30%
  - b) u funkcionalno povoljnom položaju od 100 do 140 stupnjeva 20%
139. Rendgenološki dokazani prijelomi u području lakta zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju lakatnog zgloba 5%
140. Umanjena pokretljivost zgloba lakta nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirano sa zdravim:
  - a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba do 5%
  - b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba do 10%
  - c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 15%
141. Rasklimani zglob lakta - oscilacija pokreta u poprečnom smjeru:
  - a) oscilacija do 20 stupnjeva 10%
  - b) oscilacija preko 20 stupnjeva 25%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 138. do 141. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

142. Endoproteza lakta 25%
143. Pseudoartroza obje kosti podlaktice 30%
144. Pseudoartroza radiusa 15%
145. Pseudoartroza ulne 15%
146. Potpuna ukočenost podlaktice u supinaciji nakon rendgenološki dokazanog prijeloma 25%
147. Potpuna ukočenost podlaktice u srednjem položaju nakon rendgenološkog dokazanog prijeloma 15%
148. Potpuna ukočenost podlaktice u pronaciji nakon rendgenološki dokazanog prijeloma 20%

149. Umanjena rotacija podlaktice (pro-supinacija) nakon rendgenološkog dokazanog prijeloma, komparirano sa zdravom:

- a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba do 5%
  - b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba do 10%
  - c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 15%
150. Potpuna ukočenost ručnog zgloba nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:
    - a) u položaju ekstenzije 15%
    - b) u osovini podlaktice 20%
    - c) u položaju fleksije 30%

151. Umanjena pokretljivost ručnog zgloba nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirano sa zdravim:

- a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba do 5%
- b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba do 10%
- c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 15%

152. Rendgenološki dokazani prijelomi u području ručnog zgloba zarasli s pomakom ili intraartikularni prijelomi uz urednu funkciju ručnog zgloba 5%

153. Endoproteza navikularne (čunjaste) kosti i/ili os lunatum (mjesečastekosti) 20%

POSEBNE ODREDBE

1. Pseudoartroza čunjaste i/ili mjesečaste kosti ocjenjuje se prema točki 151.
2. Po točkama 143. do 152. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

154. Potpuna ukočenost svih prstiju jedne ruke 40%

155. Potpuna ukočenost čitavog palca 15%

156. Potpuna ukočenost čitavog kažiprsta 9%

157. Potpuna ukočenost čitavog srednjeg prsta 4%

158. Potpuna ukočenost domalog ili malog prsta, za svaki prst 2%

POSEBNE ODREDBE

1. Za potpunu ukočenost jednog zgloba palca određuje se polovina, a za potpunu ukočenost jednog zgloba ostalih prstiju određuje se trećina postotka određenog za ukočenost tog prsta.

2. Zbroj postotaka za ukočenost pojedinih zglobova jednog prsta ne može bitiveći od postotka određenog za potpunu ukočenost tog prsta.

159. Umanjena pokretljivost palca poslije uredno zaraslog prijeloma baze i metakarpalne kosti (Bennett) 2%

160. Umanjena pokretljivost palca poslije nepravilno zaraslog Bennettovog prijeloma palca do 5%

161. Nepravilno zarastao prijelom metakarpalnih kostiju:

a) I metakarpalne kosti 4%

b) II, III, IV i V za svaku kost 3%

162. Umanjena pokretljivost distalnog ili bazalnog zgloba palca:

a) u lakom stupnju 3%

b) u jakom stupnju 6%

163. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova kažiprsta:

a) u lakom stupnju, za svaki zglob 2%

b) u jakom stupnju, za svaki zglob 3%

164. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova srednjeg prsta

ujakom stupnju, za svaki zglob 2%

165. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova domalog ili malog prsta u

jakom stupnju, za svaki zglob 1%

POSEBNE ODREDBE

1. Ukupan invaliditet za ozljede prstiju ne može iznositi više od invaliditeta za gubitak šake, a ukupan invaliditet po točkama 164. i 165. ne može iznositi više od invaliditeta za potpunu ukočenost istog prsta.

2. Pod lakim stupnjem podrazumijeva se pokretljivost umanjena za polovinu normalne pokretljivosti. a pod jakim stupnjem podrazumijeva se pokretljivost umanjena preko polovine normalne pokretljivosti zgloba.

3. Invaliditet zbog umanjene pokretljivosti pojedinih zglobova srednjeg, domalog i malog prsta u lakom stupnju određuje se kao 50% invaliditeta ujakom stupnju.

4. Za posljedice ozljeda prstiju invaliditet se određuje bez primjene načela određivanja najvećeg postotka invaliditeta u slučaju različitih posljedica najednom zglobu (prstu), odnosno postotci invaliditeta se zbrajaju.

XV. NOGE

166. Gubitak obje natkoljenice 100%

167. Eksartikulacija noge u kuku 70%

168. Gubitak natkoljenice u gornjoj trećini, batrljak nepodesan za protezu 60%

169. Gubitak natkoljenice ispod gornje trećine 50%

170. Gubitak obje potkoljenice, batrljak podesan za protezu 80%

171. Gubitak potkoljenice, batrljak ispod 6 cm 45%

172. Gubitak potkoljenice, batrljak preko 6 cm 40%

173. Gubitak oba stopala 80%

174. Gubitak jednog stopala 35%

175. Gubitak stopala po Chopartovoj liniji 35%

176. Gubitak stopala u Lisfrancovoj liniji 30%

177. Transmetatarzalna amputacija 25%

178. Gubitak prve ili pete metatarzalne kosti 5%

179. Gubitak druge, treće ili četvrte metatarzalne kosti, za svaku 3%

180. Gubitak svih prstiju stopala na jednoj nozi 20%

181. Gubitak palca na nozi:

a) gubitak distalnog članka palca 5%

b) gubitak cijelog palca 10%

182. Gubitak čitavog II - V prsta na nozi, za svaki prst 2,5%

183. Djelomični gubitak II - V prsta na nozi, za svaki prst 1%

POSEBNE ODREDBE

Invaliditet zbog ukočenosti interfalangealnih zglobova II - V prsta u ispruženom položaju ili umanjene pokretljivosti ovih zglobova se ne određuje.

184. Potpuna ukočenost kuka nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:

a) u funkcionalno nepovoljnom položaju 30%

b) u funkcionalno povoljnom položaju (u fleksiji 10 – 15 stupnjeva) 30%

185. Rendgenološki dokazani prijelomi u području kuka zarasli s pomakom ili intraartikulami prijelomi uz urednu funkciju kuka 5%

186. Potpuna ukočenost oba kuka nakon rendgenološki dokazanog prijeloma 70%

187. Nereponirano zastarjelo traumatsko iščašenje kuka 40%

188. Pseudoartroza vrata bedrene kosti sa skraćanjem 45%

189. Deformirajuća posttraumatska artroza kuka poslije prijeloma uz smanjenu pokretljivost kuka s RTG verifikacijom - komparirano sa zdravim:

- a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba do 10%
- b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba do 20%
- c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 33%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 184. do 189. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

190. Endoproteza kuka 30%

191. Umanjena pokretljivost kuka, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma, komparirana sa zdravim:

- a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba do 5%
- b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba do 10%
- c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 20%

192. Pseudoartroza bedrene kosti 40%

193. Nepravilno zarastao prijelom bedrene kosti uz angulaciju za:

a) 10 do 20 stupnjeva do 10%

b) prek

o 20

stupnj

eva

15%

POSEB

NE

ODRED

BE

Po točkama 191..192. i 193. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

194. Kronični osteomielitis kostiju nogu s fistulom 10%

195. Veliki i duboki ožiljci u mišićima nadkoljenice ili podkoljenice, kao i traumatske hemije mišića nadkoljenice i podkoljenice, uz klinički dokazan poremećaj cirkulacije, a uz urednu funkciju zgloba 5%

196. Cirkulatome promjene nakon oštećenja velikih krvnih žila nogu:

a) podkoljenice 10%

b) nadkoljenice 15%

197. Skraćivanje noge zbog prijeloma:

a) 2-4 cm do 10%

b) 4,1-6cm do 15%

c) preko 6 cm 20%

198. Potpuna ukočenost koljena, nakon rendgenološki dokazanog prijeloma:

a) u funkcionalno povoljnom položaju (do 10 stupnjeva fleksije) 25%

b) u funkcionalno nepovoljnom položaju 35%

199. Deformirajuća artroza koljena poslije ozljede zglobnih tijela uz umanjenu pokretljivost, s rendgenološkom verifikacijom - komparirano sa zdravim:

a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba do 10%

b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba do 15%

c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 30%

200. Umanjena pokretljivost zgloba koljena nakon rendgenološki utvrđenog prijeloma - komparirana sa zdravim:

a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba do 5%

b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba do 10%

c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 20%

201. Rendgenološki verificirani prijelomi u

području koljena zarasli spomakom ili intraartikulami prijelomi uz urednu funkciju koljena 5%

202. Nestabilnost koljena nakon ozljede ligamentnih struktura - komparirano sa zdravim:

a) nestabilnost do 5 mm do 5%

b) nestabilnost od 5,1 - 10 mm do 10%

c) nestabilnost više od 10,1 mm 15%

d) potrebno stalno nošenje ortopedskog aparata 30%

POSEBNE ODREDBE

Po točkama 198. do 202. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

203. Endoproteza koljena 30%

204. Operativno odstranjenje meniskusa

a) djelomično 3%

b) potpuno 5%

205. Slobodno zgloбно tijelo nastalo iza ozljede koljena rendgenološki dokazano 5%

206. Funkcionalne smetnje poslije odstranjenja patele:

a) parcijalno odstranjena patela 5%

b) totalno odstranjena patela 15%

207. Pseudoartroza patele rendgenološki dokazana 10%

208. Pseudoartroza tibije rendgenološki dokazana:

a) bez koštanog defekta 20%

b) s koštanim defektom 30%

209. Nepravilno zarastao prijelom podkoljenice rendgenološki dokazan s valgus, varus ili recurvatum deformacijom komparirano sa zdravom:

a) od 5 - 15 stupnjeva do 10%

b) preko 15 stupnjeva do 15%

210. Potpuna ukočenost nožnog zgloba:

a) u funkcionalno nepovoljnom položaju 25%

b) u funkcionalno povoljnom položaju (5 - 10 stupnjeva plantarne fleksije) do 20%

211. Rendgenološki dokazani prijelomi u području nožnog zgloba zarasli s pomakom ili intraartikulami prijelomi uz urednu funkciju zgloba 5%

212. Umanjena pokretljivost nožnog zgloba nakon rendgenološki dokazanih ozljeda koštano ligamentarnih struktura – komparirana sa zdravim:

a) umanjeno do 1/3 pokreta zgloba do 5%

b) umanjeno do 2/3 pokreta zgloba do 10%

c) umanjeno preko 2/3 pokreta zgloba 20%

213. Endoproteza nožnog zgloba 25%

214. Operacijski liječena ruptura Ahilove tetive

5%POSEBNE ODREDBE

1. Invaliditet se ne određuje za oštećenje meniskusa.

2. Kod ozljeda ligamentarnih struktura nožnog zgloba (distorzije) I i II stupnja, ne određuje se invaliditet.

3. Po točkama 208. do 212. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

215. Traumatsko proširenje maleolame vilice stopala - komparirano sa zdravim 5%

216. Deformacija stopala: pes excavatus, pes planovalgus, pes varus, pes equinus:

a) u lakom stupnju 10%

b) u jakom stupnju 20%

217. Deformacija kalkaneusa poslije kompresivnog prijeloma 20%

218. Deformacija talusa poslije prijeloma, rendgenološki verificiranog do 15%

219. Izolirani prijelomi kostiju tarsusa:

a) bez veće deformacije do 5%

b) s većom deformacijom do 10%

220. Deformacija metatarzusa nakon prijeloma metatarzalnih kostiju (za svaku metatarzalnu kost 2%) do 10%POSEBNE ODREDBE

Po točkama 215. do 220. invaliditet se ocjenjuje 6 mjeseci nakon završenog cjelokupnog liječenja i rehabilitacije.

221. Potpuna ukočenost distalnog zgloba palca na nozi 2,5%

222. Potpuna ukočenost proksimalnog zgloba palca na nozi ili oba zgloba 5%

223. Potpuna ukočenost proksimalnog zgloba II - V prsta, za svaki prst 0,5%

224. Deformacija ili ukočenost II - V prsta na nozi u savijenom položaju (digitus tleksus), za svaki prst 1%

225. Veliki ožiljci na peti ili tabanu poslije ozljede mekih dijelova:

a) površina do 1/2 tabana do 10%

b) površina preko 1/2 tabana do 20%

226. Paraliza ishijadičkog živca 40%

227. Paraliza femoralnog živca 30%

228. Paraliza tibijalnog živca 25%

229. Paraliza peronealnog živca 25%

230. Paraliza glutealnog živca

10%POSEBNE ODREDBE

1. Za pareze živaca na nozi određuje se maksimalno do 2/3 postotka određenog za paralizu tog živca.

2. Za slučajeve od točke 226. do 230. određuje se invaliditet nakon završenog liječenja i rehabilitacije, ali ne ranije od dvije godine poslije ozljede, sverifikacijom ozljede živca EMG nalazom, učinjenim nakon završenog liječenja.

PRAVILO DEVETKE:

- Vrat i glava 9%

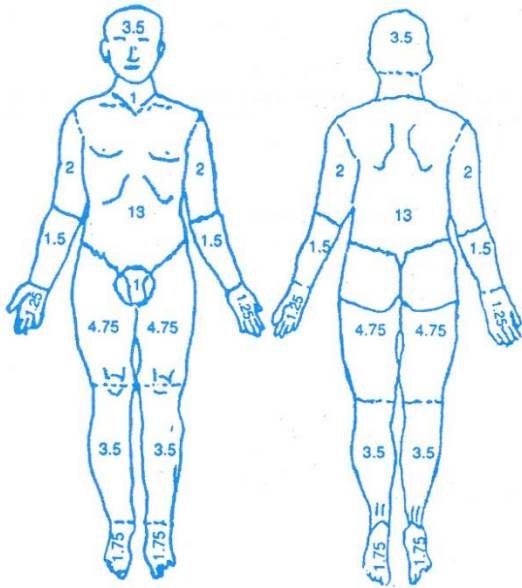
- Jedna ruka 9%

- Prednja strana trupa 2 x 9%

- Zadnja strana trupa 2 x 9%

- Jedna noga 2 x 9%

- Perineum i genitalije 1%

Kada nastane nesretni slučaj u smislu ovih uvjeta osiguratelj isplaćuje iznose ugovorene u ugovoru o osiguranju i to:

1. Osiguranu svotu za slučaj smrti uslijed nesretnog slučaja, ako je zbog nesretnog slučaja nastupila smrt osiguranika odnosno osiguranu svotu za slučaj invaliditeta ako je zbog nesretnog slučaja nastupio potpuni (100%) invaliditet osiguranika;
2. Osiguranu svotu za slučaj smrti uslijed bolesti, ako je zbog bolesti nastupila smrt osiguranika. Osigurana svota za slučaj smrti od bolesti isplaćuje se u cijelosti i ukoliko je tijekom osigurateljne godine osiguraniku isplaćena osigurana svota za teško bolesna stanja.
3. Osiguranu svotu za slučaj teško bolesnog stanja ako kod osiguranika nastupi teško bolesno stanje iz prethodnog stavka (Točke 1.-12.), i to u cijelosti od dana početka osiguranja. Ukoliko smrt osiguranika nastupi nakon isteka 30 (trideset) dana od dana kad je dijagnosticirana bolest, a obavljene su sve pretrage koje potvrđuju nastanak osiguranog slučaja, osigurani iznos za teško bolesna stanja isplatit će se osobi koja je u polici osiguranja navedena kao korisnik za slučaj smrti.
4. Postotak od osigurane svote za slučaj invaliditeta koji odgovara postotku djelomičnog invaliditeta, ako je zbog nesretnog slučaja nastupio djelomični invaliditet osiguranika;
5. Ako ukupan postotak invaliditeta iznosi preko 50%, tada se na svaki dio postotka invaliditeta koji iznosi preko 50% priznaje dvostruki iznos naknade.

Kada nastane nesretni slučaj u smislu ovih uvjeta osiguratelj isplaćuje iznose ugovorene u ugovoru o osiguranju i to:

1. Osiguranu svotu za slučaj smrti uslijed nesretnog slučaja, ako je zbog nesretnog slučaja nastupila smrt osiguranika odnosno osiguranu svotu za slučaj invaliditeta ako je zbog nesretnog slučaja nastupio potpuni (100%) invaliditet osiguranika;

2. Postotak od osigurane svote za slučaj invaliditeta koji odgovara postotku djelomičnog invaliditeta, ako je zbog nesretnog slučaja nastupio djelomični invaliditet osiguranika;
3. Ako ukupan postotak invaliditeta iznosi preko 50%, tada se na svaki dio postotka invaliditeta koji iznosi preko 50% priznaje dvostruki iznos naknade.

Ugovaranje gore opisanih rizika ugovara se sukladno Troškovniku osiguranja osoba od posljedica nesretnog slučaja i odredbama ove Dokumentacije.

OSIGURANJE MOTORNIH VOZILA

OSIGURANJE OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI

Osigurana svota po štetnom događaju – sukladno Zakonu o obveznim osiguranjima u prometu (NN br. 151/05, 36/09, 75/09, 76/13, 152/14) i ovim uvjetima:

Predmet osiguranja je odgovornost vlasnika, odnosno korisnika vozila za štete nanosene trećim osobama, ako je pri uporabi vozila došlo do:

- 1) tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja ili smrti neke osobe,
- 2) uništenja, odnosno oštećenja stvari, osim ako je došlo do štete na stvarima koje je vlasnik odnosno korisnik vozila kojim je prouzročena šteta primio radi prijevoza.

Osiguranje od automobilske odgovornosti pokriva također i štetu nastalu od vučnog vozila kao i štetu nastalu od priključnog vozila. Osiguranjem od odgovornosti zbog uporabe vozila za vuču priključnog vozila odnosno vozila u kvaru, obuhvaćena je i odgovornost za štetu koju prouzroči priključno vozilo odnosno vozilo u kvaru, dok je spojeno s vozilom koje ga vuče te nakon što se odvoji od tog vozila, a djeluje u funkcionalnoj ovisnosti s njim. Za štetu trećim osobama solidarno odgovaraju korisnici obaju vozila.

Pored vlasnika vozila osigurane su sve osobe koje voljom vlasnika sudjeluju u uporabi vozila (vozač, radnik, pratilac i sl.), kao i osobe koje se prevoze vozilom. Osiguranjem vlasnika prijevoznog sredstva od odgovornosti za štetu nanosenu trećim osobama pokrivene su i štete koje prouzroče osobe koje voljom vlasnika sudjeluju u uporabi prijevoznog sredstva.

Osigurani slučaj

Osigurani slučaj je štetni događaj temeljem kojeg oštećena osoba može postaviti odštetni zahtjev osiguraniku (ili drugoj suosigurnoj osobi), odnosno njegovom osiguratelju.

Više vremenski povezanih šteta predstavlja jedan osigurani slučaj ako su štete nastale zbog istog uzroka.

Osigurana svota

Ugovorena osigurana svota predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sva davanja po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih osoba, a to je najniži iznos propisan posebno za štetu na osobama, a posebno za štetu na stvarima u vrijeme sklapanja ugovora o osiguranju. Ako ima više

oštećenih osoba a ukupna šteta prelazi iznos osigurane svote, prava oštećenih osoba prema društvu za osiguranje razmjerno se smanjuju.

Osigurana svota temeljem ovog ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti određuje se sukladno minimalnim svotama definiranim zakonom.

Ako ima više oštećenih osoba, a ukupna šteta je veća od gore navedenog iznosa, prava oštećenih osoba prema društvu za osiguranje razmjerno se smanjuju, a prednost u redoslijedu namirenja štete imaju oštećene fizičke osobe.

Društvo za osiguranje kod kojega se vlasnik vozila osigurao od automobilske odgovornosti, dužno je štetu koja je uporabom vozila nanescena u državama članicama Sustava zelene karte osiguranja, a koja je viša od navedenog minimalnog iznosa, nadoknaditi do iznosa određenog propisima o obveznom osiguranju države u kojoj je šteta nastala.

Osiguranik ne gubi svoja prava:

- 1) ako dokaže da nije kriv za postojanje okolnosti koje dovode do gubitka prava iz osiguranja;
- 2) ako dokaže da štetni događaj nije u uzročnoj svezi s činjenicom da je vozač u trenutku prometne nezgode bio pod utjecajem alkohola, opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari.

Osiguranik koji gubi svoja prava dužan je osiguratelju nadoknaditi isplaćeni iznos najviše do 12 (dvanaest) prosječnih neto plaća prema zadnjem službenom izvješću Državnog zavoda za statistiku.

Ako za povećani rizik nije plaćen doplatak na premiju (npr. za vozila koja prevoze opasne terete i sl.), te u slučaju kada se vozilom prevozi veći broj osoba od dozvoljenog broja, osiguranik gubi prava iz osiguranja za svaki osigurani slučaj iz povećanog rizika u omjeru između plaćene premije i premije koju je trebao platiti.

Obveze osiguratelja

Osiguratelj je dužan podmiriti opravdane zahtjeve i voditi brigu o zaštiti osiguranika od neutemeljenih ili pretjeranih odštetnih zahtjeva. Ako osiguratelj povrijedi ovu obvezu, dužan je osiguraniku nadoknaditi štetu.

Osiguratelj je ovlašten da u ime osiguranika daje izjave koje su prema njegovom mišljenju potrebne radi rješavanja odštetnog zahtjeva ili zbog zaštite od neutemeljenih ili pretjeranih zahtjeva.

Troškove obrane osiguranika u kaznenom postupku nadoknađuje osiguratelj samo u slučaju kada je izričito dao pristanak za branitelja, te se obvezao na naknadu troškova.

Troškove parničnog postupka nadoknađuje osiguratelj ako je osiguranik parnicu vodio uz suglasnost osiguratelja ili ako je bio zastupan od osobe koju je odredio osiguratelj. Ovi troškovi se nadoknađuju u punom iznosu bez obzira na visinu svote osigurateljnjog pokrća. Osiguratelj će iznimno nadoknaditi troškove parničnog postupka i u slučaju kada nisu bili ispunjeni navedeni uvjeti, ako se po okončanju parnice utvrdi da je ta odluka osiguranika bila opravdana.

Pri sklapanju ugovora o osiguranju društvo za osiguranje dužno je ugovaratelju osiguranja uručiti policu osiguranja, a za potrebe putovanja u inozemstvo i zelenu kartu.

Društvo za osiguranje dužno je na zahtjev osiguranika izdati mu potvrdu o eventualno postavljenim odštetnim zahtjevima trećih osoba na temelju osiguranja od automobilske odgovornosti osiguranika. Potvrdu će društvo za osiguranje izdati u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Teritorijalna valjanost osiguranja

Osigurateljno pokriće proteže se na područje Republike Hrvatske i na zemlje članice Sustava zelene karte.

Početak i prestanak osiguratelnog pokrića

Obveza osiguratelja iz ugovora o osiguranju ugovoreno počinje po isteku 0-tog sata dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, a prestaje po isteku 0-tog sata koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka trajanja osiguranja.

Obostrane obveze i prava iz ugovora o osiguranju produžuju se za 30 dana (počekni rok). Ako se u počeknom roku dogodi osigurani slučaj ugovaratelj osiguranja je u obvezi prethodnom osiguratelju platiti premiju osiguranja za cijelu sljedeću godinu osiguranja s time da se osiguranje sklapa od dana isteka prethodnog osiguranja.

Vraćanje premije

U slučaju raskida ugovora radi odjave vozila zbog uništenja, rashodovanja ili stavljanja vozila izvan prometa (mirovanja), osiguratelj je u obvezi na zahtjev ugovaratelja osiguranja vratiti neiskorišteni dio premije, ako se do dana odjave nije ostvario osigurani slučaj.

U slučaju odjave vozila zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan prometa (mirovanja) ili krađe vozila, a pod uvjetom da se do dana odjave nije ostvario osigurani slučaj, osiguratelj je u obvezi na zahtjev ugovaratelja osiguranja vratiti 90% neiskorištenog dijela premije s pripadnim porezom. Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije, primjenjuje se premijski sustav koji je vrijedio na dan ugovaranja osiguranja.

Promjena vlasnika vozila

Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, prava i obveze iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti prenose se na novog vlasnika i traju do isteka tekućeg osiguratelnog razdoblja, uključujući i prava iz počeknog roka. U tom slučaju stari vlasnik je novom vlasniku dužan uručiti policu osiguranja od automobilske odgovornosti.

Ostalo

Na traženo osiguranje mogu se ugovoriti uvjeti odabranoga osiguratelja samo u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s bilo kojom odredbom ili zahtjevom iz ove Dokumentacije, odnosno samo u dijelu koji je povoljniji za Naručitelja.

Društvo za osiguranje dužno je ugovaratelju osiguranja uz policu osiguranja od automobilske odgovornosti uručiti Europsko izvješće o nezgodi kao i Zelenu kartu osiguranja.

Ako tijekom trajanja ugovora dođe do promjena u zakonskim i podzakonskim propisima u pogledu poreznog tretmana obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, određivanje iznosa ukupne premije promijeniti će se na odgovarajući način odnosno smanjiti ili povećati za iznos porezne razlike.

Uz osiguranje od automobilske odgovornosti traži se i osiguranje naknade neimovinske štete vozaču odgovornom za prometnu nesreću za sva vozila kao i usluga pomoći na cesti dolaskom na mjesto kvara ili nezgode od 0 do 24 sata, 365 dana u godini.

Naručitelj može raskinuti ugovor o osiguranju po polici za određeno vozilo i tražiti povrat premije i u slijedećim slučajevima ukoliko mu Osiguratelj:

- Zaračuna neugovorenu cijenu;
- Zakasni sa dostavom police osiguranja.

Promjena vlasnika vozila

Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, prava i obveze iz ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti prenose se na novog vlasnika i traju do isteka tekućeg osigurateljnog razdoblja.

U slučaju iz prethodnog stavka stari vlasnik je novom vlasniku dužan uručiti policu osiguranja od automobilske odgovornosti.

Jedinstveni porez na premiju osiguranja automobilske odgovornosti, koji se primjenjuje u Republici Hrvatskoj, iznosi 15%.

KASKO OSIGURANJE

Predmet osiguranja su sve vrste motornih vozila (u daljnjem tekstu: vozila) kao i od strane proizvođača tvornički ugrađena oprema za pojedinu marku, tip i model vozila te audio uređaji, video uređaji, navigacijski uređaji, auto telefon, putni hladnjak prema nabavnoj vrijednosti istih odnosno prema principu „staro za novo“. Osigurani su i reklamni napisi u vozilu i na vozilu i to na njihovu novonabavnu vrijednost. Kada se u vozilima nalazi dodatna oprema koja je nužna za obavljanje određene djelatnosti, ta se oprema smatra sastavnim dijelom vozila. Osiguranjem su pokrivena šteta od tereta koji se osiguranim vozilom prevozi, i u slučaju prometne nezgode, kao i pri utovaru i istovaru tereta.

Kasko osiguranjem vozila pokriveni su svi rizici uslijed kojih može doći do oštećenja, uništenja ili nestanka predmeta osiguranja osim onih rizika koji su navedeni u nižim isključenjima, a pokriva štetu od uništenja, oštećenja ili nestanka osiguranog predmeta kao posljedice iznenadnih i o volji ugovaratelja osiguranja, osiguranika ili vozača neovisnih događaja uključujući štete uslijed prirodnih nepogoda uključivo, ali ne limitirajući na: oluju, tuču, poplavu, bujicu, visoku vodu, udar groma, požar, manifestacije, demonstracije, štrajk, zlonamjerno oštećenje, krađa vozila, šteta na električnoj instalaciji koja je posljedica pregaranja električne instalacije na vozilu uslijed čega se na istoj razvio požar.

Osiguratelj nije u obvezi naknaditi štetu koja je nastala:

1. zbog kvara za vrijeme pogona vozila (tzv. pogonska šteta), na primjer: zbog grešaka u materijalu, istrošenosti materijala, kočenja, lošeg rukovanja, oštećenja na gibnjevima i amortizerima, probušenja ili pucanja vanjske ili unutarnje gume, oštećenja kotača zbog vožnje s praznom gumom, nedovoljna podmazivanja, nedostatka vode u hladnjaku, oštećenja na električnim instalacijama, pretjeranog opterećenja vozila i drugih pogonskih šteta. Osiguratelj je pak u obvezi naknaditi štetu od prometne nezgode, požara i eksplozije do koje je došlo kao posljedice pogonske štete;
2. kao neposredna posljedica dugotrajnih kemijskih, termičkih, mehaničkih, električkih, atmosferskih i drugih utjecaja, uključujući oštećenja koja su nastala kao posljedica pranja vozila, poliranja, kemijskog čišćenja i ona oštećenja koja su nastala kao posljedica čišćenja snijega ili odleđivanja vozila, kao i redovne eksploatacije vozila;
3. zbog smrzavanja tekućine u hladnjaku ili bloku motora;
4. zbog kvara na motoru, mjenjaču ili drugim sklopovima na vozilu kao posljedica gubitka ulja ili tekućine za hlađenje u tijeku nastavka vožnje nakon oštećenja vozila, a za koje je vozač vozila imao saznanja da su se dogodile i da mogu uzrokovati navedenu štetu;
5. zbog kvara na motoru, mjenjaču ili drugim sklopovima na vozilu kao posljedica nastavka rada motora nakon oštećenja vozila, a za koje je vozač vozila imao saznanja da su se dogodile i da mogu uzrokovati navedenu štetu;
6. kao direktna posljedica tehničke neispravnosti vozila, osim ako je tehnička neispravnost nastala iznenada tijekom vožnje;
7. zbog toga što je vozilo stavljeno u pogon prije konačnog popravka, osim kada se radi o šteti nastaloj nakon privremenog popravka koji treba omogućiti kretanje ili tegljenje vozila do radionice koja treba obaviti drugi privremeni ili konačni popravak;
8. posredno, ostvarenjem osiguranog slučaja, kao: gubitak zarade, danguba, kazna, plaćanje na temelju odgovornosti, naknada za garažiranje i čuvanje vozila, osim naknade za čuvanje vozila u najnužnije potrebno vrijeme na mjestu nezgode ili na drugom najbližem pogodnom mjestu ako se ne radi o mjestu boravka ili sjedištu Osiguranika ili korisnika vozila;
9. umanjenoj vrijednosti vozila nakon popravka koji je obavljen u vezi s ostvarenim osiguranim slučajem;
10. zbog rata, neprijateljstva ili ratu sličnih radnji, građanskog rata, revolucije, pobune, ustanka ili građanskih nemira koji nastanu iz takvih događaja, mina, torpeda, bomba ili drugih ratnih oružja, zarobljavanja, zapljene, oduzimanja, ograničavanja ili zadržavanja i posljedica tih događaja ili pokušaja da se izvedu sabotaže ili pak terorizma učinjenog iz političkih pobuda, detonacije eksploziva ako osoba koja to radi iz političkih pobuda, građanskih nemira, konfiskacije, rekviriranja ili ostalih sličnih mjera koje provodi ili namjerava provesti neka vlast ili druga slična organizacija koja se bori za vlast ili ima vlast;
11. pri sudjelovanju vozila na natjecanju radi postizanja najveće ili najveće prosječne brzine, rally natjecanja ili ocjenskih vožnja uključivši i službeni trening za to, osim ako nije drukčije ugovoreno;
12. namjerno ili prijevarom od strane:
  - Ugovaratelja osiguranja, Osiguranika ili članova njihove uže obitelji,

- vozača; osim za vozila koja su dana u kratkoročni ili dugoročni najam i kada vozilom upravlja zaposlenik Osiguranika ili Ugovaratelja.

Bez obzira na definiran opseg pokrića i eventualna isključenja u uvjetima osiguranja, ovim osiguranjem pokriveni su i slijedeći slučajevi:

- ako je u trenutku prometne nesreće vozač osiguranog vozila bio pod utjecajem alkohola ili narkotika
- štete nastale dok je vozilom upravljala osoba koja nije imala vozačku dozvolu, vozačku dozvolu odgovarajuće vrste ili kategorije odnosno ako je vozaču oduzeta vozačka dozvola ili je isključen iz prometa ili ako mu je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja vozilom ili mjera prestanka važenja vozačke dozvole
- ako je s vozilom ukradena prometna dozvola i/ili knjižica vozila;
- rizik krađe koji može nastati zbog gubitka ključeva, prometne dozvole, knjižice vozila, kodnih kartica, master ključeva
- štete od tereta prilikom utovara, prijevoza i istovara;
- osiguratelj pokriva štete nastale kod prijevoza vozila drugim vozilom na kopnu, unutarnjim vodama
- osiguratelj pokriva troškove vuče i izvlačenja odnosno prijevoza vozila do najbliže radionice koja može obaviti privremeni ili konačni popravak i/ili do mjesta prebivališta odnosno sjedišta osiguranika ako vozilo nije u voznom stanju zbog ostvarenja osiguranog slučaja, a u slučaju totalne štete troškovi tegljenja do sjedišta Osiguranika, odnosno Ugovaratelja osiguranja, sve prema računu osobe koja pruža uslugu vuče, izvlačenja odnosno prijevoza.
- štete u vozilu nastale zbog kiše ili snijega neposredno nakon oštećenja vozila;
- štete zbog nestanka dijelova vozila ili stvari koje su sastavni dio vozila nakon nastanka osiguranog slučaja
- krađe, teške krađe, razbojništva i razbojničke krađe te protupravnog oduzimanja vozila s namjerom da se upotrijebi za vožnju. Štetu nastalu zbog krađe dijelova vozila, alata, pribora, rezervnih dijelova i uređaja osiguranje pokriva samo u slučaju da su isti za vrijeme krađe bili pričvršćeni na vozilu ili zaključani u vozilu. Pokrivena je i šteta koja je posljedica prometne nezgode ili pogonskog kvara nastala nakon izvršene krađe, teške krađe, razbojništva i razbojničke krađe te protupravnog oduzimanja vozila s namjerom da se upotrijebi za vožnju. Ovim se osiguranjem osigurateljno pokriva, uz postojeće osigurane opasnosti, proširuje i na troškove zamjene brava u slučaju krađe ili gubitka automobilskih ključeva.
- štete koje se dogode za vrijeme prijevoza drugim vozilom na kopnu, unutarnjim vodama i moru, uključno prijevoz skelom (brodaricom) ili trajektom u priobalnoj plovidbi u Jadranskom moru
- troškove najma za osobno ili kombi-vozilo ako je osigurano vozilo uništeno, nestalo ili oštećeno uslijed nekog od rizika ugovorenih po punom kasko osiguranju, za vrijeme do završetka popravka, nabave drugog vozila ili do pronalaska nestalog vozila, ali najviše 10 dana. Osiguranjem su obuhvaćeni troškovi najma vozila s radnim obujmom motora koji ima Osiguranikovo vozilo. U troškove najma vozila

uzimaju se troškovi najamnog dana i kilometraža do 100 prijeđenih kilometara na dan. Troškovi se nadoknađuju na temelju iznajmljivačeva računa. Isto ne vrijedi za osobe koje se bave davanjem vozila u najam

Osiguratelj zadržava pravo regresa do visine isplaćene osigurnine od osobe odgovorne za utaju vozila

- na osiguranoj audio, video, telekomunikacijskoj i svojoj ostaloj opremi uslijed rizika krađe ukoliko na vozilu nema tragova provalne krađe.

Osiguranjem od svih rizika navedenih u automobilskom kasku obuhvaćeni su i naknadno ugrađena oprema i pribor na specijalno ugrađenim i/ili priključenim dijelovima vozila i/ili nadogradnjama, a koji su uključeni u cijenu vozila te dodatna radna i ostala oprema. Osiguranjem su pokrivene i naknadno postavljene naljepnice, razni natpisi i ukrasi na vozilu, ukupno do 5% ukupne vrijednosti vozila.

Osiguranje vrijedi dok se osigurano vozilo nalazi na području Republike Hrvatske i ostalih europskih zemalja osim azijskog dijela Turske te dijela Rusije koji se nalazi istočno od 55. meridijana.

Osiguratelj se obvezuje kod oštećenja vozila prihvatiti račun popravka od ovlaštenog servisa za oštećeni predmet osiguranja u punom iznosu, bez obzira na starost predmeta osiguranja. Isključuje se mogućnost uvjetovanja osiguratelja popravka osiguranog predmeta u neovlaštenom servisu, već odabir ovisi o isključivoj poslovnoj odluci osiguranika. Interni servis i radionice korisnika (osiguranika) tretirat će se jednako kao i servisi, radionice ili bilo koje treće osobe.

Iznos visine štete kod vozila u leasingu utvrđuje se:

1. za vozila u operativnom leasingu iznos štete se isplaćuje umanjeno za PDV, bez obzira radi li se o djelomičnoj ili totalnoj šteti;

2. za vozila u financijskom leasingu, iznos štete se:

- kod djelomičnih šteta isplaćuje umanjeno za PDV, ukoliko je račun izdan na leasing društvo
- kod totalnih šteta isplaćuje uključujući i PDV, ukoliko je vrijednost vozila koja na polici osiguranja predstavlja osnovicu za obračun premije, iskazana s PDV-om, u suprotnom isplaćuje se bez PDV-a.

Za sva vozila i radne strojeve ugovora se puno kasko osiguranje bez franšize u krađi/djelomičnoj šteti/totalnoj šteti pri obračunu totalne štete (ili djelomične) kod krađe vozila, neće se primjenjivati odbitna franšiza.

Za vozila koja imaju prijavljenu štetu po kasko osiguranju tijekom osigurateljne godine, ne primjenjuje se franšiza koji se prema uvjetima Osiguratelja naplaćuje prilikom isplate štete bez obzira o kojoj je šteti riječ, već se sve štete isplaćuje u cijelosti.

Prilikom rješavanja odštetnih zahtjeva i utvrđivanja osnova za naknadu štete voditi će se briga o poslovnim interesima osiguranika.

U slučaju odjave vozila zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan prometa (mirovanja) ili krađe vozila, a pod uvjetom da se do dana odjave nije ostvario osigurani slučaj, osiguratelj je u obvezi na zahtjev ugovaratelja osiguranja vratiti 100% neiskorištenog dijela premije s pripadnim porezom. Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije, primjenjuje se obračun na bazi Pro rate temporis.

Pokriće po kasko osiguranju počinje datumom navedenim u polici osiguranja, neovisno o dostavi fotografija vozila ili plaćanju premije osiguranja, ali ne prije dana preuzimanja vozila od strane korisnika leasinga, osim ako nije drugačije dogovoreno.

Primjenjuje se konstantna premijska stopa za cijelo razdoblje osiguranja, bez primjene bonusa i malusa iz godine u godinu tijekom trajanja Okvirnog sporazuma.

OSIGURANJE DODATNE OPREME

Osiguranjem od svih rizika navedenih u automobilskom kasku obuhvaćeni su i :

- 1) audio, video, telekomunikacijska i ostala oprema
- 2) naknadno ugrađena oprema i pribor
- 3) prtljaga u osobnim automobilima, teretnim i specijalnim vozilima (kao npr. naočale, kao i sve vrste proteza)
- 4) alat, oprema i pribor koji služi za obavljanje profesionalne djelatnosti, a koji se prevozi putničkim automobilima ili kombi vozilima
- 5) pokretna tehnika koja se nalazi u vozilima a koja nije obuhvaćena u vrijednosti vozila (instrumenti, aparati, ostala oprema, prijenosna osobna računala i sl.)
- 6) reklamni napisi u vozilu i na vozilu do 2% ukupne vrijednosti vozila

Osigurateljna zaštita se proteže također i za nepredviđene i iznenadne štete tijekom transporta na stvari koje su čvrsto učvršćene u prijevoznim sredstvima koja se uobičajeno koriste u prometu ili korištenje odgovara uvjetima ugradnje proizvođača aparata. Aparati za umetanje izjednačavaju se s čvrsto učvršćenim aparatima.

Za gubitak, oštećenje ili uništenje osiguranih pokretnih stvari zbog provalne krađe isplatit će se naknada iz osiguranja ako su pokretne stvari u zaključanom ili zatvorenom prometnom sredstvu koje se uobičajeno koristi u prometu.

1. Osiguranje pruža zaštitu od provalne krađe iz motornog vozila ili prikolice bez nadzora, samo ako se pokretna imovina/prtljaga nalazi u prostoru za prtljagu koji je zaključan i zaštićen metalom ili staklom, te ako su uključeni svi postojeći sigurnosni uređaji. Pokretna imovina/prtljaga ostavljena u vozilu mora se čuvati u prostoru za prtljagu, ako takav prostor postoji, te ako omogućuje čuvanje.
2. Osigurateljna zaštita vrijedi kada je motorno vozilo zatvoreno i parkirano u javnoj garaži ili parkiralištu pod nadzorom, ili ako je bez nadzora parkirano na javnim prometnim površinama.

Nije obuhvaćeno osigurateljnom zaštitom:

- a) novac, vrijednosni papiri, putne karte, isprave i dokumenti svih vrsta (osim troškova ponovnog izdanja osobnih isprava);
- b) predmeti koji imaju umjetničku ili sakupljačku vrijednost;

Osigurana osoba zadržava pravo prijave štetnog događaja po osnovi kasko osiguranja i u slučajevima kada je za nastali štetni događaj odgovorna treće osoba te je naknadu moguće ostvariti po polici osiguranja od odgovornosti treće osobe (štetnika). U tom slučaju osiguratelj zadržava pravo regresa od osiguratelja treće osobe (štetnika).

Osiguratelj je suglasan da će se policijski zapisnici po eventualnim štetnim događajima dostavljati samo za slučajeve totalne štete, štete koja je uzrokovala da vozilo nije u voznom stanju, te štete koja je za posljedicu imala ozlijeđene ili usmrćene osobe.

Odredbe o malusu kod opetovanih šteta

Za vozila koja imaju prijavljenu štetu po kasko osiguranju tijekom osigurateljne godine, obračunava se franšiza koja se naplaćuje prilikom isplate štete i to:

- za drugu štetu: 30% od ugovorene premije kasko osiguranja,
- za treću štetu: 50% od ugovorene premije kasko osiguranja,
- za četvrtu štetu: 100% od ugovorene premije kasko osiguranja,
- za petu i svaku daljnju štetu: 200% od ugovorene premije kasko osiguranja

Prilikom rješavanja odštetnih zahtjeva i utvrđivanja osnova za naknadu štete voditi će se briga o poslovnim interesima osiguranika.

Niti jedan dio ove tehničke dokumentacije i pripadajućih troškovnika unutar zahtjeva za izradu ponuda za osiguranje ne smije se na bilo koji način reproducirati ili koristiti bez pismenog dopuštenja brokera u osiguranju.